

ମାସିକ ଫିଟେଜ୍ କଟିଓ

ସାମାଜିକ ସେବା

ପ୍ରହରୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ମୀନାକ୍ଷୀ ଗୋସ୍ୱାମୀ

ପରବେଷକ :—

ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ହାଉସ୍

ଇନକୋର୍ପୋରେଟିଭ୍ ବଗିଚା, କଟକ—୧

ମନୁଷ୍ୟର ଭାଗ୍ୟ କେତେବେଳେ କଣ, ମନୁଷ୍ୟ
ମାହିକ—ଦେବତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଏହାହିଁ
ହେଉଛି କମ୍ବଦନ୍ତୀ...

କଥାଟି ମଧ୍ୟ ଠିକ—ଅତନୁ ତାର ପ୍ରମାଣ ।

ଆମର ଅତନୁ, ମାନେ—ଆମର ଏହି ଗଳ୍ପର ନାୟକ
ଅତନୁର କଥା କହୁଛି ।

ଯୁଦ୍ଧର ଗୋଳମାଳ ଚାଲିଛି ସେତେବେଳେ । ଚାରିଆଡ଼େ
ଆତଙ୍କର ଘନ ଛୁପା ।

କାଲ୍ ଆଉଁଟ୍ ।

ନିଶୀଥ-ମହାନଗରୀ କି ଏକ ଅଭିନବ ଓ ଭୌତିକ ରୂପ
ପାରିଣ କରୁଛି ।

ଅବଗୁଣ୍ଡି ତ ବ୍ୟାଧୁ୍ୟତକ ଆଲୋକ ସ୍ତମ୍ଭ ଉପରେ ଝଲୁଥିବା
ପାଖୁଡ଼କର ଆଲୋକ ସ୍ଵଚ୍ଛଭାବେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉନାହିଁ ଧରଣୀ-
କାଳରେ । ଏକଚକ୍ର କାକ ପରି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ବନାଶ-
କ୍ରମ । ଜନଶୂନ୍ୟ ରାଜପଥ ।

କୌଣସି ଏକ ଆତ୍ମୀୟ ଘଷ୍ଟ ନିମନ୍ତଣ ରକ୍ଷା କରି ଅତନୁ
ଉତ୍ତର-ବସ୍ତୁକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ବସ୍-ସ୍ଵାଣ୍ଡ
ଖରେ । ରାତି ଅଧିକ ହୋଇଛି, ରାଜପଥ ନିର୍ଜନ—ତଥାପି ଅତନୁ
ପାଶ କରେ ଟାଉନ୍-ବସ୍ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ ହୋଇନାହିଁ ବୋଧ-
ଏ ।

ବହୁଦିନ ପରେ ଅତନୁ ଆସିଛି ଏଠାକୁ । ସହର ପରିଦର୍ଶନ କରି ବିସ୍ମୃତ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି ଯଥେଷ୍ଟ—କେତେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦର୍ଶିଛି ଏହା ଭିତରେ, କେତେକ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ଭଲଭାବେ ମନେପଡ଼େ ନା ଅତନୁର ।

କାଠ ବ୍ୟବସାୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାର୍ଜନ କରେ ସେ । ବନ୍ଧୁ ଭିତରେ କେତେ ଥର ତାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶରେ ଗୋଡ଼ି ପକାଇବାକୁ ହୁଏ । କୃଷିରୁ ରହେ ସେ ନିଜର ପୈତୃକ ବାସସ୍ଥଳୀ ବରାହନଗରରେ । ଆତ୍ମୀୟଙ୍କର ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧରେ, ବିଶେଷତଃ ବ୍ୟବସାୟ ସଂହାନୁ ନେଇ ସେ ଆସିଛି ମହାନଗରକୁ— ହୋଟେଲ-ଡି-ରେନ୍-ବୋ'ର ସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଦକ୍ଷିଣ ପରିଚ୍ଛାୟା ଥିବା ହେତୁ ସେ ଆସି ଉଠିଛି ଏହିଠାରେ ।

ଟାଉନ୍-ବସ୍‌କୁ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ବସ୍-ଷ୍ଟାଣ୍ଡର ପାଖ ଦେଇ ଯେଉଁ ପଡ଼ିଆଟି ଯାଇଛି, ଦୂରରୁ କିଛି କମିଯାଇପାରେ ଏହି ଆଗାରେ ସେ ପଡ଼ିଆ ଭିତର ଦେଇ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ନିଷ୍ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଗର୍ବିତ ଗଣ୍ଡାରତା ହେତୁ ଆଶଙ୍କା ଯେ ମନେ ମନେ ଉଦୟ ହେଉ ନ ଥାଏ ଏପରି ନୁହେଁ—କେଉଁଠାରେ ଆଲୋକର ଚନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ, ବେଳେ ବେଳେ ସେଥିପାଇଁ ଉପୁ ଜାତ ହେଉଥାଏ ମନରେ ।

କିଛିଦୂର ଆଗେଇ ଆସିବା ପରେ ଜମାଟ ଅନ୍ଧକାର ଓ ପ୍ରଗାଢ଼ ନିଦ୍ରାବୃତ୍ତ ଭେଦ କରି ଗୋଟାଏ ବକୃତ ଚିତ୍କାର-ଧ୍ୱନି ସେ ଶୁଣି ପାରିଲା—ଘାଷ୍ଣ ଘାବୁ ଆର୍ତ୍ତସ୍ୱର । ଅତନୁ ଚମକି ପଡ଼ିଲା—ଉଦୟ କର୍ଣ୍ଣ-ପଟାହରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଲା ସେହି ଚିତ୍କାରର ଧ୍ୱନି—କେଡ଼େ ଅସ୍ୱାଭାବିକ କରୁଣ କାକୁଡ଼ି—ମିନଟେ ମାସ-ତାପରେ ସେହି ଚିତ୍କାର ଧ୍ୱନି ହଠାତ୍ ମାରକ

ହୋଇଗଲା । କେହି ଯେପରି ଗଳାକୁ ଟିପି ଧରି କଣ୍ଠସ୍ତର ରୁଦ୍ଧ କରି ଦେଲା ।

ଧୂଳି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଅତନୁ ହ୍ରମେ ଆଗେଇଲା । ଅସହାୟ ମନୁଷ୍ୟର ଚିତ୍କାର । ସ୍ଵାହାୟ୍ୟ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରର୍ଥନା କରୁଛି । ସାହସୀ ଅତନୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିନେଲା ।

ଦେଖି ପାରିଲା ସେ ଯେଉଁଠାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ହାତ ଦୂରରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଅଟ୍ଟାଳିକା ସେହି ଦନାନ୍ଧକାର ଭିତରେ ପ୍ରୋତ ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି । ଅତନୁ ପରିସ୍କାର ଶ୍ଵେତ ବୁଝିପାରିଲା ଏହି ଘରଟି ଭିତରୁ ନିର୍ମୂଳକ ମନୁଷ୍ୟର ଅସହାୟ ଆର୍ତ୍ତ-କାକୁଡ଼ି ଆସିଛି । ସବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଏତେ ବଡ଼ ଅଟ୍ଟାଳିକାର କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ଆଲୋକର ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ । ସଦର ରାସ୍ତା କେଉଁଠି କିଏ ଜାଣେ !

ପ୍ରାୟ ନିକଟସ୍ଥ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅତନୁ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ମନୁଷ୍ୟର ପଦ ଗନ୍ଧ ଶୁଣି ପାରିଲା । କେହି ଯେପରି ଘର ଭିତରୁ ଉଦ୍ଧ-ଶ୍ଵାସରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ବାହାରକୁ ଆସୁଛି । ଭୟବିହ୍ୱଳିତ ହେଲା ଅତନୁ । ଯେଉଁ ଘରଟି ଭିତରୁ ଉଦ୍ଧାର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ଉକ୍ତ ଘରଟି ଭିତରୁ ବାହାରଆସୁଛି ଏହି ଲୋକଟି; ଯେତେ ଦୂର ସମ୍ଭବ ଏହି ଲୋକଟା ଉକାୟୁତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଘର ଭିତରେ ପଶିଥିଲା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ପଳାଇ ଯିବାକୁ ବସିଛି । ନା, ଲୋକଟାକୁ ପଳାୟନର ସୁଯୋଗ ଦେବା ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅତନୁର ମାଂସପେଶୀ-ଗୁଡ଼ିକ କଠିନ ଆକାର ଧାରଣ କଲା । ଲୋକଟାକୁ ବାଧା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଟିକିଏ ବା-ପାଖକୁ ଚାଲି ଆସିଲା ।

ଅଳ୍ପ-ଦୂରରେ ସେ ଦେଖି ପାରିଲ ଗ୍ରେଟ ଗୋଟିଏ ଆଲୋକର ଚନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକଟି ସିଗାରେଟ୍ ଧରାଇଛି ଓ ସେହି ସିଗାରେଟ୍‌ର ଆଲୋକ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଆକାରରେ ଦେଖାଯାଉଛି ବାହାରକୁ । ଅନ୍ଧକାର ଯୋଗୁଁ ଚେହେରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ, କେବଳ ଅଗ୍ନିସ୍ତ୍ରାଳଙ୍କଟି ଫମାଚଇ ତାର ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଆସୁଛି ।

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସିଗାରେଟ୍‌ଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅତନୁକୁ ଦେଖି ପାରି ନାହିଁ । ନିକଟସ୍ଥ ହେବାପାରେ ଯଥାଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅତନୁ ତାକୁ ସଜୋରେ ଜାଣେଟି ଧରିଲା । ଲୋକଟା ଏଥର ଦେଖିପାରି ସିଗାରେଟ୍‌ଟିକୁ ଦାନ୍ତରେ ଚୁପି ଧରି କର୍କଶକଣ୍ଠରେ କହିଲା—କିଏ ତୁମେ, ବାଟ ଛାଡ଼ ଦିଅ ।

କହୁ କହୁ ଲୋକଟା ମୁଷ୍ଟ୍ୟାଘାତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା । ଅତନୁ ବୁଝିପାରିଲା ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦିତା ଲାଗି ଆହ୍ୱାନ କର ହେଉଛି । ପ୍ରବ୍ରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ସେ ଆଶଙ୍କା କରିଥିଲା ଓ ସେଥିପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାବଧାନ ଥିଲା ସେ । ଡାହାଣ ହାତ ମୁଷ୍ଟିବଦ୍ଧ କରି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସିଗାରେଟ୍‌କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଆଘାତ କଲା ଯେ ଆଗନ୍ତୁକର ମୁହଁରେ ।

ଅବ୍ୟର୍ଥ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଲୋକଟି ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ କାତଶେକ୍ତି କରି ଧରା-ଶାୟୀ ହେଲା—କିନ୍ତୁ ତାହା ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ଉଠି ଠିଆହେଲା । ନିଶ୍ଚିତ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଅତନୁ କେବଳ ଦେଖିପାରିଲା ପାହାଡ଼ ପରି ଉଚ୍ଚ ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତି ଛାଡ଼ି ଥିଲା ଠିଆ ହୋଇଛି ତାର ସମ୍ମୁଖରେ.....ଅକସ୍ମାତଭାବେ ଲୋହିତସ୍ତମ୍ଭ ପରି ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରହାର ଆଘାତକଲ ଆସି ତାର ଉରୁକୁ.....ଅତର୍କିତଭାବେ ଆଘାତପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅତନୁ

ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ଗୋଟିଏ ଗଛ ଦେହରେ ଧକ୍କା ବାଜି
ସଖିଘରେ ପଡ଼ିଗଲା ତଳେ ।

କୌଶସି ପ୍ରକାରେ ଉଠି ଠିଆହେଲ ଅତନୁ, କିନ୍ତୁ
ସେତେବେଳକୁ ତାର ଆତତାପୀ ଅଭୂତ, ସିପ୍ରତା ସହକାରେ
ବହୁଦୂର ଆଗେଇ ଆସିଛି । ଆଦାତପ୍ରାପ୍ତ ଗୋଡ଼ରେ ଗ୍ରେଟେଇ
ଗ୍ରେଟେଇ ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା କିଛି ସହଜ କଥା ନୁହେଁ ।

କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ସେ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ।
ପୁସ୍କୋକ୍ତ ବକଟ ଚିତ୍କାରର ଶବ୍ଦରେ ଆଖପାଖ ଲୋକଙ୍କର ନିଦ୍ରା
ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଆଉ ଶକ୍ତି ଏ
ଦରର ଝରକା ଖୋଲି କିଏ ଜଣେ ବାହାରକୁ ମୁହଁ ଗଲା
କହିବାର ଶୁଣାଗଲା—ପୁଲିସ.....ଟେଲିଫୋନ ।

ଅଗ୍ନିଲହରୀ ଦ୍ଵାରା ଉପରେ ଦୁଇ ଗୁଣେ ଥର କରାଯାଇ
କରିବା ପରେ ଦୁଆର ଖୋଲି ଗୋଟିଏ ଶୀର୍ଣ୍ଣକାୟ ରମଣୀ ମୂର୍ତ୍ତି
ଅତନୁ ଆଡ଼େ କୋଟରଗତ ବିହ୍ଵଳ ଚକ୍ଷୁର ଦୃଷ୍ଟି ମେଲଇ
ଦୁସ୍କୋଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଷ୍ଠାରେ କଣ ଯେ କହିଲା ତାହା ଆଦୌ ବୁଝାଗଲା
ନାହିଁ । ବୋଧହୁଏ ରମଣୀଟିର ଜନ୍ମା ପକ୍ଷାଦାତଗ୍ରସ୍ତ ।

ଅତନୁ ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ପଛେ ପଛେ ସେହି
ନାଶ୍ଵଟି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଅବକାଧ ଶ୍ରୀଷ୍ଠାରେ କହୁ କହୁ ଉପରକୁ
ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭିତରକୁ ଆସି ଅତନୁ ପ୍ରଦତ ବକ୍ଷରେ
ସ୍ଵରୀଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ସଞ୍ଚାଳନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଆଲୋକର
ଅପ୍ରାଚୀନତା ହେତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥ ଭଲଭାବେ ଜଣାଯାଉ
ନ ଥିଲା, ତଥାପି ଅତନୁ ବୁଝିପାରିଲା—ଗୃହସ୍ଵାମୀ ଯଥେଷ୍ଠ ଧନୀ ।
ତଳେ ବିଗ୍ରହ ହୋଇଥାଏ ମୂଲ୍ୟବାନ କାର୍ପେଟ, କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ

ଡସଟେମ୍ପର କର ହୋଇଥାଏ, ଘର ଭିତରେ ପଡ଼ିଥିବା ବେୟାର
ଟେବୁଲ ଇତ୍ୟାଦିର ସଂଖ୍ୟା କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ।

ଅତନୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଠିଆ ହୋଇ ଭାବିଲା । ଏଥର ତାର
ଠିକ୍ ମନେ ପଡ଼ିଛି, ଦକ୍ଷିଣ ପାଖରୁ ଚିତ୍କାରଟି ସେ ଶୁଣି ପାର-
ଥିଲା । ଅତନୁ ଚାଲିଲା ଦକ୍ଷିଣ ଆଡ଼େ । ସମ୍ମୁଖରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ
ଘର । ସେହି ଘରଟି ଭିତରେ ଲୋଡ଼ ଦେବା ମାତ୍ରେ ଚମକ-
ପଡ଼ିଲା ସେ । ଆଉଁ ଚିତ୍କାରର ପ୍ରମାଣ ବିଦ୍ୟମାନ ଘଟିଟି
ଭିତରେ । ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ କର ଦୁଇ ପାଦ ପଛକୁ ଫେର-
ଆସିଲା ଅତନୁ । ଘରର ପତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥ ଇତ୍ୟାଦିଟି ବସିଥି-
.....ଯେପରି କି କୌଣସି ଉନ୍ମତ୍ତ ଦୈତ୍ୟର ଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ
ଆତ୍ମମଣ ହେତୁ ଘରର ଯାକଗାୟ ପଦାର୍ଥ ରୁଣ୍ଡିଭୂତ ହୋଇଅଛି ଓ
ସେହି ଧ୍ୱଂସପ୍ରସୂର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ତଳେ ପଡ଼ିଛି ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟର
ନିଶ୍ଚିତ ଦେହ ... .. ଚାରିଆଡ଼େ ରକ୍ତର ସ୍ରୋତ — ତଳେ,
କାନ୍ଥରେ ଓ କାର୍ପେଟ ଦେହରେ ଭରି ରହିଛି ମନୁଷ୍ୟର ତାଳା
ରକ୍ତ । ଭୂପତଳ ଲୋକଟିକୁ ଚିହ୍ନିବାର ରିପାୟ ନାହିଁ ।
କର୍ମର ହୃଦୟରେ ଅତନୁ ଦେଖିଲା, ଲୋକଟିର ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗ-
ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗକୁ କିଏ ଯେପରି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ।

କେତେଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପ୍ରବ୍ୟ ଭାବେ ଠିଆ ହେଲା ଅତନୁ ।
କେତେଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ... ତା ପରେ ସେ ଆସିଲା ବାହାରକୁ । ଅତି
ଗମ୍ଭୀରଭାବରେ ସେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା, ସେ ଯେଉଁ ଚିତ୍କାର ଶୁଣି
ଥିଲା ସେହି ଚିତ୍କାର ହେଉଛି ଏହି ଲୋକଟିର — ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ସେ
ଚିତ୍କାର କରିଥିଲା.....ଆଉଁ ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା
ବେଳେ ଯେଉଁ ଲୋକଟି ସହିତ ତାର ସଂଘର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ସେ
ନିଶ୍ଚୟ ହତ୍ୟା କରିଛି ଏହି ଲୋକଟିକୁ ।

ମୃତ୍ୟୁପୁଣ୍ୟ ପରି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ହିମ ଶୀତଳତାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଦେଖି ଶିତସ୍ୱଭାବିନୀ ଅତନୁ । ବୁଦ୍ଧିଆଡ଼େ ଅନ୍ଧକାରର କରଳ
 ମୂର୍ତ୍ତି... ନିକଟସ୍ଥ କଷ୍ଟ ଭିତରେ ନିହତ ଲୋକଟିର ଛନ୍ଦଭିନ୍ନ
 ଦେହ... ରକ୍ତର ବନ୍ୟା... ଏହି ଉପାବଦ୍ଧ ନରକ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର
 ତ୍ୟାଗ କରାଯାଏ ସେତେ ମଙ୍ଗଳ ।

କନ୍ତୁ କେଉଁ ବାଟେ ଯିବ ସେ । ପୁରୀଭେଦ୍ୟ ଅନ୍ଧକାର
 ଭିତରେ ନିର୍ଗମର ରସ୍ତା ତ ଆଜ ଦୃଷ୍ଟିପଥାରୂତ ହୁଏନା ।
 ଦନାନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଅସ୍ତ୍ରାଳି ଅସ୍ତ୍ରାଳି ବାଟ ଚାଲୁଗଲୁ ଗୋଟିଏ
 ସ୍ଥାନରେ ଝୁଣ୍ଟିପଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଭୀଷଣ
 ଆଦାତ ପାଇଲା ସେ... ତା ପରେ, ତା ପରେ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ
 ପଡ଼ିଗଲା ତଳେ ।

କେତୋଟି ପ୍ରବ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେଲା ।

ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଫେରି ଆସିନାହିଁ, ଅର୍ଦ୍ଧଚେତନ ଓ
 ଅର୍ଦ୍ଧମୂର୍ଚ୍ଛିତ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଶୁଣିପାରିଲା ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ କିଏ
 ଜଣେ ଯେପରି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ ହୃଦୟରତ... ପରକ୍ଷରେ
 ଗୋଟିଏ ନାଶ ଆଖିରେ ରୁମାଳ ଦସ୍ତଦସ୍ତ ତାରି ପାଖ ଦେଇ
 ଦ୍ରୁତଗତିରେ ତାକୁ ଅତିହମ କରି ଚାଲିଗଲା । ମୁଣ୍ଡ-ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ
 ଅତନୁ ସେତେବେଳେ ଭୀଷଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ ।

ସଦର ଦ୍ୱାର ଉପରେ କେତେ ଜଣକର କରଦାତର
 ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଏକାଧିକ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କର ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠସ୍ୱର
 ମଧ୍ୟ । ନିଜକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ସ୍ଥିର ହୋଇ
 ବସିଲା ଅତନୁ । ମୁଣ୍ଡର ବାଁ ପାଖଟା ତାର ଯଥେଷ୍ଟ ଫୁଲି ଯାଇ-
 ଥାଏ । ବାଁ ପାଖର ଆଖିରେ ମଧ୍ୟ ଆଦାତ ପାଇଥାଏ ସେ ।

ଚି ଖଣ୍ଡିକ ପଡ଼ି ସାରିବା ପରେ ଅତନୁ ଗୁଣ୍ଠିଲ ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟରକୁ । ମୁଦୁ ହସି ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର କହିଲେ—ଆପଣଙ୍କ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କୌଣସି ସ୍ତୁକ୍ତି ମୁଁ ପାଉନାହିଁ । କାରଣ, ଏହି ଚି ଖଣ୍ଡିକ ପଡ଼ିବା ସମୟରେ ଟେଲିଫୋନ୍‌ର ମାଧ୍ୟମରେ ଗୌଧୁକ୍ତ ଭବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବୁ କଥା ମୁଁ ଶୁଣିପାରିଛି । ତେଣୁ... ..

ଅତନୁକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାଲାଗି ଇଙ୍ଗିତରେ ଜଣାଇ ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ କକ୍ଷଟିରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ କକ୍ଷସ୍ଥିତ ଯାବତପୁ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଓ ଧୂସ୍ର ହେବାର ଦେଖି ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରେ କୁହୁଥିଲେ ଯେ ଏହା ଅତନୁର କର୍ମ ନୁହେଁ । ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଯି ପ୍ରହସ୍ତରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁର ସମ୍ମାନଲାଗି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅବେପ କରି ତାହା ଇତ୍ୟାଦି କେ ପକାଇଛନ୍ତି ।

ଅତନୁ ଯେଉଁ ଶୀର୍ଷିକାପୂା ରମଣୀ ମୁଖିଟିକୁ ଦେଖିଥିଲ ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ତାକୁ କେତେ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନବାଣରେ ବିକ୍ରତ କଲେ, କିନ୍ତୁ ମୁକ ଓ ବଧୀର ସେହି ରମଣୀଟି ଯାହା ଉତ୍ତର ଦେଲା ସେ କଥାର ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା କେହି କୁହୁଥିଲେ ନାହିଁ । ଅଗତ୍ୟା ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ହେଉକ୍ତାଟରକୁ ଫୋନ୍ କଲେ ।

ବିପର୍ଯ୍ୟୟ କକ୍ଷଟି ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷିତ ହେଲା । କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ଅକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ ନାହିଁ, କେବଳ ଗୋଟିଏ ପାଖର କାନ୍ଥ ଦେହରେ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରକାଶ ତେଲିଫୋନ୍ ସ୍ଥିରଭାବେ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ଝୁଲୁଛି । ଦେଖିଲେ ମନେହୁଏ କେହି

ବାଦକୁ ସ୍ପର୍ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ନାହାନ୍ତି—ଆୟତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା
ଭେଦ । ଚିତ୍ର ଖଣ୍ଡିକ ଗୋଟିଏ ଚରୁଣୀର । ସୁଦର୍ଶ ଚିତ୍ରକରର
ପୁଣ ହସ୍ତରେ ଚିତ୍ରଣ ଖଣ୍ଡିଏ ଅନନ୍ୟସୁନ୍ଦର ମୁଖ କ୍ୟାନ୍‌ସ୍ଟ
ପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ।

ଅତନୁ ନିନିମେଷ ନେତ୍ରେ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ସେହି
ପୂର୍ବ ଚରୁଣୀର ରୂପସୀର ତେଲଚିତ୍ରକୁ ।

ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର କିନ୍ତୁ ତାକୁ ବେଶି ବେଳଯାଏ
ଦେଖିବାକୁ ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ନାମ ଓ ଠିକଣା ଲେଖି ସାରିଥିଲେ । କାଲି ସକାଳେ ଦେଖ
ଲବ୍ଧି ବୋଲି କହି ତାକୁ ଏ ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗ କରିବାଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେଲେ ସେ । ଅବଶ୍ୟ ଏପରି ଭୟାବହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେଶି
କେବଳଯାଏ ରହିବାଲାଗି ସେ ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା କରୁ ନ ଥିଲା । ଇନ୍‌ସ୍‌-
ପେକ୍ଟରଙ୍କର ଆଦେଶ ଶୁଣି ଗୋଟାଏ ପୁସ୍ତିର ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି
ଚାହାରି ଆସିଲା ପଦାକୁ ।

ମେଟାଲ୍ ଗ୍ରେଡ଼ ଉପର ଦେଇ ଚାଲିଛି ଅତନୁ । ଅସଂଖ୍ୟ
ଭାବନା ସେତେବେଳେ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ତାର । ସ୍ୱପ୍ନ ବିଷୟର
ସମ ଶିଶୁ ପରି ସେହି ଭାବନାଗୁଡ଼ିକ ମସ୍ତିଷ୍କ ଭିତରେ କଲ୍‌ବଲ୍
ହୋଇ ଘରି ବୁଲୁଥାନ୍ତି । କି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ !

ପଶ୍ଚାତତ୍ତ୍ୱ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରି ଫେରିଗୁଣ୍ଠି ଦେଖେ ତ
ଖଣ୍ଡିଏ ଗାଡ଼ି ତାର ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛି...ଟାଉନ୍ ବସ୍ ନିଶ୍ଚୟ ।
ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ ପାଖେଇ ଆସି ବସ୍ ଖଣ୍ଡିକ ନିକଟସ୍ଥ ହେବା
ମାତ୍ରେ ହାତ ଦେଖାଇ ବସ୍‌ଟିକୁ ଅଟକାଇ ସେଥିରେ ବସି
ପଡ଼ିଲା । ସାମାଜିକତା ବସ୍ ଖଣ୍ଡିକ, ବସ୍‌ଟିରେ କେବଳ ମାତ୍ର
ଡ୍ରାଇଭର ଓ ଜଣେ କନ୍ଦୁକଟର ।

ବସ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀ କ କିଛିଦୂର ଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଗୋଟିଏ ଚରୁଣ
 ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁଟିକୁ ଅଟକାଇବାଲାଗି ଇଞ୍ଜିତ କଲ । ଗାଡ଼ି ଠିଆ ହେବା
 ସମୟେ ସେହି ଚରୁଣୀଟି ବସ୍ତୁରେ ଉଠି ହାତରେ ଧରିଥିବା
 ସୁଟ୍ କେଶ୍ ଟିକୁ ନିଜ ପାଖରେ ରଖିଦେଇ ଆଗମ୍ଭରେ ବସିଲା—
 କନଡ଼କଟର ଟିକଟର ଦାମ ଚାହିଁଲା ଚରୁଣୀଟି ଆଡ଼େ ହାତ
 ବଢ଼ାଇ ।

ବିଗତ ଘଟଣା ଚାପରେ ପଡ଼ି ଅତନୁ ନାନା ଚିନ୍ତାରେ ନିମଗ୍ନ
 ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସେ ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରି ନ ଥିଲା
 ଏହି ଚରୁଣୀଟିର ପ୍ରତି । ହଠାତ୍ ଚରୁଣୀଟିର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣି ସେ
 ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ଚରୁଣୀଟି କନଡ଼କଟରକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, ପାର୍ଟି ଯାଏ
 ଯିବି—କେତେ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

ଫେରିଗୁଣ୍ଠି ଅତନୁ ବିସ୍ମିତ ହେଲା । କେତେଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ
 ଋଷ ପ୍ରବ୍ୟ ବିସ୍ମୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ଚରୁଣୀଟିକୁ । ତାର
 ଅତି ନିକଟରେ କାକ-ଆଉଟ୍-ତାଙ୍କୁଣୀ-ଲଗା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଆଲୋକ
 ତଳେ ଯେଉଁ ଚରୁଣୀଟି ବସିଛି, ସେହି ଚରୁଣୀଟିର ତେଲବତୀ
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ କ ସେ-ତ' ଦେଖିଆସିଛି କୟୁପ୍ରକାଶ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର
 ଅଟକାଇବାରେ । ତାହା ମଧ୍ୟ ଏହି ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ।
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଘଟଣାଚକ୍ର ! ଆହୁରି ମନେ ପଡ଼ିଲା, ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ
 ପାଇ ସେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଘରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା, ଏହି
 ଚରୁଣୀଟିକୁ ସେ-ତ' ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ଦେଖିପାରିଥିଲା ଘରଟି ଭିତରେ ।
 ତାର ସମ୍ମୁଖ ଦେଇ ସେ ବାହାର ଆସିଥିଲା ପଦାକୁ । ଅବଶ୍ୟ ସେ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ସେତେବେଳେ ଭଲଭାବରେ ଦେଖି ପାରି ନ ଥିଲା, ତା
 ବୋଲି ପରିହତ ମାଲ ଶାଢ଼ୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ତାର ପାଞ୍ଜି
 କେବେ ଦେଇ ପାରେନା ।

ତରୁଣୀ କନ୍ତକଟରର କଥା ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରେଟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର
ଗଟିକୁ ଖୋଲି ବସ-ଭଡ଼ା ଦେଇ ଦେଲା ।

ଅତନୁ ତରୁଣୀଟିକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, ଆପଣ ପାର୍କିଂଗ୍ ଯାଏ ଯିବେ ?...
—ହଁ...କହିଲା ତରୁଣୀ ।

ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ମାରବତା ଭଙ୍ଗ ହେଲା ତରୁଣୀଟିର କଥାରେ...ବାହାରେ
କିଛି ଅରକାର । ଗସ୍ତରେ ଆସିବାବେଳେ ଶରୀରରେ ଯେପରି
ଶାନ୍ତ ନ ଥିଲା । ଯାହାହେଉ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖି କେତେକ ପରିମାଣରେ
ଦୟା ଆଶ୍ରୟ ହେଲା । ଆପଣ କେତେଦୂର ଯିବେ ?

—ମୁଁ ପାର୍କିଂ ପାଖରୁ ଆଗ ଷ୍ଟ୍ରିଟରେ ଓହ୍ଲାଇବି—
ହଁ ଅତନୁ ।

—ଆପଣଙ୍କର ଘର କୋପଡ଼ିଏ ସେକ୍ଟି ?...ପଚାରିଲା
ତରୁଣୀଟି !

ଏହି ତରୁଣୀଟି କଣ ତାହାହେଲେ ଘର ଖବର ନେବାକୁ
ଯିବୁ...ତା' ନ ହେଲେ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାର ଆଉ କି ଅର୍ଥ
କି ପାରେ ! ଅତନୁ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଉଦ୍ଭବ ହେଲା ଭୟା-
ନକରାବେ । କେତେଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମାରବ ରହି କହିଲା—ନା, ମୁଁ
ହୋଟେଲରେ ଥାଏ—ହୋଟେଲ୍-ଡି-ରେନ୍-ବୋ'ରେ...ଆପଣ
କେଉଁଠାରେ ରହନ୍ତି ?...

ତରୁଣୀଟି ଉତ୍ତର ଦେଲା—ମୁଁ ମଧ୍ୟ ହୋଟେଲରେ ଥାଏ,
ହୋଟେଲ୍-ଡି-ଇଉନିଂ ମୁନରେ...ପାର୍କିଂ ପାଖରୁ କୋଡ଼ିଏ ହାତ
ଦୂରରେ ।

ହଠାତ୍ କାହିଁକି ତରୁଣୀଟି ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହେଲା ପରି ଜଣା-
ପଡ଼ିଲା । ଆଖି ଦୁଇଟିରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆତଙ୍କରେ ଗୋଟାଏ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ

ଆଗ୍ରସ ପରିଲକ୍ଷ୍ୟ ତ ହେଲ । ଅତନୁ ମଧ୍ୟ ମାରକ । ଗୁଡ଼ ଅନେକ
 ହୋଇ ଯାଇଥିବା ହେତୁ କନ୍ଦକ୍ଟରଟି ମଧ୍ୟ ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି
 ତୁଳାଇବାକୁ ଲାଗିଛି । ଶାନ୍ତ ସମୁଦ୍ର ପରି ନିସ୍ତରଙ୍ଗ ଅରକାର
 ଦିଗନ୍ତ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତର ଉପରେ ମାୟା ବିସ୍ତାର କରିଛି ଯେପରି ।
 ବସ୍ ଆସି ଗ୍ରେକ କସି ଛୁଡ଼ା ହେଲ ପାକ ପାଖରେ । ତରୁଣୀଟି
 ଯିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲ । ଅତନୁର ଦୁଇ-ବ୍ୟଗ୍ର ଚକ୍ଷୁ ସହିତ
 ତରୁଣୀଟିର କ୍ଳାନ୍ତ ଆୟତ ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟିର ଦୃଷ୍ଟି ମିଳିତ ହେଲ
 ସହସା—କୋମଳ ଗୀତ ଝଙ୍କାର ପରି ସୁମଧୁର କଣ୍ଠରେ ସେ
 କହିଲ—ଆପଣଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ।

—ନା-ନା, ଏଥିରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାର କଣ ଅଛି...
 ତାହାହେଲେ ଆପଣ ଏହିଠାରେ ରହିଲେ...ଆଜ୍ଞା, ଆସନ୍ତୁ
 —ଫେରୁ ହୁଏତ ଦେଖା ହୋଇପାରେ ।

ହୋଟେଲ-ଦି-ଇଉନିଂ-ମୁନର ଉଚ୍ଚ ସୌଧଟି ସେହି
 ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଆଲୋକରେ ପ୍ରେତ ପରି ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ତରୁଣୀଟି
 ବସରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଶୁଥ ପଦକ୍ଷେପରେ ହୋଟେଲ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ
 ଚାଲିଲା । ତଳନ୍ତା ବସ୍‌ଟିରେ ବସି ଅତନୁ ଦେଖିପାରିଲା ସେହି
 ତରୁଣୀ, ହୋଟେଲ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ ନ କରି ଚାଲିଆଡ଼ ଭଲ-
 ଶ୍ରବେ ଦେଖି ନେଇ ଗୋଟିଏ ସରୁ ଗଳିଗସ୍ତା ଦେଇ ଚାଲିବାକୁ
 ଲାଗିଲା । ବିସ୍ତାପ୍ତ ଓ ସନ୍ଦେହରେ ଅତନୁର ସଦାଜା ଯେପରି
 ରୋମାଞ୍ଚିତ ହେଲା ।

କିଏ ଏହି ରହସ୍ୟମୟୀ ! ସେ ଯେ ଚୌଧୁରୀ-ଭବନରେ
 ଏହାକୁ ଦେଖିଛି ଏ ବିଷୟରେ ଅଶୁମାସ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ
 ନାହିଁ । ପୁଣି ଟାଉନ୍ ବସ୍‌ରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ! ସଦା ଜାଗ୍ରତ ଆତଙ୍କର

ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଇଟିରେ ଯେ ପରିସ୍ପୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଏହା ସେ ଭଲ ଶ୍ରବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ! ...

ଆକାଶ ପାତାଳ ଭରୁଥାଏ ସେ । ଆଉ ଟିକିଏ ପରେ ସେ ମଧ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିବ । ନଜେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଲାଗି ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି, ସହସା ଦେଖି ପାରଲା, ଚରୁଣୀଟି ଯେଉଁଠାରେ ବସିଥିଲା, ସେହି ସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ିଛି ଗ୍ରେଟ ଗୋଟିଏ ସୁଟ୍ କେଶ । ବୋଧହୁଏ ଭୁଲରେ ସେହି ଚରୁଣୀଟି ଗୁଡ଼ିଯାଇଛି ତାର ଜନନକୁ । ଟିକିଏ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଖି ବୁଲାଇ ସୁଟ୍ କେସଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଲା ଅତନୁ । ସୁଟ୍ କେଶ୍ ଉପରେ ସାଦା ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ହୋଇଛି ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷର “ଏଲ୍” । ବୋଧହୁଏ ଚରୁଣୀର ନାମର ଆଦ୍ୟାକ୍ଷର ଏହା...

“ଏଲ୍” ରୁ କଣ ହୋଇପାରେ ! ଲଡ଼ିକା, ଲବଣ୍ୟ, ଲଳିତା ନା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ...

ବସ୍ତୁ ଓହ୍ଲାଇ ହୋଟେଲ୍ ଆଡ଼େ ଯାଉ ଯାଉ ଅତନୁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା—ନାମୋଦାର ପାଇଁ ଅକାରଣ ଚିନ୍ତା ନ କରି ସୁଟ୍ କେସ୍ ଟିର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବହତ ହେବା ସର୍ବାଗ୍ରେ କରଣୀୟ । କିଲି ସକାଳେ ହୋଟେଲ୍-ଦି-ଇଉନିଂ-ମୁନ୍-ରେ ସୁଟ୍ କେସ୍ ଟିକୁ ଚରୁଣୀ ଜମା ଦେଇ ଆସିଲେ ହେଲା । ଏହା ଅନ୍ୟାୟ କିମ୍ବା ଅସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ !

ହୋଟେଲ୍ରେ ପହଞ୍ଚି ନିଜର ଦରଟିକୁ ଖୋଲି ଦାରୁଣ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ବିଚ୍ଛଣାରେ ନିଜକୁ ଲମ୍ଫାଇ ଦେଲା ଅତନୁ । ସୁଟ୍ କେସ୍ ଟି ଅବହେଳିତ ଶ୍ରବେ ପଡ଼ି ରହିଲା ଗୋଡ଼ ପାଖରେ । ଗତ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗୁଁ ଉତ୍ତେଜନାରେ ମୁଗ୍ଧ ତାର ଗରମ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ରୈଧୁରାଜବନର ବିଭୀଷଣ ଦୃଶ୍ୟ

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁଲି ପାରି ନାହିଁ ସେ । କଏ ଏପରିଭାବରେ ଖୁଣ୍ଟ କରି ସମ୍ଭବ ! ଖୁଣ୍ଟୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ! ସୁଲିଖ କଣ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଫାନ୍ଦରେ ପକାଇ ପାରେ କି !

ଆଉ ...

କଏ ଏହି ରହସ୍ୟମୟୀ ନାଶ ! କାହିଁକି ତାର ତୈଳଚର୍ପଟି ଚୋଧୁଣ୍ଡ-ଭବନ ଭିତରେ ସଫାକରି ରଖାହୋଇଛି.....କଣ ପାଇଁ ଏତେ ଗତିଯାଏ ସେ ଚୋଧୁଣ୍ଡ-ଭବନରେ ଥିଲା ?

କଏ ଯେପରି ଅତନୁର କାନେ କାନେ କହିଲା, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ-ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କେଉଁଠାରୁ ମିଳିପାରେ ଜାଣ ? ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ଅଛି ଏହି ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିର ଭିତରେ । ଯଦି ବିଶ୍ୱାସ ନ ହୁଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଲି ଦେଖିପାର ।

ଅତନୁ ଯେ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଖୋଲିବା ଲାଗି ଆଗ୍ରହୀ ନ ଥିଲା ଏପରି ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ବହୁକଷ୍ଟରେ ସେ ଏ ଲୋଭ ସମ୍ଭରଣ କରିଥିଲା । ଏଥର ଲୋଭ ତାର ଚରମ ସୀମାରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ।

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଜାଲରେ ଅତନୁ ଆଜି ଆବଦ୍ଧ । ତାହା ନ ହେଲେ ତରୁଣୀଟି ସହିତ ତାର ସାକ୍ଷାତ ଓ ଆଳାପ ପରିଚୟ ହଟିନା କାହିଁକି... କାହିଁକି ସେ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଗୁଡ଼ି ରଖି ଯାନ୍ତା ଏପରି ଅସାବଧାନଭାବେ ?

ବିଛାରୁ ଉଠି ବସିଲା ଅତନୁ । ବାହାରର ଆନୋକ ଚେରଗୁଣ୍ଡାବେ ଆସି ପଡ଼ିଛି ଠିକ୍ ତାର ବିଛଣାଟି ଉପରେ— ଗୋଡ଼ ପଖରେ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ପଡ଼ିଛି—ଖଣ୍ଡି ଏ ସୁତାରେ ମୋଡ଼ ହୋଇ ଗୁରୁକାଠିଟି ଝୁଲୁଛି ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ର ହେଣ୍ଡଲ୍ ଉପରେ ।

ହାତ ବତାଇ ବସୁଟିକୁ ପାଖକୁ ଆଣିଲା ସେ । ସାମାନ୍ୟ
 କିଏ ଶକ୍ତ... ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଖୋଲିଗଲା ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଖଣ୍ଡିକ ।
 ପା ପରେ, ପ୍ରାୟ ଦଶାବ କାଳ ବୋକାଙ୍କ ପରି ବସି ରହିଲା
 ଅଚଳ... ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଥିବା ଚନ୍ଦ୍ରାଶକ୍ତସମ୍ପନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ
 ହସା ସେପରି ଶିଥିଳ ଓ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଆସିଲା ।

ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଭିତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଗ୍ଲୋଟ କନାରେ ମୋଡ଼ା ହୋଇ
 ରହିଥାଏ ଗୋଟିଏ ମାଳ ରଙ୍ଗର ଶିଶି, ଶିଶିଟିର ଭିତରେ ଥାଏ
 ଅଳ୍ପ କିଛି ତରଳ ପଦାର୍ଥ । ବିକଟ ଗନ୍ଧ ବାରି ପାରି ଅଚଳୁ
 ବୁଝିପାରିଲା ସେହି କନା ଖଣ୍ଡିକ କ୍ଲୋରଫର୍ମସିକ୍ତ ।
 ବୋଧହୁଏ ଅଳ୍ପ ସମୟ ହେଲା ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।

ଲୋହ ନିର୍ମିତ ଗୋଟିଏ ଗୋଲକାର ତାଳ, ତାଳ ସହିତ
 ଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବ ଗୋଟିଏ ଚେନ୍—ଦୁଇଟି ବସୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତ ବୋଲି
 ମନେହୁଏ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋଟ ପ୍ୟାକେଟ୍ ଭିତରେ ପ୍ରାୟ
 କୋଡ଼ିଏଟି ନିଖୁଣ ସ୍ୱାରକ ଖଣ୍ଡ... ଏହିଗୁଡ଼ିକ ଦେଖି ଅଚଳୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
 ହେଲା ମନେ ମନେ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ସେ ଜୀବନରେ ବହୁ ଥର ଦେଖିଛି । ତେଣୁ ଏଗୁଡ଼ିକ
 ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ସେ ବୁଝିପାରିଲା ତାହା ନକଲ ନୁହେଁ... ନିଶ୍ଚୟ ଏହା
 ଟକ୍ସି ରୋଗ କରୁଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକଟିର ମୂଲ୍ୟ ଧାରଣାଶୀଳ । ବିଚିତ୍ର ଓ
 ବିସ୍ମୟନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡ । ଗ୍ଲୋଟ ଗୋଟିଏ ପିସ୍ତଲ, ମେଥାଏ
 ସାଦା ଗୁଣ୍ଡ, ଦୁଇଟି ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ବୃହଦାକାର କାତ ଖଣ୍ଡ, ଗୋଟିଏ
 ଗୁରୁ, ଖଣ୍ଡିଏ ଖାତା ଓ ଖାତାଟି ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚ ପୃଷ୍ଠାକ୍ୟାପି କେତେ
 ପ୍ରକାର ସାଙ୍କେତିକ ଚିହ୍ନ... ସର୍ବ ଶେଷରେ କୌଣସି ମନୁଷ୍ୟର
 ଗୋଟିଏ କଟା ଆଙ୍ଗୁଳି ଓ ସେହି ଆଙ୍ଗୁଳିଟିରେ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ଖଣ୍ଡିଏ
 ସ୍ୱାରକ ଦେଖି କିଏ ବା ବିସ୍ମିତ ନ ହେବ !

ଉତ୍ସରେ ଅତନୁର ସଦାଜ୍ଞ ଶିବର ଉଠିଲା—କିଏ ଯେପରି ପୁରୀ ଆଜ୍ଞାଳିଟି ଦାନ ସାହାଯ୍ୟରେ କାମୁଡ଼ି ଛୁଣ୍ଡାଇ ଆଣିଛି । ଆଜ୍ଞାଳି ଦେହରେ ଦାନଗୁଡ଼ିକର ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଚିହ୍ନ ଏହା ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଉଛି ।

ସୁଟକେସ୍‌ଟିକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା ସେ...ସଦାଜ୍ଞରୁ ସ୍ୱେଦ-ବାରି ଝରିବାକୁ ଲାଗିଲା; ମୁଣ୍ଡଟା ଚଢ଼ାକାରରେ ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା ଅତନୁର ।

ଘର ଭିତରେ ଥିବା ଟେଲିଫୋନ୍‌ଟି ବାଜି ଉଠିଲା । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବଛଣାରୁ ଉଠି ରିସିଭରଟିକୁ ଧରି ପଚାରିଲା—ହ୍ୟାଲୋ ! କିଏ କହୁଛନ୍ତି ?

ରୁଦ୍ଧ ନିଃଶ୍ୱାସରେ କିଏ ଯେପରି ଅପର ପ୍ରାନ୍ତରରୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ମୁଁ...ମାନେ, ମୁଁ କହୁଛି...ଟାଉନ୍-ବସ୍‌ରେ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ମୋର ସାକ୍ଷାତ୍ ହୋଇଥିଲା...

ଦୁଇଦିନ ତଳର କଥା...ଯାହା-ସହଚର କଣ୍ଠସ୍ୱର । ଅତନୁ କହିଲା—ହଁ-ହଁ, ଏଥର ଚିହ୍ନି ପାରିଛି...କଣ କହନ୍ତୁ—

—ଦୟା କରି ଯଦି ଟିକିଏ ଇଆଡ଼େ ଆସନ୍ତେ...ମୁଁ—

ଆଉ କିଛି ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । କଣ୍ଠସ୍ୱର ହଠାତ୍ ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା...ଅତନୁ ଅବାକ୍ ବିସ୍ମୟରେ କେବଳ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ ରିସିଭରର ଛୁଦ୍‌ଗୁଡ଼ିକକୁ...ସହସା ଜ୍ଞାନ ଯେପରି ତାର ଫେରି ଆସିଲା । ଗୋଟାଏ ଅଜଣା ଆଶଙ୍କାରେ ମନ ତାର ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଏକ୍ସପେକ୍ଟେସନ୍‌କୁ ପୂରଣଲେ ସୁଦ୍ଧା କେଉଁ ନମ୍ବରରୁ ଫୋନ୍ ଆସିଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ସେମାନେ କହିଲେ ନାହିଁ ।

ବହୁଳ ବିମୁଗ୍ଧ ଅତନୁ !

ପୁନର୍ବାର ସେ ଭାବବାକୁ ଲାଗିଲା, କିଏ ଏହି ନାଶ ! ସେ
କଣ ଚାହାନ୍ତେଲେ କୌଣସି ରୂପସୀ ଶୟତାନ-ସଙ୍ଗିନୀର
କବଳରେ ଆସି ପଡ଼ିଛି ! ...ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ବିଭ୍ରାନ୍ତ ହେଲ
ଅତନୁର ।

କଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କରିବା ଉଚିତ ? କାହିଁକି ତରୁଣୀଟି ତାକୁ
ଏପରି ଭାବେ ଆହ୍ୱାନ କଲା...କାହିଁକି ସେ କହୁ କହୁ ହଠାତ୍
ଅଟକିଗଲା...କେହି କି ଜୋର କରି ତାର କଣ ରୁଦ୍ଧ କରି
ଦେଇଛି ?

ଆଉ ଗୋଟାଏ ସମ୍ଭାବନା ବିକ୍ରତ କଲା ତାକୁ ।
ତରୁଣୀଟି କୌଣସି ବିପଦରେ ପଡ଼ି ନାହିଁ ତ' ! ... କନ୍ୟା ...
କନ୍ୟା ତାକୁ ଭୁଲାଇବା ଲାଗି ଛଳନା କରୁନାହିଁ ତ ସେ !

ସେ ଯାହାହେଉ, ଯେଉଁ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ସେ
ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଭିତରୁ ଆବିଷ୍କାର କରିଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଗୁଡ଼ିକ ସେ
ରଖିବ କେଉଁଠାରେ ? ହୁଏ ତ କୌଣସି ସମ୍ଭାଦ ପାଇ ପୁଲିଶ
ଆସି ଏହିଠାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରେ, ସେତେବେଳେ ସେ କି କ୍ରେପିୟୁର୍
ଦେଇ ପୁଲିଶକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ !

ଶ୍ୱେତା ଜନିତ ନିଜ ପାଖରେ ରଖିବା ଅର୍ଥ ଅପରାଧ ସହିତ
ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ—ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇ
ପାରେ ।

ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ମନ ନେଇ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ସେ ତକିଆ ତଳେ
ରଖି ସ୍ୱାରକଗୁଡ଼ିକୁ ଅଲଗା ଖଣ୍ଡିଏ ରୁମାଲରେ ଦୁଇଭାଗରେ
ବାନ୍ଧିଲା । ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ କାଚ ଦୁଇଟି ଅକର୍ତ୍ତ୍ୱିତ ସ୍ୱାରକ, ବହୁ
ମୂଲ୍ୟବାନ୍ । ରୁମାଲଟିକୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଲାଲ ପିତାରେ ବାନ୍ଧି
ବାଧି-ରୁମ୍‌ର ପାଇପ୍ ଭିତରେ ଏପରିଭାବେ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଲା ଯେ,

ଯେପରି କି ପିତାଟିକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବା ମାତ୍ରେ ପୁତ୍ରଆଟି ଅତି ସହଜରେ ବାହାର ଆସିପାରେ । ଅନ୍ୟ ଯେପରି କେନ୍ଦ୍ର ରୂପେ ସ୍ଥାନଟିର ସନ୍ତାନ ନ ପାଆନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କଲ ।

ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ଘରର ଆଲୋକଟିକୁ ଲିଭାଇ ଦେଲା ସେ ।

ସକାଳ ହେବା ମାତ୍ରେ ଯାହା ସେ ଅନୁମାନ କରିଥିଲା ତାହା ଆସି ଘଟିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଶୁଭ୍ରାଗମନ କଲେ ଡଚେକ୍‌ଟିର ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋର ସାମନ୍ତରା । ବହୁ ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟର ସମାଧାନ କରିଛନ୍ତି ବ୍ରଜକଣୋର ବାବୁ । ଏହି ନାମଟି ସହିତ ଅତନୁ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ ।

ସୌଜନ୍ୟ ବିନିମୟାନ୍ତେ ବ୍ରଜକଣୋର କୌଣସି ଭୂମିକା ନ କରି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—କାଲି ରାତିରେ କାହିଁକି ଆପଣ ଉଦୟନପୁର ଯାଇଥିଲେ, ଅତନୁବାବୁ ?

ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କଲ ଅତନୁ ।

ବ୍ରଜକଣୋର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଜୟ ପ୍ରକାଶକର ଘର ଭିତରୁ ଯେଉଁ ଚିତ୍ତାର ଆପଣ ଶୁଣିଥିଲେ ତାହା କି କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀର ?

ଅତନୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଉଭୟଙ୍କଠାରୁ ଆଉ ପଛ ହୋଇ । ପ୍ରଥମେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ-ଟିର ଚିତ୍ତାର ଶୁଣିଲି, ପରେ ପୁରୁଷର.....

—ଘରର କେଉଁଠାରୁ ଆପଣ ଚିତ୍ତାର ଶୁଣିପାରିଲେ ତାହା ମନେ ଅଛି କି ?

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ କଣ ଭାବି ନେଇ ଅତନୁ କହିଲା, ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ଚିତ୍ତାର ଶୁଣିଲି ପରି ମନେ ହେଉଛି ।

—କନ୍ତୁ ଆପଣ ଶୁଣି ନିଶ୍ଚୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ଯେ, କେବଳ ଜଣେ ପକ୍ଷୀଦାତ୍ରୀ ଉଦ୍ୟାନ ବ୍ୟତୀତ ଦ୍ଵିତୀୟ କୌଣସି ନାଶ୍ଵର ଦର୍ଶନ ରୈଖ୍ୟ-ଉଦ୍ୟାନରେ ମିଳିନାହିଁ । କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଯେ ଏହିଠାରେ ରହନ୍ତୁ ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ନାହିଁ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ହେଉଛି, ଦୋ-ତାଲର ଦକ୍ଷିଣ ପଟେ ଗୋଟିଏ ମାଟି ଘର—ଉକ୍ତ ଘରଟିରେ ମଧ୍ୟ ଭିତର ଆଡୁ ତାଲ ପଡ଼ୁଥିଲା । ତନ ଚାରି ଜଣ କନେଷ୍ଟବଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଗଢ଼ିବା ପରେ ଦେଖାଗଲା ଘର ଭିତରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ମାଟି ଝରକାରେ ଲୁହାର ରେଲିଂ ବସା ହୋଇଅଛି, ତଥାପି ଭିତର ଆଡୁ କପରି-ଗ୍ରାବେ ଦୁଆରଟିକୁ ବନ୍ଦ କରାଗଲା ଏହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବୁଝା ଯାଉନାହିଁ ।

ଟିକିଏ ମାରବ ରହି ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ପୁନର୍ବାର କହିଲେ— କାରୁ ଦେହରେ ଲୁହା କଡ଼ା ସହିତ ଗୋଟିଏ ଚେନ୍ ଝୁଲୁଥିଲା, ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ହାତଗୋଡ଼ ବାନ୍ଧି ଶାସ୍ତି ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ନିଶ୍ଚୟ । କାହାରିକୁ ଯେ ବନ୍ଦୀ କରି ଏହିଠାରେ ରଖା ହେଉଥିଲା ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହ ।

କଥା ଶେଷ କରି ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋର ବାବୁ ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ଚମଡ଼ା ତଥାପି ବାକ୍ସ ବାହାର କଲେ । ବାକ୍ସଟିରୁ ବାହାରିଲା କବ୍‌କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଟା ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟର ହାତ । ସତ ସ୍ଥାନର ରକ୍ତ ସେତେବେଳେ ଶୁଖି ଯାଇ- ଥାଏ । କଟା ହାତଟି ମୃତର ହାତ ପରି ଦିଶୁଥିଲା । କାଣି ଆଙ୍ଗୁଳିଟି ନାହିଁ, ମୂଳରୁ କିଏ ଯେପରି କାଟି ନେଇଛି ।

ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଅତନୁର ସବାଙ୍ଗ ଶିତ୍ତରୁ ଉଠିଲା । କାଣି ଆଙ୍ଗୁଳିଟିକୁ ସେ ତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖିଛି ଏବଂ ରଖିଛି ନିଜ ପାଖରେ

ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଯଦି ଖାନ୍-ତଲସି କରନ୍ତି, ତାହାହେଲେ
ତକିଆ ତଳେ ଯେଉଁ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଅଛି, ଉକ୍ତ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଭିତରୁ
ସମ୍ବେଦନକ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପଦାର୍ଥ ବାହାର କରି ପାରିବେ ।

ଶୁଭ ଭିତରଟା ଥର ଉଠିଲ ଏହିସବୁ କଥା ଭ୍ରୁ ଭ୍ରୁ ।
ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଶୋର ବାବୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଥିବା ଖବର-
କାଗଜଟିକୁ ଖୋଲି କହିଲେ—ଗଡକାଲି ଘଟଣାଟିକୁ ଖବରକାଗଜରେ
ପ୍ରକାଶ କରାଇବା ଲାଗି ପଠାଇ ଦେଇଥିଲି ଓ ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦଟି ମଧ୍ୟ
କାଗଜରେ କାହାରିଛି । ଆପଣ ଦେଖିଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ ?

—ନା, ମୁଁ ଦେଖି ନାହିଁ କହି କାଗଜଟିକୁ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ
ହାତରୁ ନେଇ ଅତନୁ ପଢ଼ିଲି ।

.....ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ଚୋରପୁଞ୍ଜ-ଭବନର ମାଲିକ
ଜୟପ୍ରକାଶ ଚୋରପୁଞ୍ଜ ସ୍ୱାଦାତକ ଭାବେ ଗଡକାଲି ଗଡରେ ଖଣ୍ଡ
ହୋଇଛନ୍ତି । ଠିକ ସେତକବେଳେ ନିକଟସ୍ଥ ଥାନାରେ ଖଣ୍ଡିଏ
ଚିଠି ଆସି ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଉକ୍ତ ଚିଠିଟିରେ ଲେଖା ଥିଲା ଯେ ଚୋରପୁଞ୍ଜ
ଭବନରେ ଗୋଟିଏ ମୃତଦେହ ପଡ଼ିଛି । ପରେ ମଧ୍ୟ
ଟେଲିଫୋନ୍‌ରେ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ସ୍ଥାନୀୟ ପୁଲିସ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ
ଯାଇ ଦେଖିଲେ, ଗୃହସ୍ତ୍ରୀ ଜୟପ୍ରକାଶ ଚୋରପୁଞ୍ଜ ମୃତାବସ୍ଥାରେ
ପଡ଼ିଛନ୍ତି; କ୍ଷତ-ବିକ୍ଷତ ସଦାଙ୍ଗ, ଘରର ଯାବତୀୟ ପଦାର୍ଥ ଇତ୍ୟ-
ତ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଓ ରୁଣ୍ଡୀକୃତ—ମନେହୁଏ କେହି ଶକ୍ତିଶାଳୀ
ଜନ୍ମାଦ ବୋଧହୁଏ ଘରୁ ପଳାଇ ଆସି ଏପରି ଖବ୍ତି କରିଯାଇଛି ।

.....ଘର ଭିତରେ ଥିବା କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାସ ପଦାର୍ଥ
ଅକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା—ତାହା ହେଉଛି
ଗୋଟିଏ ଚରଣୀର ତୈଳଗଣ୍ଡ । କିଏ ଏହି ଚରଣୀ ତାହା

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନାକ୍ତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଏହି ଦୃତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଦୁରଧିଗମ୍ୟ ରହସ୍ୟ ବୋଲି ମନେହୁଏ ।

...ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ପରେ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ମୃତର ବା-ହାତ ଖଣ୍ଡିକ କେହି ଯେପରି କାଟିନେଇଛି ଓ ସେହି ହାତ-ଖଣ୍ଡିକ ମଧ୍ୟ ତଳ ବଖରରୁ ଆବିଷ୍କାର କରା ହୋଇଅଛି, କିନ୍ତୁ କାଣିଆଙ୍କ ଲଟି କେଉଁଠାରେ ତାହା ଆବିଷ୍କାର ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

—ପୁଲିଶ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ପଥରୁଣ୍ଡା ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଗୌଧୁଣ୍ଡ-ଭବନ ପାଖ ଦେଇ ଯାଉ ଯାଉ ହଠାତ୍ ନାଶକଣ୍ଠର ଚତୁକାରରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଗୌଧୁଣ୍ଡ ଭବନରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଜୟ ପ୍ରକାଶ ଗୌଧୁଣ୍ଡଙ୍କର ମୃତ ଦେହକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ପରେ ପୁଲିଶ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଆଉ ଗୋଟିଏ କକ୍ଷରୁ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ସାଦା ଗୁଣ୍ଡା ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା ପ୍ୟାକେଟ୍-ଗୁଡ଼ିକକୁ ଦେଖି ସେଗୁଡ଼ିକ ଜବତ କରିଛନ୍ତି ଓ ଉକ୍ତ ପ୍ୟାକେଟ୍-ଗୁଡ଼ିକରେ କି ପ୍ରକାର ପଦାର୍ଥ ଅଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ବୁଲିଛି.....

ସମ୍ବାଦଟିକୁ ମୂଳରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିସାରି ଅତନୁ କାଗଜଟିକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟରଙ୍କ ହାତକୁ । ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ପଚାରିଲେ କିଛି ବୁଝିପାରିଲେ-?

ବୋକାଙ୍କ ପରି ଉତ୍ତର ଦେଲା ଅତନୁ—ନା ।

ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଶୋର ପୁନର୍ବାର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ— ବର୍ମା ଦେଶ ବୁଲିଛନ୍ତି, ତଥାପି ଏହି ସାଦା ଗୁଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ କି ପଦା ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ ?—ଏହିଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି କୋକେନ୍-ଭରତବର୍ଷର ପ୍ରାୟ ସବୁଆଡ଼େ କୋକେନ୍‌ର ଗୈର-ବ୍ୟବସା

ଭୁଲିଛି । ଜାଣ, ସୁମାସା, ବାଟାଉସା ପ୍ରଭୃତି ବଦରରୁ ଏହିସବୁ
ରୋଗ-ମାଲ ଆସୁଛି । ସୁଇରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାପାଇଁ ଯେଉଁ
ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକ ଭାଙ୍ଗେବସକୁ ଆସୁଛି, ସେହି ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକ
ଉପରେ ବିଶେଷ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ— ରୋଗ
ବ୍ୟବସାୟୀ ତେଣୁ ଏହି ସୁଯୋଗକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଉଛନ୍ତି ।

ହୋଟେଲ୍‌ର ଜଣେ ଭୃତ୍ୟ ଆସି ଠିଆ ହେଲା ଦୁଆର
ମୁହଁରେ । ପଛରେ ଥାଏ ଗୋଟିଏ ଚରୁଣୀ ।

ଭୃତ୍ୟଟି ଚରୁଣୀଟିକୁ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେଲା ।

ଚରୁଣୀ ପ୍ରବେଶ କଲା ଘରଟି ଭିତରେ ।

ତମକତ, ସସ୍ତ୍ର ଅତନୁ ଦେଖିପାରିଲା, ଗତ ରାତିରେ ଟାଉନ୍
ବସ୍‌ରେ ଯେଉଁ ଚରୁଣୀଟି ସହିତ ପରିଚୟ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର
ତେଲଚନ୍ଦ୍ର ସେ ଚୋଧୁଶ-ଭବନର ଗୋଟିଏ କକ୍ଷରେ ଝୁଲୁଥିବାର
ଦେଖିଥିଲା, ଏ ସେହି ଚରୁଣୀ ।

କାହିଁକି ସେ ଆସିଛି ? ... ଠିକ୍ କଥା, ସେ ଆସିଛି ତାର
ସୁହଁକେସଟିର ସମ୍ମାନରେ । ଯଦି ଅତନୁ ତାହା ପାଇଥାଏ, ତାହା
ଚହଲେ ସେ ଫେରନ୍ତୁ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସିଛି ।

ଅତନୁକୁ ସବୁ ଯେପରି ଅନ୍ଧକାର ଦେଖାଯାଉଛି ।

ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଧରା ପଡ଼ିବ ଏଥର, ଆଉ ଏହି ଚରୁଣୀଟି ମଧ୍ୟ...

ତାର ସମ୍ମୁଖରେ ପୁଲିଶର ସୁଦକ୍ଷ ସମ୍ମାନ ଜଣେ ଯେ
ବସିଛନ୍ତି, ତାହା ତ ଏହି ଚରୁଣୀ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣେନା ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲା ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଗୁଜକଣ୍ଠୋର
ଏକଧାନରେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଚରୁଣୀଟିକୁ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତି ମନ
ଓ ଧ୍ୟାନ ଯେପରି ତାଙ୍କର ନାହିଁ । ସୁଯୋଗ ବୁଝି ଅତନୁ ତକଥା-

ତୁମ୍ଭେ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ବାହାର କରି ଖଟତଳେ ଏପରି ସ୍ଥାନରେ
ଭିତ୍ତିଦେଲ ଯେ ଯେପରି କାହାର ଦୃଷ୍ଟି ସଂହଳରେ ଆକର୍ଷିତ
ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଏତେବେଳଯାଏ ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଶାସ୍ତ୍ରଦୃଷ୍ଟିରେ
ତରୁଣୀଟିକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ସେ କଣ ଚୌଧୁରୀ-ଭବନରେ
ଥାଏ ! ତେଲଗଣ ସହିତ ଏହି ତରୁଣୀଟିକୁ ଭୁଲନା କରୁଛନ୍ତି !
ସୁକାଶସି ସନ୍ଦେହ କି କରିପାରିଛନ୍ତି ଏହି ତରୁଣୀଟିକୁ ଦେଖି ?

ଉଭୟେ ଚାହାନ୍ତେଲେ ଜାଲରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି...
କେଡ଼େ ବୋକା ଏହି ତରୁଣୀ !

ଅତନୁ ନମସ୍କାର କରି ଘରଭିତରେ ଗୋଡ଼ ଦେଲ ସେ ।
ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍‌ଟରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବପରି ନବଦ୍ଧ ତାର ମୁହଁଟି
ଉପରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଧହୁଏ ଧରା ପଡ଼ିଥିବ ସବୁ କଥା ।

ପୁଲିଶ, ପୁଲିଶ ବସିଛି ସମ୍ମୁଖରେ ସାକ୍ଷାତ ଯମ ପରି ।
ବସ୍ତୁତ କୋମଳକଣ୍ଠରେ ତରୁଣୀଟି କହିଲା—ମୁଁ...ମାନେ,
ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ହେତୁ...ଆପଣଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରିବାକୁ
ଆସିଲି...

ଅତନୁ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ତରୁଣୀଟି କହିଲା ।
ମନେ ମନେ କଣ ଟିକିଏ ଭାବି ନେଇ ସହସା ଅତନୁ ଉଚ୍ଚ-
କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ନା-ନା, ଏଥିରେ ବିରକ୍ତ ହେବାର କଣ
ଅଛି ! କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ
ନିଜ ଭିତରେ ଆଲୋପ ପରିଚୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାହାହେଉ,
ଏଥର ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ପରିଚୟ କରାଇ
ଦେଉଛି ।

ତା ପରେ ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍‌ଟରଙ୍କୁ ଇଞ୍ଜିତରେ ଦେଖାଇ କହିଲେ—
ଏଇ ଦେଉଛନ୍ତି ପୁଲିଶର ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷ ଗୋପ୍‌ସ୍‌ତ୍ରୀ ଇନ୍‌ସ୍‌
ପେକ୍‌ଟର ବ୍ରଜକଣ୍ଠର ସାମନ୍ତ ! ଏହୁ ଅପରାଧୀର ଶାସ୍ତି ବିଧାନ
କରିଛନ୍ତି ସେ ।

ଅତନୁର କଥା ଶୁଣି ତରୁଣୀଟିର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଭିତରେ ମଳିନ ପଡ଼ିଗଲା । ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ବ୍ରଜକଣ୍ଠର
ବାବୁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା ଧରାପଡ଼ିଲା ମଧ୍ୟ । ହଠାତ୍ ନିଜର
ପରିଚୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଦେଖୁ ମନେ ମନେ ସେ ବିରକ୍ତ
ଅନୁଭବ କଲେ ଓ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ମରଣରୂପେ ବୁଝିଲେ ଯେ କୌଣସି
ଅତନୁ ତରୁଣୀଟିକୁ ସାବଧାନ କରାଇ ଦେଉଛି ।

ଟିକିଏ ପରେ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଏହି
ଚିହ୍ନ ଛନ୍ତି, ଅତନୁ ବାବୁ ?

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଅତନୁ କହିଲା—ନା । କାଲି ରାତିରେ ଗୋଟିଏ
ବସ୍‌ରେ ଉଭୟେ ବସିଥିଲୁ , କିନ୍ତୁ କେହି କାହାର ପରିଚୟ
ନେଇ ନାହାଁ ।

ସହସା ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ମୁହଁ ବୁଲାଇ ତରୁଣୀଟି ଆଡ଼େ ଚାହିଁ
କହିଲେ—ମୁଁ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ହୋଟେଲ୍‌ର ଜଣେ କର୍ମୀଙ୍କ
ପାଖରୁ ଖବର ନେଇ ଜାଣିପାରିଛି ଯେ, କାଲି ରାତିରେ ଅତନୁ-
ବାବୁଙ୍କୁ କିଏ ଜଣେ ଫୋନ୍‌ରେ ଖୋଜୁଥିଲା ଓ ଯିଏ ଫୋନ୍
କରୁଥିଲା ସେ ଯେ ଜଣେ ନାୟା, କର୍ମୀଟି କଣ୍ଠସ୍ଵରରୁ ତାହା ଭଲ-
ଭାବେ ବୁଝି ପାରିଥିଲା ।

ତରୁଣୀ ସହଜଭାବେ ଉତ୍ତର ନଦଲା—ମୁଁ ଫୋନ୍ କରୁଥିଲି ।

—ତାଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି
କହୁଛନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କର ନାମ ଜାଣିଲେ କିପରି ?

ତରୁଣୀଟି ହସିଲା... ଅପୂର୍ବ ସେ ହସ ।

କହିଲା—ନା, ତାଙ୍କର ନାମ ତ ମୁଁ ଜାଣେ ନା...

—ତାହାହେଲେ ଫୋନ୍‌ରେ ଡାକିଲେ କିପରି ?—

ପୁନର୍ବାର ସେହି ଅପରୂପ ଦଶନ ବିକାଶ । ଧୀରେ ଧୀରେ

କହିଲା—ଫୋନ୍‌ରେ ମୁଁ ଏତକ କହିଥିଲି, ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଲୋକଟି
ଅର୍ଥମାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଦଶମିନିଟ୍ ପୂର୍ବରୁ ହୋଟେଲ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି
ତାଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ଚାହେଁ ।

ଅତନୁର ଅବସ୍ଥା କଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ଗୋଟାସାର
ଝାଲରେ ସେ ସେତେବେଳେ ବୁଡ଼ିଯାଇଥାଏ । ସରଳ ନିଷ୍ଠୁଳଙ୍କ
ମୁଖ, ଅକପଟ ସହଜ ବଚନଭଙ୍ଗୀ—କିନ୍ତୁ କେଡ଼େ ଧୂର୍ତ୍ତ । ଶେଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ କଣ ଇନ୍‌ସ୍ପିକ୍ଟରଙ୍କ ଜେଗରେ ତାଲି ବଜାୟ
ରଖି ପାରିବ ।

ତରୁଣୀଟି ପୁନର୍ବାର କହିଲା—ଯିଏ ଫୋନ୍ ଧରିଥିଲେ, ସେ
କହିଲେ ଯେ ଅତନୁକୁ ସର୍ବଶେଷରେ ଫେରିଛନ୍ତି ହୋଟେଲକୁ
ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଡାକିଦେବାକୁ କହିଥିଲି ।

ଆପଣଙ୍କର କି ନାମ କହନ୍ତୁ ତ... ପଚାରିଲେ ଇନ୍‌ସ୍ପି-
କ୍ଟର ।

—ମୋର ନାମ ଲଳାବତୀ ସାହୁ...

—ଆପଣଙ୍କର ଘର କେଉଁଠି ?... ପୁନର୍ବାର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା ।

—ଗୋବିନ୍ଦପୁରରେ ଆମଘର । ପାର୍କ ପାଖରେ ଥିବା
ହୋଟେଲ-ଡି-ଇଉନି-ମୁନରେ ମୁଁ ଥାଏ, କାର୍ଯ୍ୟ ମୋର ମାମୁଁ
ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ହୋଟେଲ୍‌ଟିର ମାଲିକ । ମୋ ପାଇଁ ଅଲଗା
ଖଣ୍ଡି ଏ ଘର ସେ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଠାରେ ମୋତେ କୌଣସି
ଅସୁବିଧା ଘୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

—ହୁ ।...କେତେଟା ପ୍ରବ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେବା
ପରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଆଜି କାହିଁକି ଅତିନୁ
ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ? ଆଶାକରେ ସତ
କଥା କହିବେ ନିଶ୍ଚୟ ।

ପୁଣି ଥରେ ହସିଲ ଲାଲା ।

ବିଦ୍ରୁତକଣ୍ଠରେ କହିଲା—କାଲି ରାତରେ ମୁଁ ମୋର
ଗ୍ଲୋଟ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ହରାଇ ବସିଛି । ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିର ଉପରେ
ମୋର ନାମର ଆଦ୍ୟାକ୍ଷରଟି ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖା ହୋଇଅଛି,
ବୋଧହୁଏ ଟାଉନ୍ ବସ୍‌ରେ ଚଷ ଖଣ୍ଡିକ ଗୁଡ଼ ଦେଇ ଆସିଲି ।
ତେବେ ଏହାକୁ ଥରେ ପରୁରୁକା ଉଚିତ ମନେକରି...

ଲାଲାର କଥା ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୁହିଁ ବୁଲାଇ ଇନ୍‌ସ୍-
ପେକ୍ଟର ଅତିନୁକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଆପଣ କଣ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ
ପାଇଛନ୍ତି, ଅତିନୁବାବୁ ?

—ନା...ଅସ୍ୱୀକାର କଲ ଅତିନୁ ।

ପିନ୍ଧିଥିବା ଗେଞ୍ଜିଟି ଝାଲରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିଜି ଯାଇଥାଏ
ସେତେବେଳେ । ମିଥ୍ୟା କଥା ସେ କହିଲା, କିନ୍ତୁ ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର
ଯଦି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ଦପ୍ତା ଶେଷ ।
ବଳିହାଣ୍ଡ ଏହି ତରୁଣୀଟିର ସାହସ...

ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟରଙ୍କର ପୁନର୍ବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ରେଭନା
ସେପରି ତାର ଫେରି ଆସିଲା ।

—ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିରେ ଆପଣ କଣ ରଖିଥିଲେ, ଲାଲାଦେବୀ ?

ବିଦ୍ରୁତ ହସ ହସି ଲାଲା କହିଲା—ବିଶେଷ କିଛି ନ ଥିଲା ।
କେବଳ କେତୋଟି ପ୍ରସାଧନର ସାମଗ୍ରୀ, ଗ୍ଲୋଟ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର
ମନିବ୍ୟାଗ ଓ ଖଣ୍ଡିଏ ରୁମାଲ୍ ।

ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ବୋଧହୁଏ ଘନେଇ ଆସିଲା ଏଥର, ନିଶ୍ୱାସ ଯେପରି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସୁଛି ଅଚାନୁର । ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଶୋରଙ୍କର ଆଖିରେ ଧୂର୍ତ୍ତ ଉତ୍ସୁକ୍ୟ ଫୁଟି ଉଠୁଛି ବୋଲି ମନେହୁଏ । ସହଜରେ ଛୁଡ଼ିବାର ପାସ ସେ ନୁହନ୍ତି ।

—ଲୀଳାଦେବୀ ! ...ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର କହିଲେ—ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର ଜାଣିବା ନିହାତି ପ୍ରୟୋଜନ ଯେ, କାଲି ରାତିରେ ମହାନଗରୀର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଥିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଷ୍ଟେସନ ପାଖରୁ ମାଲିକିଏ ଦୁରରେ ଥିବା ପ୍ରକାଶ ଗ୍ରେଧୁରୀ ଭବନରେ ଗ୍ରେଧୁରୀ-ଭବନର ମାଲିକ୍ ସ୍ୱୟଂ ଜୟ ପ୍ରକାଶ ଗ୍ରେଧୁରୀ ନିହତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଶୁଣନ୍ତୁ—ଯେଉଁ ଘରଟି ଭିତରେ ସେ ମୃତାବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ସେହି ଘରେ ଆପଣଙ୍କର ଖଣ୍ଡିଏ ତୈଳଚିତ୍ର ମଧ୍ୟ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା କି ପ୍ରମାଣ ହୁଏ ନା' ଆପଣ ଜୟ ପ୍ରକାଶ ଗ୍ରେଧୁରୀଙ୍କର ଅତି ସୁପରିଚିତ ଥିଲେ ବୋଲି ?

କହିତ ଉତ୍ତର କଣ୍ଠରେ ଅଚନ୍ କହିଲା—ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ! ଏପରିଭାବେ ଜେରା କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ କି ?

ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଲୀଳା କହିଲା—ନା, ନା, ଏ' ଆଉ ବେଶି କଣ ! ମୁଁ ଜୟ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କୁ ଖବ୍ ଭଲଭାବେ ଚିହ୍ନେ । ଭଲଭାବେ ଚିହ୍ନିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କର ହାଣ୍ଡିର ଖବର ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ, କାରଣ ଜୟପ୍ରକାଶବାବୁ ଉତ୍ତରୀ ଗମ୍ଭୀରପ୍ରକୃତିକ ଲୋକ ଥିଲେ ।

—କିପରିଭାବେ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ଘଟିଥିଲା ?

ଲୀଳା କହିଲା—କିଛିଦିନ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ କାମ କରିଛି । ତାଙ୍କର କେତେ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ରେଙ୍ଗୁନ, ଜାଭା, ବାଟାଭୟା ପ୍ରଭୃତି ଅଞ୍ଚଳରୁ ଚାଉଳ ଆମଦାନୀ ଲାଭାଏ । ଚଢ଼ିଗ୍ରାମ ବନ୍ଦରରେ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୋଦାମ ଅଛି ଓ ସେହି ସ୍ଥାନରୁ ରେଳ ଯୋଗେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ପଠାଯାଏ । ବିଳାସପୁରରେ ମୋର ମାମୁଁ ଘର । ମାମୁଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଜୟପ୍ରକାଶ ବାବୁଙ୍କର ବିଶେଷ ବନ୍ଧୁତା ଥିଲା । ମୋତେ ସେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚାଉଳ ଦେବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ମାମୁଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଠିକ୍ କରି ଚଢ଼ିଗ୍ରାମକୁ ପଠାଇଦେଲେ ।

ଟିକିଏ ଦମ୍ ନେଇ ଲୀଳା ପୁନର୍ବାର କହିଲା—ଚାଉଳ ସହିତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜନସ ମଧ୍ୟ ଆସେ—ତାହା ହେଉଛି ମୂଲ୍ୟବାନ ବର୍ମା ଚୁରୁଟ୍ । ଛୋଟ ଛୋଟ ବାକ୍ସଗୁଡ଼ିକରେ ତାହା ପ୍ୟାକିଂ ହୋଇଆସେ । ଚୁରୁଟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବରରେ ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେହି ସନ୍ତାନ ରଖନ୍ତି ନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ଗୋପନରେ ଆଣି ରୋଷ୍ଟି-ଉଦନରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବା ଲାଗି କେବଳ ମୋତେ ନିଦେଶ ଦିଆହୋଇଥିଲା ।

ଲୀଳାର କଥାଗୁଡ଼ିକ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ନୋଟ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଲେଖିନେଲେ । ତାପରେ ଲୀଳା ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ— ରୋଷ୍ଟି-ଉଦନ ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ବିଶେଷ ପରିଚିତ, ନୁହେଁ ?

—ହଁ, ଅନେକଥର ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ଗତରେ କେବେ ରୋଷ୍ଟି-ଉଦନକୁ ଯାଇନାହିଁ ।

ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଇନ୍ଦ୍ରପେକ୍ଟର କହିଲେ—ଚନ୍ଦ୍ରର କିଏ ?
ଆପଣ କଣ ତାକୁ ଚିହ୍ନନ୍ତି ?

ମୁହଁ ଉଠାଇ ସହଜ କଣ୍ଠରେ ଲୀଳା କହିଲା—ନା, ଏପରି
ନା ତ ମୁଁ କେବେ ଶୁଣିନାହିଁ...ଏଇ ପ୍ରଥମ ଆପଣଙ୍କ ମୁହଁରୁ
ଶୁଣିଲି । ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଆସେ, ବସ୍ କୋମ୍ପାନୀରୁ ବୁଝିବାକୁ
ହେବ ସେମାନେ ମୋର ସୁଟ୍ କେସ୍ ଟିକୁ ପାଇଛନ୍ତି କି ନାହିଁ...
ନମସ୍କାର ।

ଲୀଳା ଯିବା ଲାଗି ବାହାରକୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇଲା । ବାଧା
ଦେଇ ଇନ୍ଦ୍ରପେକ୍ଟର କହିଲେ—ଶୁଣନ୍ତୁ ଲୀଳାଦେବୀ ! ଆପଣଙ୍କୁ
କେବଳ ଏତିକି ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ଯେ, ଅନ୍ତତଃ କେଇଟା ଦିନ
ପାଇଁ ଆପଣ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠାକୁ ନ ଯାଇ ଏହିଠାରେ ରହିବେ ।
ତଦନ୍ତ ଶେଷ ନ ହେବା ଯାଏ ହୁଏ ତ ଆପଣଙ୍କୁ କେବେ କେବେ
ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇପାରେ—ବୋଧହୁଏ ମୋ କଥା ବୁଝିପାରିଛନ୍ତି,
ଲୀଳାଦେବୀ !

ଲୀଳା ସମ୍ମତ ଜଣାଇଲା । ଅତନୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲା ଲୀଳାର
ଚମ୍ପା କଢ଼ି ପରି ହାତର ଆଙ୍ଗ ଲିଗୁଡ଼ିକ ଥର ଥର ହୋଇ କମ୍ପି
ଉଠିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲା, ଲୀଳା ଅତି ସାବଧାନତା ସହ
ଡାହାଣ ହାତ ମୁଠା ଭିତରେ ଲୁଚାଇ ଧରିଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ ଗ୍ଲୋଟ
କାଗଜକୁ କୌଶଳଦ୍ୱୟରେ ଦରଇ ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ନିଃଶବ୍ଦରେ
ପକାଇ ଦେଇ ହାର ଅତିଦ୍ରମ କରି ବାହାରକୁ ଚାଲି ଆସିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରପେକ୍ଟର ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ, କାରଣ ସେ
ସେତେବେଳେ ନୋଟ୍‌ବୁକ୍‌ରେ କଣ ସବୁ ଲେଖିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ
ଥିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଲେଖା ବନ୍ଦ କରି ଅତନୁ ଆଡ଼େ ଡାକ ଦୁଖରେ ଚାହିଁ ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର କହିଲେ— ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଟିକିଏ ସାବଧାନରେ ଚଳିବେ, ଅତନୁ ବାବୁ । କୌଣସି ବିଷୟରେ କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ନିଜକୁ ବିପଦଜାଲରେ ପକାଇବେ ନାହିଁ । ଖୁଣ୍ଟ କିମ୍ବା ଖୁଣ୍ଟୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏକାକଥା । ମୁଁ ଯେ ନିଜେ କିଛି ବୁଝିପାରୁନାହିଁ ଏହା ଯଦି ମନେ କରୁଥାନ୍ତି ତାହାହେଲେ ମହା ଭୁଲ କରୁଛନ୍ତି ଆପଣ ।

ହେୟାରରୁ ଉଠିପଡ଼ି ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ପୁନର୍ବାର କହିଲେ—ମୁଁ ତାହାହେଲେ ଆସୁଛି, ନିଶ୍ଚୟ ଆନୁମାନକର ପୁଣି ଥରେ ଦେଖା ହେବ । ଆଶାକରେ, ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ସେତେବେଳେ ସତ କଥା ମୋ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।

ଏହା ଯେ ଶୁଭ-ସୂଚନା ନୁହେଁ ଅତନୁ ତାହା ହାଡ଼େ ହାଡ଼େ ବୁଝିପାରିଛି ।

ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ଚାଲିଯିବା ପରେ ଅତନୁ ଗୋଟାଏ ଦୀର୍ଘ-ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରି ରୁମାଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ଲଲଟ ଓ ବେକ ଚଳର ଝାଳ ପୋଛିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଟିକକ ପାଇଁ ସେ ଆଜି ହାଜତ-ବାସରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଗଲା ସତ, କିନ୍ତୁ କେତେଦିନଯାଏ ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋରଙ୍କୁ ସେ ଭୁଲାଇ ରଖିପାରେ !

ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁଙ୍କର ପଦଶବ୍ଦ ମିଳାଇଯିବା ପରେ ଲାଲା ଯକାଇ ଯାଇଥିବା କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଅତନୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଲେଖା ଥିଲା—ଦୟା କର ମୋ' ସହିତ ଦେଖା କରିବେ, ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ହେତୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଲେଖୁଛି । ଠିକଣା ହେଉଛି, ମିଶନ-ସ୍ତେ-ବୁକ୍ ନମ୍ବର ୧୨...

ଅତନୁ କିଛି ବୁଝିପାରେନା । କେତେବେଳେ ଲୀଳା ଏହି ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଲେଖିଲା ? ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଓ ସେ ସବୁବେଳେ ତା' ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥାନ୍ତି, କେହି ହେଲେ ତ ଚିଠି ଲେଖିବା ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ! ଆଉ କଣ ଲୀଳା ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଥିଲା ! ସେ କଣ ବୁଝି ପାରିଥିଲା ଦ୍ଵିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପସ୍ଥିତି, କିମ୍ବା ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଶା କରିଥିଲା ଯେ ଏ ଘରେ ଅନ୍ୟ କେହି ଥାଇପାରନ୍ତି—ସୁତରାଂ ଚିଠି ଦ୍ଵାରା ତାକୁ ଡକାଇ ନିର୍ଜନରେ ପ୍ରୟୋଜନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ଏହା ସେ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା !

ବୋଧହୁଏ ସେୟା ! କିନ୍ତୁ ସେ ତ ଜାଣେ ନାହିଁ ଅତନୁ କାଳ ରାତରେ ଚୌଧୁରୀ-ଭବନରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିଲା ବୋଲି ।

ଚକିତରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ମନେପଡ଼ିଯାଏ ଅତନୁର । ଏହି ଚରୁଣୀଟିକୁ ସେ-ତ' ଚୌଧୁରୀ-ଭବନରେ ଦେଖିଥିଲା । ଚରୁଣୀଟି ଯେ ତାକୁ ଦେଖି ନ ଥିବ ଏପରି ତ ନୁହେଁ ।

ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଅନୁମାନ କରିଥିଲା ଯେ, ଅତନୁ ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ହେଲେ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯିବାକୁ ହେବ । ଗତରାସର ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଅତନୁ ନିଶ୍ଚୟ ପୁଲିଶ ଆଗରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିବ । ପୁଲିଶ ଆସି ନିଶ୍ଚୟ ନାନାଦି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିବେ ତାକୁ—ତେଣୁ ତାକୁ ସାବଧାନ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ; କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତନୁକୁ ଏକାନ୍ତରେ ତାର ଯାତ୍ରା କହିବା କଥା କହିବ...ହୁଏ ତ' ସେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରେ...

ନିଶ୍ଚୟ ଏହି କାରଣରୁ ସେ ଚିଠିଟିକୁ ଆଗରୁ ଲେଖି ଆଣିଥିଲା ଓ ସୁବଧା ଦେଖି ସେ ଖଣ୍ଡିକ ସେ ପକାଇ ଦେଇଗଲା ଘରଟି ଭିତରେ ।

ଚି ଶକ୍ତିକ ପଡ଼ିସାର ସେମାସମୟ ଉତ୍ତେଜନାରେ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇ ଅତନୁ ପୋଷାକ ବଦଳାଇ ବାହାରକୁ ଯିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା । ଦେଖାଯାଉ ଏହି ଅପରିଚିତା ନାରୀ କେତେଦୂର ତାକୁ ନେଇଯାଇପାରେ...

ପଦର ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ପୋଷାକ ଇତ୍ୟାଦି ବଦଳାଇ ଅତନୁ ହୋଟେଲରୁ ବାହାର ସଦର ରସ୍ତା ଦେଇ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଠିକ୍ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରୁ ବାହାର ପଡ଼ି ଆଉ ଜଣେ ଉଦ୍‌ଭଲେକ କାହାକୁ କିଛି ନ ପଚାରି ସିଧାସିଧା ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ବୋଧହୁଏ ଲୋକଟି ଅତନୁର ପ୍ରସ୍ଥାନ ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲା । ସେ ଯେଉଁ କକ୍ଷଟିରେ ଥାଏ ଉକ୍ତ କକ୍ଷର ଦ୍ଵାର ନିକଟକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା ଏହି ଲୋକଟି ।

ପ୍ରକାଶ୍ଟ ଚେହେରା, ଗୋଲକାର ମୁହଁଟି, ବୁଲ୍‌ଡ଼ଗ୍ ପରି ଭୀଷଣ—ଉପର ଓଠରେ ସଦ୍ୟ ଆଦାତପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷୀଣ ଗୋଟିଏ ନାଲି ଦାଗ !

ଦ୍ଵାର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ପକେଟରୁ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ବାହାର କରି ତାଲ ଖୋଲି ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲ ଏହି ଲୋକଟି ।

ଇଆଡ଼େ କିଛି ବାଟ ଆଗେଇ ଆସିବା ପରେ ଅତନୁର ହଠାତ୍ ଯେପରି କଣ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ଅମକ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲା ସେ । ସୁଟ୍‌କେସଟିର କଥା ସେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା, ଆଉ ମଧ୍ୟ ଲାଲାର ଚିଠିଟିକୁ ସେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଦେଇ ଆସିଛି— ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ ଯଦି ତାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଖାନତଲସ କରନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ତ ସବୁ ପରିସ୍କାର ହୋଇଗଲା.. ହୋଟେଲର ମାଲିକ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବାଧା ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଅତନୁ ଫେରିଲା । ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଗୋଡ଼ ପକାଇ ଏକା ଥରେ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଟା ପାହାଚ ଡେଇଁ ସେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଦୁଆର ପାଖରେ । ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ ଅଛି, ଅତନୁ କିଛି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା—ତାହାହେଲେ ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ ଆଉ ଫେରି ନାହାନ୍ତି ।

ପଟେକରୁ ଚାହିଁ ବାହାର କରି ତାଲା ଖୋଲିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲାବେଳେ ଘଟଣାଟି ଜଣାପଡ଼ିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ କେହି ତାଲା ଖୋଲି ଦୁଆରଟିକୁ ଆଉଜାଇ ଦେଇଛି । ଭିତରେ କେହି ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି ତାହାହେଲେ !

ଅତନୁ ଭାରିଲ ହୋଟେଲର କେହି ଚାକର ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ଝାଡ଼ିବା ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ତାଲା ଖୋଲି ଭିତରେ ଅଛି—ଘରର ମାଲିକ ନ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ମେନେଜରଙ୍କ ପାଖରୁ ଚାହିଁ ଆଣି ଘର ଝଡ଼ା-ଝଡ଼ି କରିବା ପ୍ରଥା ଏହି ହୋଟେଲରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ।

ଦ୍ଵାର ଠେଲି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ଅତନୁ ।

ଘରର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଆଶ୍ଚିତତା ଦୁଇଟି ଧନୁ ପରି ବଙ୍କେଇ ଆସିଲା । କେହି ନିଶ୍ଚୟ ଅତି ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଘରର ଯାବତ୍ତାପ୍ତ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଏଣେତେଣେ ବସିପ୍ର କରୁଛି, ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ଲାଲାର ଚିଠିଟି ମଧ୍ୟ ଅଦୃଶ୍ୟ ।

ମୁଣ୍ଡ ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା ଅତନୁର । ତଳିଆତଳେ ପଶାପ କର ଦେଖିଲା ସୁଟ୍‌କେସଟି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଛି ! ଶରୀରର ସମସ୍ତ ରକ୍ତ ଯେପରି ପାଣି ହୋଇଗଲା । ନିଶ୍ଚୟ ଏହା ଲନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟିଭ ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ! କିନ୍ତୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବା କି ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ !

ମାରବରେ ଭାବବାକୁ ଲାଗିଲ ଅତନୁ । ପ୍ରସ୍ଥାନ ଓ
 ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ଏହି ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ସମୟ ଭିତରେ କିଏ ଏପରି
 ଭାଲ ଭଙ୍ଗି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସମ୍ଭବ ! ସେ କଣ
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭିତରେ ଅଛି ନା, କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ଚାଟ
 ଦେଇଛି ।

ଶ୍ରେୟାଞ୍ଜଳ ହେଲ ଅତନୁ ! ନା, ଲୋକଟି ବୋଧହୁଏ ତାର
 ଶୋଇବା ଘରକୁ ଲାଗି ଯେଉଁ ଗ୍ରେଟ ଘର ଖଣ୍ଡିକ ଅଛି ନିଶ୍ଚୟ
 ସେ ସେହି ଘରଟି ଭିତରେ ଅଛି । ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ଏ ଧାରଣା
 ସତ୍ୟ, ଯେତେତୁ ସେ ଯଦି ଏ ଘର ତ୍ୟାଗ କରିଥାନ୍ତା
 ତାହାହେଲେ ଫେରିବାବେଳେ ହୋଟେଲର ଫାଟକ ମୁହଁରେ ର
 ତା' ସହିତ ଅତନୁର ଦେଖା ହୁଅନ୍ତା !

ରୁଣିଆଡ଼େ ଗର୍ଭୀର ମାରବତା ! ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ
 ଶବ୍ଦ ଅତନୁର କର୍ଣ୍ଣ-ବିବରରେ ଆସି ପ୍ରବେଶ କଲା । ଶବ୍ଦଟି ଆସୁଛି
 ପାଖ ଘରଟି ଭିତରୁ ! ଠିକ୍ ଆର ଘର ଭିତରୁ ଆସୁଛି ଶବ୍ଦଟି !
 ତାହାହେଲେ ଲୋକଟି ଘର ଗୁଡ଼ି ପଦାକୁ ବାହାରି ଯାଇନାହିଁ ।
 ଦୁଇ ଘରର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଥିବା ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହସା ଦୋହଲିବାକୁ
 ଲାଗିଲା—ମନୁଷ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅତିକାୟ ପଶୁର ନିଃଶ୍ୱାସର
 ଉତ୍ଥାନ ପତନ ଶବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଛଆଡୁ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ଅତି
 ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ।

ଆଉ ସ୍ଥିର ଭାବେ ଛୁଡ଼ା ହେବା ଉଚିତ ନୁହଁ ଭାବ
 ଅତନୁ ଛିପି ହସ୍ତରେ ପରଦାଟିକୁ ଆଡ଼େଇଦେଲା । ଯୁଦ୍ଧ
 ଯେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, ଭଲଭାବେ ଲାଗିଯାଉ । ପୁଲିସର
 ଲୋକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଇନ୍-ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରେଜକିଶୋରବାବୁକୁ ତାଙ୍କର

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେତୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦାନ କରୁବ, ଅପମାନ ଦେଇ ଘରୁ ବାହାର କରି ଦେବ ସେ । ଏଥିପାଇଁ ଯଦି ତାକୁ ଜୋରମାନା ଦେବାକୁ ହୁଏ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଅନ୍ୟକାର ପ୍ରବେଶ ପୁଲିସ ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ବେ-ଆଇନ !

ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଯିବା ମାତ୍ରେ ଦାରୁଣ ବିସ୍ମୟରେ ମୁହଁମାନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲ ଅତନୁ । ଘର ଭିତରେ ଯାହାକୁ ସେ ଦେଖୁଛି ସେ ତ ଇନ୍-ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ ନୁହନ୍ତି— ବିଶାଳକାୟ ଜଣେ ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି ପାହାଡ଼ ପରି ଠିଆ ହୋଇଛି ତା'ର ସମ୍ମୁଖରେ, ଅଚଳ ଅଟଳ ।

ଅତନୁର ମନେ ପଡ଼ିଲା, କାଲି ରାତିରେ ଗୋଧୁଣ୍ଡ-ଭବନ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଲୋକଟି ସହିତ ତାର ଧକ୍କା ହୋଇଥିଲା ।

ଲୋକଟି ଠିକ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସି ଠିଆ ହେବାମାତ୍ରେ, କାଶତଳେ ଲୁଚୁଥିବା ଲାଲାର ସୁଟ୍-କେସ୍ଟି ପରିଷ୍କାର ଭାବେ ଦେଖାଇଲା ବାହାରକୁ । ଅତନୁର ଦୃଷ୍ଟି ସୁଟ୍-କେସ୍ ଉପରେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ମୁଣ୍ଡଭିତରେ ବିଚ୍ଚର ଆଘାତ ଯେପରି ପାଇଲା ସେ । ହିରୁ ଅଜଗର ପରି ହୁଙ୍କାର ଗୁଡ଼ି ସେ ଆଗନ୍ତୁକର କାଶ ତଳୁ ଲାଲାର ସୁଟ୍-କେସ୍ଟିକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ସଂଜାରେ ଘରର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ନିକ୍ଷେପ କଲା । ହୋଧ ଓ ଉତ୍ତେଜନାରେ ସବାଙ୍ଗ ତାର ଉପୁଙ୍କରଭାବେ ଧରିବାକୁ ଲାଗିଲା ସେତେବେଳେ !

—କିଏ ତୁମେ ? କଣ ପାଇଁ ମୋ ଘର ଭିତରେ ଆସି ପଶିଛ ? ଜାଣ, ଏସବୁ ବେ-ଆଇନ—କହିଲା ଅତନୁ ।

ଅତନୁର କଥା ଓ ଭାବଭଙ୍ଗୀ ଦେଖି ଉପୁ ପାଇବା କଥା ! କିନ୍ତୁ ଲୋକଟାର ସାହସ କେଡ଼େ ଦୁର୍ଜୟ ! ନିଶ୍ଚୟ ନିଉପୁ ଚିତ୍ତରେ କଥାଗୁଡ଼ିକ ସହ୍ୟ କରିନେଲା ସେ । ତା ପରେ, ମୁହଁ ବଙ୍କେଇ

କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଭଙ୍ଗୀରେ କହିଲ—ଆଇନ୍, ତୁମେ ଏକା ଜାଣ ବୋଲି ମନେ କରନା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବେଶି ସମୟ ଏଠାରେ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଆସିନାହିଁ ! ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କେଉଁଠି ରଖିଛ କୁହ ! ସୁଚ୍ଚକେସ୍ତର ବାହାର କରି କେଉଁଠି ରଖିଛ ?

ବସୁଧୁକର ମୁହୂର୍ତ୍ତଟିକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଏଡାଇ ଅତନୁ ଦୃଢ଼ସ୍ୱରରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲ—ତୁମେ କିଏ ?

ଲୋକଟି ତତୋତ୍ପଳ ଦୃଢ଼କଣ୍ଠରେ କହିଲ—ମୁଁ ବିନୋଦ ଦାସ ! ଏଥର ଚିହ୍ନି ପାରିଲ ତ ?

—ନା, ତଥାପି ଚିହ୍ନି ପାରିଲି ନାହିଁ । ପରିଚୟ ମୁଁ ଜାଣି-ବାକୁ ଚାହେଁନା । ମୁଁ କେବଳ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁ, କେଉଁ ଅଧିକାର ବଳରେ ତୁମେ ଆସି ପର ଘରର ତାଲୁକା ଜିନିଷପତ୍ର ଘଣ୍ଟା-ଘଣ୍ଟି କରିବାକୁ ସାହସ କରିଛ ? ଗୋଟିଏ ଘୁସିରେ ମୁଣ୍ଡର ଖସୁରି ଉଡ଼େଇଦେଇ, ଜାଣ ?

ଏ ସବୁ ବୁଝା ଆସ୍ଥାଳନ ! “ବିନୋଦ” ନାମଧେୟ ଲୋକଟି ଏହି ଆସ୍ଥାଳନ ଦେଖି ବିଦମ୍ବନା ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ କହିଲ— ସାହସ ତ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ! ଯେତେ ସହଜ ବୋଲି ମନେ କରୁଛ ବହୁତଃ ତାହା ସେତେ ସହଜ ନୁହେଁ ମିଷ୍ଟର.....

ଅତନୁ ଶରରେ ଫୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଟେଲିଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି ପାଖକୁ ଆଗେଇ ଆସି ଫୋନ୍ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା । ତାହା ଦେଖି ବିନୋଦ ହସି ହସି କହିଲ—ପୁଲିଶରେ ଖବର ଦେବାକୁ ବସିଛ ନିଶ୍ଚୟ ! ବେଶ୍ ଭଲକଥା । ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋର ବାବୁ ଆସନ୍ତୁ, ସୁଚ୍ଚକେସ୍ ଭିତରେ ଯେଉଁ ପଦାର୍ଥ-ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି ତାହା ଦେଖନ୍ତୁ । ସାଦା ଗୁଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ କି ପଦାର୍ଥ ଜାଣ, ମିଷ୍ଟର ! କୋକେନ୍ — କୋକେନ୍ ! ଆଉ ଏହି କଟା

ଆଜ୍ଞାକୁଟି .....ଏ କଣ, ବୋକାଳ ପରି ଗୁଡ଼ିଆ କାହିଁକି ?
ଦକ୍ଷା ଏ ତଳେ ତରୁଣୀଟି ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲା ଏହା କଣ ତୁମେ
ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବ ? ଏହି ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଯେ ତାର ଏହା
ମୁଁ ହଳପ କରି କହିପାରେ ।

ବିନୋଦ ରୁମାଲ୍ ଦ୍ୱାରା ମୁହଁଟିକୁ ଘୋଡ଼ି ନେଇ କହିଲା —
ଏଥର ଯାହା ଭଲ ବୋଲି ବିବେଚନା କର ତାହାହିଁ କର । ମୋ
କାମ ଶେଷ ହେଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଫେରିଯିବି, ତୁମେ ମଧ୍ୟ
ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ତୁମ କାମ କରିପାରିବ । ସ୍ୱାଗତୁକ କେଉଁଠି ରଖିଛ
ଦିଅ ।

ପ୍ରକୃତରେ ଏ ସବୁ ଶୁଣି ଅତନ୍ତୁ ଯେପରି କାଠ ପାଲଟି-
ଯାଇଛି । ଟେଲିଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ର ତପସ୍ତୁ ହାତଟି ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଲଗା
ହୋଇଗଲା — ଆଦାତ ଓ ପ୍ରତିଦାତରେ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରଟା ଯେପରି
ଶୂନ୍ୟ ବୋଧ ହେଉଥାଏ — ଚନ୍ଦ୍ରା-କେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ୱାସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଶିଥିଳ,
କିଂ-କର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୁକ୍ତ ଅବସ୍ଥା.....କିଏ ଏହି ବିନୋଦ ଦାସ ?
ଅତନ୍ତୁ ପାଖରେ ଯେ ଲାଳାର ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଅଛି ତାହା ସେ ଜାଣିଲା
କିପରି ? ସ୍ୱାଗତୁକର ପ୍ରକୃତ ମାଲିକ କିଏ ?

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପୁଲିଶର ଆମେନ ସମ୍ଭାବନାରେ ସୁଦ୍ଧା
ଲୋକଟା ଭଲେମାତ୍ର ବିବଚନ ହେବା କାରଣ କଣ ?

କେତେ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ମନରେ ଉଦୟ ହେଲା ତାର, କିନ୍ତୁ
ଗୋଟିଏ ହେଲେ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରେପାରିଲା ନାହିଁ ସେ ।
ଅସଦ୍‌ଭାସୁ ଅତନ୍ତୁ ସଦ୍‌ସା ହୁଇ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଗଜନ କରି
କହିଲା — ତୁମେ ଏ ଘରୁ ଯିବ କି ନାହିଁ କୁହ ।

ବାହାରିଯିବାର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ବିନୋଦ
କହିଲା — ନା । ଖାଲି ହାତରେ ଯିବା ଲାଗି ଏତେ ପରିଶ୍ରମ କରି

ମୁଁ ଆସିନାହିଁ । ଜୟପ୍ରକାଶର ଦଶା ସ୍ଵ-ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିଛ ତ ?
 ବୋକାଙ୍କ ପରି ଅନ୍ୟ କଥା ନେଇ ଖେଳିଲେ ତୁମର ମଧ୍ୟ
 ଏହି ଦଶା ହେବ । ଏସବୁ ଦୃଷ୍ଟିବା ପୂର୍ବରୁ ସୁନା ପିଲଟି ପରି
 ସ୍ଵାଗତୁକ କାଢ଼ି ମୋ ହାତରେ ଦିଅ—ସେଗୁଡ଼ିକ ନ ନେଇ
 ଏ ସ୍ଥାନ ମୁଁ ତ୍ୟାଗ କରୁନାହିଁ ।

ଏଥର ଅତନୁ ନିଜକୁ ଆଉ ଆୟତ୍ତରେ ରଖିପାରିଲା ନାହିଁ
 ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା— ରାହେଲ୍, ତାକୁ...ଏ ସ୍ଥାନ କେମିତି
 ତ୍ୟାଗ ନ କରିବ ମୁଁ ଦେଖୁଛି.....କହୁ କହୁ ଉନ୍ମତ୍ତଙ୍କ ପରି ସେ
 ବିନୋଦକୁ ଆଦମଣ କଲା । ଅତର୍କିତଭାବେ ଆହାନ୍ତ ହୋଇ
 ବିନୋଦ ହମେ ପଛକୁ ହଟିବାକୁ ଲାଗିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ କାତର
 ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଏହା ତାର ମୁହଁରୁ କିମ୍ପା ଭାବଭଙ୍ଗୀରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା
 ନାହିଁ ।

ପଛେଇ ପଛେଇ କିଛିଦୂର ଆସି ଡାହାଣ ହାତ ପକେଟରେ
 ଭର୍ତ୍ତି କରି ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘାକୃତ ପିସ୍ତଲ ବାହାର କଲା । ମାଂରାଣାସ୍ତ୍ର
 ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଖି ଅତନୁର ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଭୟରେ ଥରି ଉଠିଲା, ଠିକ୍
 ସେତିକି ବେଳେ ପିସ୍ତଲର ପଛପଟ ତାର କାନ-ମୁଣ୍ଡାରେ ବସିବା
 ମାତେ ଚାରିଆଡ଼ ଅରକାର ଦେଖାଗଲା ତାକୁ.....

ମୃତପ୍ରାୟ ଅତନୁ କାନଟିକୁ ଧରି ବସିପଡ଼ିଲା ତଳେ ।

ଅଧଘଣ୍ଟା ପରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଟିକିଏ ଉପଶମ ହେଲାହୁ ସେ
 ବୁଝିପାରିଲା ମୁଣ୍ଡ ଭିତରଟା ତାର ଶ୍ଵାସଣ ଭାବେ ବିନ୍ଧିବାକୁ ଲାଗିଛି
 —ମହଣେ ଓଜନର କୌଣସି ଭାଗ ବସ୍ତୁ ଯେପରି ଲଦା ହୋଇଛି
 ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଉଠି ଚାରିଆଡ଼େ ଆଖି ବୁଜି
 ବୁଲାଇ ସେ ଦେଖି ପାରିଲା ସୁହଁକେସ୍ ଶକ୍ତ କ ଘରର ଗୋଟିଏ

କୋଣରେ ପୂର୍ବପରି ପଡ଼ିଛି...ବିନୋଦ ଘର ଭିତରେ ନାହିଁ...
ବିନୋଦ ଅଦୃଶ୍ୟ...

ଘର ଭିତରେ ଦସ ଯଜ୍ଞ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ଯେପରି...
ଯାବତ୍ତାପୁ ପଦାର୍ଥ ଇତ୍ୟାଦିଃ ବିଷିତ୍ର...ହୋଟେଲର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ
କଣ୍ଠା-ସେ କୈପିୟତ ଦେବ !

କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କାନ୍ଥ ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ଟଳ ଟଳ
ସେ ଆସି ବାଧ-ରୁମ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସ୍ଵାଗତ୍ୟକ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ
ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନାଲି ସୂତାଟିକୁ ଦେଖି
ଆନନ୍ଦରେ ମନ ତାର ଉତ୍ତୁଲି ହୋଇ ଉଠିଲା । ଅଭିନବ
ଗୁରୁତ୍ଵ୍ୟ ନିକଟରେ ବିନୋଦର ଅନୁସନ୍ଧାନ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି,
ସ୍ଵାଗତ୍ୟକ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ଅକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା
ପରୀକ୍ଷା କରିବା ମାନସରେ ସେ ସୂତାଟିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସୂତାଟିକୁ ଟାଣିବାକୁ ବସିଛି ପଶ୍ଚାତରୁ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣି ସେ
ଚମକିପଡ଼ିଲା । ବିନୋଦ କହୁଥାଏ—ତାହାହେଲେ ପାଇପ୍
ଭିତରେ ସ୍ଵାଗତ୍ୟକ ଲୁଚାଇ ରଖିଛ, ନୁହେଁ ! ଭାବିଥିଲି, ନିରାଶା
ହୋଇ ମୋତେ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ଜାଣେ, ବୋକା
ଜାଲିପୁର ନଦରୁ ଉଠି ଗୋରା-ମାଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ଭାବେ ଅଛି
କି ନାହିଁ ତାହା ମେ ଆଗେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିବ !

ଚମକିତ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ଅତନୁ, ନିକଟରେ ପଡ଼ିଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ
ଟୁଲ୍ ଉପରେ ଥକା ମାରି ବସିପଡ଼ିଲା । ଶେଷ-ରକ୍ଷା ସେ କରି-
ପାରିଲା ନାହିଁ । ଲୋକଟା କେଡ଼େ ବଡ଼ ଧୂର୍ତ୍ତି ଦେଖ ତ ! ଆଲମାଣୀ
କରରେ ଲୁଚି ରହି ଅତନୁର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା—
ସହଜ ଲୋକ କଦାପି ନୁହେଁ ସେ...

ନିଜେ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା ହେତୁ ନିଜକୁ ଧକ୍କାର ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା ଅତନୁ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାହେଲେ କଣ କରିବା ଉଚିତ ! ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ବୃଥା । ପିତୃଲ ଧରି ଲୋକଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ ହୋଇଛି, ଶରୀରରେ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଶକ୍ତି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ...

କେଜାଣି କାହିଁକି ମୁଣ୍ଡଟା ତାର ଦୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା... ଚକ୍ଷୁର ଡୋଳା ଦୁଇଟି ଫମେ କପାଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଛି ଯେପରି— ସବାଙ୍ଗ ଶ୍ଵାସଶବ୍ଦରେ ଥର ଥର ଗଭୀର କାନ୍ଥ ଯୋଗୁଁ ଟୁଲ୍ ଉପରୁ ଖସି ତଳେ ପଡ଼ି ଜ୍ଞାନ ହରାଇଲା ବୋଧହୁଏ— ତାର ସେହି ନିସ୍ଵଦ ଶରୀର ପ୍ରତି ଅବଜ୍ଞାଭାବ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରି ବିନୋଦ ଅସୀମ ସୁଖ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଟୁଲ୍ ଉପରେ ପିତୃଲଟିକୁ ରଖି ଦେଇ ବିନୋଦ ପାଇପ୍ ପାଖକୁ ଆଗେଇ ଆସି ସ୍ଵାଗତୁତ୍ତର ବାହାର କରିବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲା । କେବଳ ସୂତାଟିକୁ ଟାଣି ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାର କରି-ପାରିଥାନ୍ତା ସେ, କିନ୍ତୁ କାହିଁକି କେଜାଣି ନିବୋଧକ ପରି ପାଇପ୍ ମୁହଁରେ ଥିବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପେଟକୁ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ବିନୋଦ ।

ଅତନୁ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ ପଡ଼ିଥିଲା ତାହା ନୁହେଁ, ଏହା ତାର ଅଭିନୟ ମାତ୍ର । ମନ ଭିତରେ କୌଣସି ଉପାୟ ଉଦ୍ଘାବନ କରି ସେ ମୁକ୍ତା ଯାଇଥିଲା ନିଶ୍ଚୟ ! ଧୀରେ ଧୀରେ ଚକ୍ଷୁ ଖୋଲି ଅତି ସନ୍ତର୍କରେ ସେ ଉଠି ବସିଲା... ବିନୋଦ ସେତେବେଳେ ତା' ଆଡ଼େ ପଛ କରି ପାଇପ୍‌ର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସ୍ଥାନଟିକୁ ଖୋଲିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ... ଏଇ ତ ସୁଯୋଗ... ଟୁଲ୍ ଉପରେ ଥିବା

ପିତୃଲଟିକୁ ନିଃଶବ୍ଦରେ ବାଗେଇ ଧରିଲା ଅତନୁ...ତା ପରେ
ରୁଦ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ସେ ଆସି ଠିଆହେଲା ବିନୋଦ ପଛରେ ।

ହୁଏ ତ ଅଳ୍ପ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ସେହି ଶବ୍ଦ ବାରି ପାରି
ବିନୋଦ ଚଳିତରେ ଫେରିରୁହଁଲା ପଛକୁ...କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ
ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବା ଭଳି ଯଥେଷ୍ଟ ଅବସର ଆଉ ନ ଥିଲା । ପିତୃଲଟି
ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଆସିଲା ତାର ମୁଣ୍ଡ ପାଖକୁ । ଅତନୁ
ଅପେକ୍ଷା ଯଥେଷ୍ଟ ବଳବାନ୍ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ମୁଖରେ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର-
ଟିକୁ ଦେଖି ଶକ୍ତି ତାର କେଉଁଆଡ଼େ ଉଭେଇଗଲା...ଆଖି
ଆଗରେ ଦେଖିପାରିଲା ମୃତ୍ୟୁର ନଗ୍ନ ଚର୍ମ— ସେ ଦୃଶ୍ୟ ସେ ସହ୍ୟ
କରି ନ ପାରି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ କରି ସଖିକରେ କରୁଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲା
ତଳେ । ତା ପରେ ସବୁ ସ୍ଥିର...ବିନୋଦ ସମସ୍ତ ଚେତନା ହରାଇ
ମୃତ୍ତିକା ସ୍ପର୍ଶ କଲା ଏଥର ।

ଆଗରୁ ସବୁ କଥା ସ୍ଥିର କରି ରଖିଥିଲା ଅତନୁ । ବିନୋଦର
ଅଚେତନ ଶରୀରଟାକୁ ଆଡ଼େଇ ଦେଇ, ଘର ଭିତରକୁ ଆସି
ନିଜର ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ରୁ କେତେଖଣ୍ଡ ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ବାହାର
କରି ପୁନର୍ବାର ପାଇପ୍ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ନାଲି ସୂତାଟି
ଟାଣି ପୁଡ଼ିଆଟିକୁ ବାନ୍ଧାର କରି ସେଥିରେ ଥିବା ସ୍ୱାରକଖଣ୍ଡ-
ଗୁଡ଼ିକକୁ କାଢ଼ି ନେଇ ନୋଟ୍ କେତେ ଖଣ୍ଡ ଉକ୍ତ ପୁଡ଼ିଆଟିରେ
ରଖିଦେଲା । ପିତୃଲଟିକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିଲା ତଳିଆ ତଳେ ।

ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ତିନି ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ସବୁ କାମ ଶେଷ କରି
ଟେଲିଫୋନ୍‌ରେ ମେନେଜରଙ୍କୁ ଡାକିଲା ଅତନୁ । ବଡ଼ ଅଭୁତ
ସମ୍ବାଦ ! ତାକୁ ଆସି ତାର ଜିନିଷ ପ୍ରଥମ ଲୁଚ୍‌କରୁଛି । ଯେତେ ଦୂର
ସମ୍ଭବ ଲୋକଟା ପାଗଳ—ତାହା ନ ହେଲେ ଦିନବେଳା ଘରେ
ପଶି ତାକୁ ଆହମଣି କରନ୍ତା କାହିଁକି ?

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭାବ ଦେଲେ, କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସେ ତାକୁ ଆୟୁରକୁ ଆଣିଛି—କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୁଏ ତ' ସେ ପୁଣି ପାଗଳାମି ଆରମ୍ଭ କରିପାରେ, ତାକୁ ଏଠାରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିଦାୟ କରିବା ଦରକାର । ଉଚ୍ଚସ୍ତ୍ର ମେନେଜର ମଧ୍ୟ ଉପରକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଟେଲିଫୋନରେ କହିଲେ ।

ବିନୋଦ ଦାସ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଉଠି ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଆଦାତ ନିଶ୍ଚୟ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଲାଗିଥିଲା । ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ ସେତେ-ବେଳଯାଏ ।

ଦୁଇ ତିନି ଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ମେନେଜର ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସମସ୍ତ ଘଟଣାଟିକୁ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ।

ଅତନୁ କହିଲା—ଲୋକଟା ପାଗଳ ଓ ଗୋଟାଏ ଗୁଣ୍ଡା ବୋଲି ମନେ ହେଉଛି । ହଠାତ୍ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସି କହିଲା ମୁଁ କୁଆଡ଼େ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଘର ଭିତରେ ଲୁଚେଇ ରଖିଛି...ମୁଁ ତାକୁ ଯେତେ ପ୍ରକାର ବୁଝାଇ କହିଲି ଯେ, ମୋ ପାଖରେ ଆଦୌ ସ୍ତ୍ରୀ ଫିର ନାହିଁ—ତୁମେ ଭୁଲ୍ ଖବର ପାଇଛ, ଲୋକଟା ସେ କଥାରେ କାନ ନ ଦେଇ ମୋର ଗଳା ଟିପି ଦେବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା । ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମୋତେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ କୌଶଳ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରଚଣ୍ଡଭାବେ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଦାତ ପାଇ ଥିବା ହୋଇ ଲୋକଟା ଶୋଇପଡ଼ିଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖନ୍ତୁ ଉଠି ବସିଛି । ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପାରନ୍ତି ତାକୁ ହୋଟେଲ ଭିତରୁ ବାହାର କରିଦିଅନ୍ତୁ—ଅତି ଶୁଣଣ ଲୋକ ସେ ।

—ଖାଲି ବାହାର କରିଦେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ, ତାକୁ ପୁଲିଙ୍ଗ ଜମ୍ମା ଦେବାକୁ ହେବ—ଗର୍ଜନ କରି କହିଲେ ମେନେଜର ।

ଅତନୁ ଉତ୍ତରରେ କହିଲା—ନା-ନା, ପୁଲିଙ୍ଗରେ ଦେବା କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ—ସେଥିରେ ସମସ୍ତେ ହଇରାଣରେ ପଡ଼ିବ । ମୋ ପାଖରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ସେ ଲାଭ କରିଛି, ଆଉ କିଛି ଉତ୍ତମ-ମଧ୍ୟମ ଦେଇ ବିଦାୟ କରିଦେଲେ ଆଉ କେବେ ଇଆଡ଼େ ଆସିବ ନାହିଁ ।

ବିନୋଦ ଦାସ ନିବିଷ୍ଣୁଭାବେ ସେମାନଙ୍କର କଥାବାଣୀ ଶୁଣୁଥିଲା । ଅତନୁର କଥା ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ ବିକ୍ରମପୁରରେ କହିଲା—ନିଜେ ସାଧୁ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି ଯେ । ଆପଣଙ୍କ ଦରେ ଘାବ ନାହିଁ ?

ଉତ୍ତର ଦ୍ଵୟ ଅତନୁ ମେନେଜରଙ୍କୁ କହିଲା—ଦୋର ଉନ୍ମାଦ ବୋଲି ମନେ ହେଉଛି ।

—ମୁଁ ପାଗଳ ! ତାହାହେଲେ ଘାବ ଆପଣଙ୍କର ଦରେ ନାହିଁ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ? ବାଥ-ରୁମ୍ ପାଣିପାଲପ୍ ମୁହଁରେ ଯଦି ଲୁଚେଇ ରଖିଥାନ୍ତି ! ମୁଁ ସତ କହୁଛି କି ମିଥ୍ୟା କହୁଛି ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଯିବ ।

ଅତନୁ ସେହିପରି ମେନେଜରଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲା—ଲୋକଟା ସନ୍ତାନା ଶ୍ଵେର । ମୁଁ ଯେ ପାଣି ପାଲପ୍ ମୁହଁରେ ଟଙ୍କା ପଇସା ପୁଡ଼ିଆ ବାନ୍ଧି ଲୁଚେଇ ରଖେ, ଏ ଖବର ସେ ନେଇ ସାରିଛି । ସେହି ଟଙ୍କା ଲୋଭରେ...

ବିନୋଦ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା—ମୁଁ ପ୍ରମାଣ କରାଇ ଦେବି, ମେନେଜରବାବୁ...ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସନ୍ତୁ ।

ଅତନୁ ମେନେଜରଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାଲି କହିଲୁ—ଆପଣ ତା' ସାଇରେ ଯାଇ ଦେଖନ୍ତୁ... କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ ଥିବେ, ପାଗଳଟା ବୋଧହୁଏ କାମୁଡ଼ି ଦେଇପାରେ ।

ସମସ୍ତେ ଆସି ବାଥ୍ ରୁମ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ବିହଳ ପରସ୍ପର, ଅଭିଭୂତ ବିନୋଦର ସମ୍ମୁଖରେ ଅତନୁର କଥାକୁ ଯାହା ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଭିତରୁ ବାହାରିଲା କେତେ ଗଣ୍ଡ ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ସାବୁନୁଆର ଚକ୍ଳ ବର୍ଣ୍ଣ ସୁଦ୍ଧା କାହାର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା ନାହିଁ ।

ମେନେଜର କହିଲେ—ଲୋକଟା ଆଦୌ ପାଗଳ ନୁହେଁ... ଆପଣ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ସେ କଥା ଠିକ୍, ଲୋକଟା ସରୀମା ଶ୍ରେର । ତାକୁ ପୁଲିଶ ହାତରେ ଦେବା ଉଚିତ ।

ଅତନୁ ବାଧା ଦେଇ କହିଲୁ—ନା, ସେସବୁ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଦୁଆରେ ହଇରାଣ ହେବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ଆପଣ ଓ ମୁଁ ଉଭୟଙ୍କୁ କେତେ ପ୍ରକାର ଜମାନବଦୀ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତ'ଟା ଗୋଟାଏ ବସେଇ ବିଦା କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ବିନୋଦ ଦାସର ଆଖି ଦୁଇଟିରୁ ଅଗ୍ନିସ୍ପୁଲିଙ୍ଗ ନିର୍ଗତ ହେଉଥାଏ ଯେପରି । କିନ୍ତୁ କଥା କହିବାର ଶକ୍ତି ତାର ନ ଥାଏ । ମେନେଜର ଓ ତାଙ୍କର ଲୋକମାନେ ବିନୋଦକୁ ଧରି ବାହାରକୁ ଆସିଲେ ।

ମୁହଁରୁ ଝାଳ ପୋଛି ପ୍ରକାଶ୍ଟ ଗୋଟାଏ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲା ଅତନୁ । ଯାହାସବୁ ଦୃଷ୍ଟିଗଲା ତାହା ତ' କିଛି ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହେଁ । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଦଶା କଟିଗଲା ପରି ମନେ ହେଲା । ଜନସ-ସମଗ୍ରଣକକୁ ସଜାଡ଼ି ବସେ ଗରମ ରୁ' ପାନ କରି ଟିକିଏ ସୁସ୍ଥତା

ବୋଧକଲ ଅତନ । କଟା ଆଙ୍ଗୁଳ, ମାଳବର୍ଣ୍ଣ ଶିଶି ପ୍ରଭୃତ
ରତ୍ନସମୂହ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକକୁ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଅନ୍ୟ
ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଲୁଚାଇ ରଖିଲା ।

ତାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାରକୁ ବାହାରବାକୁ ହେବ । ଲଲା
ତାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଛି... କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ଯେଉଁ ରତ୍ନସମ-
-ସବନକା ତାର ଜୀବନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରିଛି, ଲଲା
ସହାୟତାରେ ତାହା ଭେଦ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ କି ନା
ଦେଖାଯାଉ ।

ମିଶନ୍-ରେସ୍ଟ ବୁକ ନମ୍ବର ୧୨ଟିକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବା
ଅତନୁ ପକ୍ଷରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ବୋଧ ହେଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବୁକଟି
ପାଖରେ ଠିଆ ହେବା ମାତ୍ରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା
ଅତନୁର । ଟାଉନ୍-ବସ୍‌ରେ ଆସିବା ବେଳେ ଲଲା ତାକୁ
ହୋଟେଲ-ଦି-ଇଉନି-ମୁନ୍‌ରେ ଥାଏ ବୋଲି କହିଥିଲା, ଆଉ
ଆଜି ସେ ଏଠାକାର ଠିକଣା ଦେଇ ଆସିଛି ! ଏସବୁ କି ରତ୍ନସମ !
ସେ ଯାହାହେଉ, ଆସିଛି ଯେତେବେଳେ ଆଉ ଫେରିଯାଇ
ଲାଭ କଣ !

ରୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରର କଡ଼ା ଧରି ଝେ ଝେ କଲା ଅତନୁ ।
କୌଣସି ଉତ୍ତର ସେ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଆଉ ଥରେ—ତେବେ ବି
କେହି ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଲେ ନାହିଁ କିମ୍ବା କାହାରି ସ୍ୱରଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା
ନାହିଁ । ତାହାହେଲେ ସେ କଣ ଭୁଲରେ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ଆସି
ପହଞ୍ଚିଛି ! ତଥାପି କେହି ହେଲେ ତ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତେ କିମ୍ବା ଦୁଆର
ଖୋଲି ଦିଅନ୍ତେ !

ଅତନୁର ଅନ୍ୟମନସ୍କତା ଭିତରେ ହାତଟି ଯେ କେତେବେଳେ
କବାଟ ଉପରେ ଶକ୍ତଭାବେ ପଡ଼ିଯାଇଛି ତାହା ସେ ବୁଝିପାରନ୍ତୁ

ନାହିଁ । ଗୁଣିପାରିଲ ଯେତେବେଳେ ଦୂରଟି ଆପେ ଆଡ଼େ
ସାମାନ୍ୟ ଫାଳ ହୋଇଗଲା । ବୋଧହୁଏ କେହି ଦୁଆରଟିକୁ
କେବଳ ବାହାରଆଡୁ ଆଉଁଜାଇ ଦେଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଭିତରକୁ ଉଠି ମାରି ଚାଲିଲା ଅତନୁ... କାହାରି ସ୍ଵର
ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉ ନାହିଁ... କପରି ଗୋଟାଏ ସନ୍ଦେହ ଜାଗି ଉଠିଲା
ମନ ଭିତରେ ତାର । କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ
କଲୁ ସେ ।

ବା-ପାଖରେ ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ଘର, କିନ୍ତୁ ଶୂନ୍ୟ । ଅତନୁ
ଭିତରଆଡୁକୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ କୋଠାଘଟି ବୋଧହୁଏ
ଶୂନ୍ୟକକ୍ଷ । କୋଠାଘରୁ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ସ୍ତ୍ରୀ-ଲୋକ
ବ୍ୟବହାରପ୍ରୟୋଗୀ ଯୋତା ଯୋଡ଼ାକ ଦେଖି ପାରି
ଅତନୁ ତାହା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଚାଲି ପାରିଲା ଏହି ଯୋତା
ଯୋଡ଼ାକ ଲାଳା ପିନ୍ଧି ଆଜି ସକାଳେ ତା' ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲା ।
ଘରଟି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ସୁଦ୍ଧା ସେ ଲାଳାର ସାକ୍ଷାତ
ପାଇଲା ନାହିଁ ।

ଅନୁକ କଣ୍ଠରେ ଲୀଳାର ନାମ ଧରି ଡାକିଲା ସେ । ଲୀଳା
କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାହାରି ଶବ୍ଦ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ସେ ଶୁଣିପାରିଲା
ନାହିଁ । ବିସ୍ମିତ ଅତନୁ ସେହି ଘରଟି ଭିତରେ ପଡ଼ିଥିବା
ଖଟଟିର ପଛପଟୁ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିପାରି କୌତୁହଳୀ
ହୋଇ ଆଗେଇ ଆସିଲା ଓ ନିକଟସ୍ଥ ହୋଇ ସେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ
ଅବଲୋକନ କଲା, ସମସ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଯେପରି କେଉଁଆଡ଼େ ଅନୁସନ୍ଧିତ
ହେଲା ପରି ମନେହେଲା ।

ଖଟଟିର ପଛପଟେ ଲୀଳା ମୁହଁ ତଳକୁ ପୋତି ବସିଛି—
ହାତ ଗୋଡ଼ ଶିଳ୍ପ ଦଉଡ଼ି ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦା ହୋଇଥାଏ—ମୁହଁ

ଉତ୍ତର ଗୁଞ୍ଜା ହୋଇଥାଏ ମେଞ୍ଚାଏ କନା...ଉଠିବା ଲାଗି
କ୍ଷମତା ନ ଥାଏ ତାର...

କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଲୁଲୀକୁ ବନ୍ଦନ-ମୁକ୍ତ କଲ ଅତନୁ ।
ନିଃଶ୍ୱାସ-ପ୍ରଶ୍ୱାସ ସହଜଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ଲୁଲୀ କହିଲ—
ଆପଣଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଲାଭ କଲି ମୁଁ । ମୁଁ ଜାଣେ, ଆପଣ
ଆସିବେ ।

—କିଏ ଆପଣଙ୍କୁ ଏପରି ଶାସ୍ତି ଦେଇଛି ? ପ୍ରଶ୍ନ କଲ
ଅତନୁ ।

—ବିନୋଦ ଦାସ ବୋଲି ଜଣେ ଡ଼ାକ୍ତରୀ ।

ଅତନୁ ବିସ୍ମିତ ହେଲା । କହିଲା—ବିନୋଦ ଦାସ ! ମାନେ
ଯଥେଷ୍ଟ ଲମ୍ବା ଓ ଚଉଡ଼ା...ଦ୍ୱାପର ଯୁଗର ଶୂନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା
ଯେପରି ଦିଆ ହୋଇଛି ?

—ହଁ, ଠିକ୍ ଭାମ ପରି ଦେଖିବାକୁ । ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ
ତାର ଦେଖା ହୋଇଛି ବୋଧହୁଏ ?

ଅତନୁ କହିଲା—ଏପରି ବରୁ ସହିତ ଦେଖା ନ ହେବ
କେମିତି ! କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ କଣ ସେ ପୁଲିସର ଲୋକ ?

—ପୁଲିସର ଲୋକ ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେ ପୁଲିସରେ ଚାକିରି କରୁଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ମୁଁ ଭଲଭାବେ
ଜାଣେ ନାହିଁ — କହିଲା ଲୁଲୀ ।

ସବୁ ଯେପରି ଗୋଲମାଲ ହୋଇଯାଉଛି ଅତନୁର ।
ବିନୋଦ ତାହାହେଲେ ପୁଲିସର ଲୋକ ! ତାହାହେଲେ ନିଜକୁ
କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସଂଯତ କରାଇ ପଢ଼ୁରିଲା ଅତନୁ—ଅନୁଗ୍ରହ
କରି ସବୁ କଥା କହନ୍ତୁ, ଲୁଲୀବେଗା !— କାହିଁକି ବିନୋଦ
ଆପଣଙ୍କୁ ଏପରି କଷ୍ଟ ଦେଇଛି ? ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁ ସମୟରେ

ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ.....ଗୋଲକ ଧନା ଭିତରେ ପଡ଼ି ମୁଣ୍ଡ ମୋର ଗୋଲମାଲ ହୋଇଆସୁଛି ।

ଅସ୍ପୃଷ୍ଟ କଣ୍ଠରେ ଲୁଲି କହିଲା—ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସବୁ କଥା ଭଲ ଭାବେ ଜାଣେନା । ତେବେ ଯେତକ ଜାଣେ, କୌଣସି ବିଷୟ ଗୋପନ ନ କରି ଆପଣଙ୍କୁ କହୁଛି ...

— କହନ୍ତୁ । ମୂଳରୁ ସବୁ କଥା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ । କାଲି ରାତିରେ ଆପଣ ଯେ ଚୌଧୁରୀ ଭବନରେ ଥିଲେ ଏହା ମୁଁ ଭଲ ଭାବେ ଜାଣିଛି । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ହେଉଛି...

ଅତନୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଚାହିଁଲା ଲୁଲିକୁ । କହିଲା— ଆପଣଙ୍କର ସୁଟ୍‌କେସ୍ଟି ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ଓ ସୁଟ୍‌କେସ୍ଟିକୁ ଖୋଲି ମୁଁ ଦେଖିଛି ।

କିନ୍ତୁ ଅତନୁ ଯାହା ଆଶା କରିଥିଲା; ତାହା ଫଳବଶ ହେଲା ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ତା' କଥା ଶୁଣି ଲୁଲି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଭୟ କିମ୍ବା ସଫ୍ରଭାବ ପ୍ରକାଶ କଲା ନାହିଁ । ମୃଦୁ ମଧୁର କଣ୍ଠରେ କହିଲା—କୌତୁହଳ ବୋଧହୁଏ ସମ୍ଭରଣ କରି ନ ପାରି ସୁଟ୍‌କେସ୍ଟିକୁ ଖୋଲି ଦେଖିଛନ୍ତି । କୌଣସି କୁମାରୀ କନ୍ୟାର ଗୋପନୀୟ ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ଖୋଲି ଦେଖିବା ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଅତନୁବାବୁ ।

ଲୁଲାର ତରଳ କଣ୍ଠସ୍ଵରରେ କୌତୁକର ଆଶ୍ରୟ ! ଅତନୁ ନିଜକୁ ବଡ଼ ବିକ୍ରତ ବୋଧକଲା । ଏପରି କଣ କହୁଛି ଲୁଲି ! ଆଉ କଣ ସେ ଘଟଣାଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଉଡ଼ାଇଦେବାକୁ ବସିଛି ।

ରମ୍ଭାର କଣ୍ଠରେ କହିଲା ଅତନୁ—ଲୁଲାଦେବୀ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ସୁଟ୍‌କେସ୍ଟି ଫିଟାଇଛି ବୋଲି ଆପଣ କଣ ମନରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଭାବୁଛନ୍ତି ?

ମୁଣ୍ଡ ହଲଲ କହିଲ ଲଲା - ନା, ଏଥିରେ ଭାବବାର କଥା କିଛି ନାହିଁ । କାରଣ ସୁଟ୍ କେସ୍ - ଭିତରେ ଏପରି କୌଣସି ଗୋପନୀୟ ପଦାର୍ଥ ନ ଥିଲା, ଯାହା କି ବାହାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ କ୍ଷତର ଆଶଙ୍କା କରାଯାଇପାରେ ।

ଅତନୁ ପକେଟରୁ ପୃଷ୍ଠାଟିକୁ ବାହାର କରି ଲଲାର ସମ୍ମୁଖରେ ତାହା ଖୋଲି, ସ୍ୱାଗରୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇ କହିଲା - ଏଗୁଡ଼ିକ କିଛି ପାରୁଛନ୍ତି କ ?

କେତେଟା ସ୍ତବ୍ଧ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେଲା.....

ଚକ୍ର ବସ୍ତ୍ରାରିତ କରି ଲଲା କହିଲା - ଆପଣ ଏସବୁ କେଉଁଠୁ ପାଇଲେ ?

- ଆପଣଙ୍କର ସୁଟ୍ କେସ୍ ଭିତରେ ଥିଲା - କହିଲା ଅତନୁ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଲୋକର କାଣି ଆଙ୍ଗୁଳିର କଟା ଅଂଶ, କ୍ଲୋସେଟମିର ଶିଶି, ହାତକଡ଼ା, ତାଲ ଚୁର ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ସୁଟ୍ କେସ୍ ଉପରେ ଥିଲା । ଇନ୍ ସପେକ୍ଟର ବୁଜକଣୋରବାବୁଙ୍କ କଥାରୁ ବୁଝିପାରିଛି, କଟା କାଣି ଆଙ୍ଗୁଳିଟି ହେଉଛି ଚୌଧୁରୀ-ଭବନର ମାଲିକ ଜୟପ୍ରକାଶ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର ।

ଏଥର ଲଲାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବା କଥା.....

ସେ କହିଲା - ଏସବୁ ମୋ ସୁଟ୍ କେସ୍ ରୁ ଆପଣ ପାଇଛନ୍ତି ? ଅସମ୍ଭବ !

ଆକାଶରୁ ପଡ଼ିଲା ଯେପରି ଲଲା !

ଅତନୁ କହିଲା - ମୁଁ ମିଥ୍ୟା କହୁନାହିଁ, ଲୀଳାଦେବୀ ! ମୋର ମନେହୁଏ ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଅନେକ କିଛି ଜାଣନ୍ତି ଓ ବିନା ଅପରାଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୋଟାଏ ଗୁରୁତର ରହସ୍ୟ ଭିତରେ ଆପଣ

କଡ଼ିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟତମେ ଏହି ରତ୍ନସ୍ୟା-
ଯବନିକାର ଅନ୍ତରାଳରେ ମୋର ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ଅଛି ବୋଲି ଜଣାଯାଏ ।
ପ୍ରକୃତ ଅପରାଧୀ ଯେପରି ଧରଣରେ, ଏଥିଲିଗି ଆମେ ଉଭୟେ
ପୁଲିଶକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ.....

—ନା-ନା,.....ଲୀଳା ପତ୍ର-କଣ୍ଠରେ କହିଲା । ପୁଲିଶକୁ
କିଛି କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି..
ମୁଁ.....ମାନେ, ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ।

ଏ ପୁଣି ଏକ ପ୍ରହେଳିକା ! ଅତନୁ କିଛି ବୁଝିପାରେନା
ଏ ସବୁର ଅର୍ଥ !

କାହିଁକି ଲୀଳା ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ, କଣ ଏପରି ନିଗୂଢ଼
ରତ୍ନସ୍ୟା ଲୁକ୍କାୟିତ ଅଛି ଏହି ହତ୍ୟା-ରତ୍ନସ୍ୟାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି !

ଅତନୁ ମନେ ମନେ କଣ ଭାବି କହିଲା—ତାହାହେଲେ
ମୋତେ ସବୁକଥା ପରିଷ୍କାର କହନ୍ତୁ, ଲୀଳାଦେବୀ ! କହନ୍ତୁ, ଏହି
ସ୍ତ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ମାଲିକ କିଏ ?

ଠୀରେ ଠୀରେ ଲୀଳା ଉତ୍ତର ଦେଲା—ଆଗେ ଏହି ସ୍ତ୍ରୀ-
ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରୀ କିଏ ଥିଲା ଜାଣେନା, ତେବେ ଏହି ରତ୍ନ-
ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବଶେଷ ମାଲିକ ହେଉଛନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରଧର ।

—ଚନ୍ଦ୍ରଧର ! ଚନ୍ଦ୍ରଧର କିଏ ?

ଅତନୁର ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦେଖାଗଲା ଏଥର ।

—ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣେନା ! କେବଳ
ଅନେକ ଦିନରୁ ଏହି ନାମଟି ମୁଁ ଶୁଣି ଆସୁଛି ।

—କଣ ପାଇଁ କାଲି ରାତିରେ ଆପଣ ରୈଧୁଣ୍ଡ-ଭବନକୁ
ଯାଇଥିଲେ, ଲୀଳାଦେବୀ !

କାତର ଚକ୍ର ଦୁଇଟି ମେଲାଇ ଲୀଳା କହିଲୁ—ସେ କଥା ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ, ଅତନୁ ବାବୁ ! ଦୟା କରି ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ମୋତେ ପଚାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

—କିନ୍ତୁ ମୋର ଜାଣିବା ଦରକାର । ତା ନ ହେଲେ ମୁଁ କାଧ ହୋଇ ପୁଲିଶରେ ସବୁକଥା ଜଣାଇବି । ମୋର ଏହି ରୁଡ଼ିଆ ଆପଣ ସମା କରିବେ, ଲୀଳାଦେବୀ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମୋର ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ପ୍ରକୃତ ଦଟଣାଟିକୁ ମୁଁ ଜାଣିବା ପ୍ରୟୋଜନ ମନେ କରୁଛି । ଆପଣ ଯଦି ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ ନ କରନ୍ତି ତେବେ ଅଲଗା କଥା.....

ଲୀଳା ମୁହଁ ପୋଛି କହିଲୁ—ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛି । ସବୁ କଥା ଆପଣଙ୍କୁ ଖୋଲି ନ କହିଲେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତି ପାଇବି ନାହିଁ ।

ମୁହଁ ଚୋରି କିମ୍ବା ମୁହଁ ଚୋରି ଦୁଇ ମାରକ ରହି ଲୀଳା କହିଲୁ—ସକାଳବେଳା ମୁଁ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁଙ୍କ ଆଫିସ୍ରେ କହିଥିଲି, ଆପଣଙ୍କର ବୋଧହୁଏ ମନେ ଅଛି ଯେ ଜୟପ୍ରକାଶ ଗୌଧୁଣ୍ଡ ଚଢ଼ିଗ୍ରାମରୁ ଧାନ ଚୋରି ଓ ବର୍ମା ଦେଶରୁ ଚୁରୁଟ୍ ଆମଦାନି କରନ୍ତି ଏବଂ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏହା ଆଗରୁ ଜାଣି ନ ଥିଲି, ଏଇ କେତେ ଦିନ ହେଲୁ ଜାଣିଲି ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ ଚୁରୁଟ୍ ନୁହେଁ—ଚୁରୁଟ୍ ଆକାରରେ ତିଆରି ହୋଇ ଭିତରେ କୋକେନ୍ ରହି ହୋଇଥାଏ ।

ଅତନୁ ବିସ୍ମୟରେ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଗଳାଧଃକରଣ କରୁଥାଏ ।
ଲୀଳାର କଥା ଶୁଣି ଉତ୍ତେଜନାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ି କହିଲୁ—
ଆପଣ ସତ କହୁଛନ୍ତି, ଲୀଳାଦେବୀ !

କରୁଣକଣ୍ଠରେ ଲୀଳା କହିଲୁ—ହଁ, ଅତନୁବାବୁ ! ଏସବୁ
ନିସଠକ ସତ୍ୟ । ପୁରୁଷ ହେଲେ ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ
ନପାସଣ କରି କାଳେ ତା'କୁ ବିପଦରେ ପକାଇବେ, ଏହି
ଆଶଙ୍କାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ କୌଣସି ପୁରୁଷ ଅନୁଚର
ନିୟୁକ୍ତ ନ କରି ମୋର ଉପରେ ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ଵ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।
ଶେଷବରୁ ମାତୃ-ପିତୃସ୍ନାନା ମାମୁଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ମଣିଷ ହୋଇଛି ।
ଜୟପ୍ରକାଶବାବୁ ମଧ୍ୟ ମାମୁଙ୍କୁ ସଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି,
ମୋତେ ମଧ୍ୟ ସଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଦିଅନ୍ତି—ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ
ସନ୍ଦେହ ମନ ଭିତରେ ପୋଷଣ ନ କରି ବିନା ଦ୍ଵିଧାରେ ମୁଁ ମୋର
କାମ କରି ଚାଲିଥାଏ ।

ଟିକିଏ ଦମ୍ ନେଇ ଲୀଳା ପୁନର୍ବାର କହିଲୁ—ଦିନେ
ଗୋଟିଏ ଚୁରୁଟ୍ ଭଙ୍ଗା ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି ପାରିଲି । ଭିତରେ
ତମାଖ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ସାଦା ଗୁଣ୍ଠ ଦେଖି ପାର ତାହା ଜୟପ୍ରକାଶ-
ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ
ଜଣେ ଭୁଞ୍ଜକୁ ଏହି ସାଦା ଗୁଣ୍ଠଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇଥିଲି । ସେ
ମୋତେ କହିଥିଲ ଯେ ଏହା କୋକେନ୍—କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ମୁଁ
ତା' କଥା ବିଶ୍ଵାସ କରି ନ ଥିଲି । ମୋ ମୁହଁରୁ କୋକେନ୍ କଥା
ପୁଣି ଜୟପ୍ରକାଶବାବୁ ଗୁଣରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇଗଲେ ଯେପରି—କିନ୍ତୁ
ପରେ ସ୍ଵୀକାର କଲେ ଯେ ସେ ଗୁଣ୍ଠଗୁଡ଼ିକ କୋକେନ୍ ବ୍ୟବସାୟ
କରନ୍ତି ଓ କହିଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କର ଏହି ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରଧାନ
ସହକାରଣୀ ।

ଅତନୁ ନରକ ଶ୍ରୋତା ପରି ସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲା । କଣ ବା ସେ ଉତ୍ତର ଦେବ ! ଏସବୁ ଶୁଣି ଗୋଡ଼ ଦ୍ଵାତ ଯେପରି ପେଟ ଭିତରେ ପଶିଯିବାର ଉପଦ୍ରମ କରୁଛି । ଲାଲା ପୁନବାର ଆରମ୍ଭ କଲା—ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିଲି, ଏପରି ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ସେ ମୋ' ନାମରେ ଲେଖିଛନ୍ତି—ମୋ' ନାମରେ କୌଶଳ କରି ଏପରିଭାବେ ଚରୁଟ ଗୁଡ଼ିକ ସେ ଅଣାଇଛନ୍ତି ଯେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ; ମୁଁ ଯେ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସହକାରଣୀ ଏପରି ପ୍ରମାଣ ସେ ସାଇତି ରଖିଛନ୍ତି । ସେ ମୋତେ ଉପଦେଶ କହିଲେ ଯେ, ମୁଁ ଯଦି ଏ ବିଷୟ ନେଇ କୌଣସି ତର୍କ କରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅବାଧତା ପ୍ରକାଶ କରେ ତାହାହେଲେ ସେ ମୋତେ ପୁଲିଶ ଦ୍ଵାତରେ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ ତିଲେ ମାସ କୁଣ୍ଡିତ ହେବେ ନାହିଁ । ମୋତେ ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତୁ, ଅତନୁବାବୁ—ମୁଁ ଜାଣି ଶୁଣି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦ୍ଵାତ ଦେଇନାହିଁ ।

ଲୁହ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଗଲା ଲାଲାର ଆଖି ଦୁଇଟିରୁ । ଗଙ୍ଗା ଯମୁନାର ଦୁଇଟି ଧାର ସିକ୍ତ କଲା ବସ୍ତାଅଳକୁ ତାର ।

ବିଚିତ୍ର ସତ୍ତ୍ଵୟ ! କେଡ଼େ ଉପଦେଶ ଶୟତାନ ବୁଦ୍ଧି ! ବିରୁଦ୍ଧ ଲାଲା...

ସାନ୍ତୁ ନା ଦେଇ ଅତନୁ କହୁଲା—ଆପଣ ଯାହାସବୁ କହିଗଲେ ମୁଁ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଵାସ କରୁଛି, ଲାଲାଦେବୀ ! ଆପଣଙ୍କୁ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି ମୁଁ ଚେଷ୍ଟାରେ ସୁଚି କେବେ କରିବି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି, ଶ୍ଵେତୁଷ୍ଣ-ଉଦନକୁ ଯାଇ ଯେଉଁ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକରେ ଆପଣଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ଲିଖାଯି ଦିଆ ହୋଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ପୋଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଲଲା ସଉପୁର କହିଲ—କନ୍ତୁ ରୈଧୁସ୍ତ-ଉଦନ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ନିରାପଦ ନୁହେଁ, ଅତନୁବାବୁ । ଏପରି ଦୁଃସାହସ କେବେ କରିବେ ନାହିଁ ।

ମୃଦୁ ହସି ଅତନୁ କହିଲ—ଆପଣ ବୃଥା ଆଶଙ୍କା କରୁଛନ୍ତି, ଲଲା ଦେବୀ ! ବିପଦକୁ ମୁଁ ଖାତିର କରେନା । ଅବଶ୍ୟ ଏହି ବିନୋଦ ଦାସ ଯୋଗୁଁ ଟିକିଏ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ଲୋକଟା ଡ଼େକଟିଉ ବୋଲି ଆପଣ ଜାଣିଲେ କେମିତି ?

ନିମ୍ନମୁଖୀ ହୋଇ ଲଲା କହିଲ—ତାକୁ ମୁଁ ଅନେକ ଦିନରୁ ଚିହ୍ନେ । ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବେ ଗୋସ୍ତେୟାଗିରି କରୁଛୁ ବୋଲି ଶୁଣିଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କେସ ସେ ଏକା ସମାଧାନ କରିଛି ।

ଅତନୁ ବୁଝିପାଗଲ, ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ହେଲେ ଦୁଇଟି ଶକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଠିଆ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏକ ଆଡ଼େ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋର ବାବୁ, ଅନ୍ୟଆଡ଼େ ବିନୋଦ ଦାସ । ବିନୋଦ ବୋଧହୁଏ ସ୍ୱାଗତାନ୍ତର ପିଏ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କର ପକ୍ଷ ନେଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳାଇଛି, କୋକେନ୍‌ଇମ୍ପା ଖୁଣ୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହେଁ ।

କେତେଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମାରବରେ ଅତିବାହିତ ହେବା ପରେ ମାରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ଅତନୁ କହିଲ—କାଲି ରାତିରେ ବିନୋଦ ଦାସ ରୈଧୁସ୍ତ-ଉଦନକୁ କାହିଁକି ଯାଇଥିଲୁ ଜାଣନ୍ତି ?

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଲଲା କହିଲ—ମୁଁ ତାହା ଜାଣେନା । ଆପଣ କହିଲରୁ ଜାଣିଲି ଯେ ରତ ରାତିରେ ବିନୋଦ ଦାସ ରୈଧୁସ୍ତ-ଉଦନକୁ ଯାଇଥିଲୁ ବୋଲି ।

—ବନୋଦ ସହ ଆଜି ନା କାଲି ଆପଣଙ୍କର ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ? ପ୍ରଶ୍ନ କଲୁ ଅତନୁ ।

ଲୀଳା ଉତ୍ତର ଦେଲା—କାଲି ଗତରେ । ବସ୍ତୁ ଓହ୍ଲାଇ ବସାକୁ ଫେରୁଛି, ବନୋଦ ଆସି ସାମ୍ନାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଗମ୍ଭୀର-କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା... ସ୍ତ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ କେଉଁଠି ଅଛି, ତଥ୍ୟ ବାହାର କର ।

—ଆଜି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ, ଲୀଳା ଦେଖ ! ଅତନୁ କହିଲା । ଆପଣ ତ' ହୋଟେଲ-ଦି-ଇଉନି-ମୁନ୍-ରେ ରହନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ କାହିଁକି ଆପଣ ସେଠାରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ମୋତେ କହିଥିଲେ ?

ଲୀଳାର ମୁହଁଟି ଆକ୍ରନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା । କହିଲା—ଜାଣି ଶୁଣି ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ବସାର ଠିକଣା ଦେଇନାହିଁ । କାରଣ, ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ସେତେବେଳେ କିଛି ଜାଣି ନ ଥିଲି— ତେଣୁ...

ଅତନୁ ମଧ୍ୟ ହସିଲା । କହିଲା—ତା ପରେ କଣ ହେଲା କହିନ୍ତୁ ।

—ବନୋଦ ବସାକୁ ଆସି ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଟିକୁ ଆଗେ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଆଉ ମଧ୍ୟ କହିଲା ଯେ, ସେହି ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଭିତରେ ସ୍ତ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । ଏ ସବୁ ଶୁଣି ମୁଁ ବିସ୍ମିତ ହେଲି । ମୁଁ ଜାଣେ, ମୋର ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଭିତରେ ପ୍ରସାଧନର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଜିନିଷ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନ ଥିଲା—ତାହା ମୁଁ ନିଜ ହାତରେ ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ସଜାଇ ରଖିଥିଲି । ସୁଟ୍‌କେସ୍ କଥା ମନେ ପଡ଼ିବାରୁ ନିକଟରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ପକ୍କିକ ଟେଲିଫୋନ୍‌ରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିଲି । କିନ୍ତୁ ବନୋଦ ପଛେ ପଛେ ଆସି ମୋତେ ବାଧା ଦେଲା ।

ତା ପରେ, ଆଜି ସକାଳୁ ଆସି ମୋତେ ଏହିଠାରେ ବାନ୍ଧ ରଖି ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଉଛି ବୋଲି କହିଲୁ ।

—ସେ ମୋର ଠିକଣା ଜାଣିଲୁ କିପରି ?

—ମୁଁ କାଲି ରାତିରେ ଅପରେଟରକୁ ହୋଟେଲର ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ପଚାରିଲୁ ବେଳେ ସେ ବୋଧହୁଏ ଶୁଣିପାରିଛି ।

ବନୋଦର ଆଚରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କୌଣସି ଦ୍ଵିଧା ନାହିଁ । ସ୍ଵାଗତ୍ଵକ୍ତ ସେ ରୁହେଁ । କିନ୍ତୁ କାହା ପକ୍ଷ ନେଇ ସେ ସ୍ଵାଗତ୍ଵକ୍ତର ଉଦ୍ଦାର ଲାଗି ଲାଗିପଡ଼ିଛି ତାହା ବୁଝାପଡ଼େନା । “ବନ୍ଧ୍ୟର”ର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ କଣ ?

—ଶୁଣନ୍ତୁ, ଲୀଳାଦେବୀ ! ଯେଉଁ କାଗଜପତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଆପଣଙ୍କର ନାମ ଲେଖା ହୋଇଛି, ଯାହା ପ୍ରକାଶ ହାଇଲେ ଆପଣଙ୍କର ସତର ସମ୍ଭାବନା, ଉକ୍ତ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ଵେତସ୍ଵ-ଭବନର କେଉଁଠାରେ ଅଛି କହିପାରିବେ ?

—ନା । ଜୟପ୍ରକାଶ ବାବୁଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଥର ଖୋଜା-ଖୋଜି କରିଛି, କିନ୍ତୁ ପାଇନାହିଁ । ମୋର ଅନୁମାନ, ମାଟିତଳେ କିମ୍ବା କାନ୍ଥ ଦେହରେ ଏପରି କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନ ଅଛି ଯାହା କି ଆମ୍ଭେମାନେ ଜାଣୁନା । ଏହିପରି କୌଣସି ଏକ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ସେ ରଖିଛନ୍ତି ।

ଗୁପ୍ତସ୍ଥର, କାନ୍ଥ ଦେହରେ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ଵାର... କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା ଅକ୍ଷତ ଭୈଳଗିସଠିର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା ଅତନୁର । ଭରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥର ବିଶୃଙ୍ଖଳଣା ସମ୍ପର୍କରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଭୈଳଗିସଠିର ଦେହରେ ସାମାନ୍ୟ ହେଲେ ଦାଗ ନ ପଡ଼ିବା କାରଣ କଣ ! କାହିଁକି ଏତେ ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ

କବ ହୋଇଛି ଏହି ଚିତ୍ତି ପ୍ରତି । କାହିଁକି ?—କାହିଁକି ?...
ବିଚିତ୍ର—ବିଚିତ୍ର ସବୁ...

ଅତନୁର ମହୁଷ୍ଟ ଉତ୍ତରେ କେତେ ପ୍ରକାର ସମ୍ଭାବନା
ଆସି ଉଡ଼ି କରି ବସିଲା । ଅସଂଖ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରାସ୍ରୋତରେ ଉବେଇ
ଟୁବେଇ ହେଲା ଯେପରି ! ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଣ ? କିପରି
ଭାବେ ସେ ଅଗ୍ରସର ହେବ ଏହି ରହସ୍ୟର ସମାଧାନ ଲାଗି ?

ଅତନୁ ଉଠି ଠିଆହେଲା । ଯିବାବେଳେ କହିଗଲା—ଆପଣ
ଗୋଟାଏ କାମ କରନ୍ତୁ, ଲୀଳାଦେବୀ ! ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଉନିଂ-
ମୁନ୍ ହୋଟେଲରେ ଯାଇ ରହନ୍ତୁ । ଲୋକଗହଳ ଉତ୍ତରେ
ବିନୋଦ ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ମୁଁ ଚାଲିଲି । ଆଜି ରାତିରେ ଗୋପନରେ ମୁଁ ଚୋଧୁଣ୍ଡ-ଭବନ
ଉତ୍ତରେ ପଶି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳାଇବି । ଆପଣଙ୍କୁ ବିପଦରୁ ମୁକ୍ତ
କଲେ, କେବଳ ଯେ ଆପଣଙ୍କର ଲାଭ ତାହା ନୁହେଁ—ଆମେ
ବିଭାସ୍ୟେ ପୁଲିଶର ଅକାରଣ ସନ୍ଦେହରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିବୁ । ମୁଁ
ଜାଣେ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋର ବାବୁ ମୁହଁରେ କିଛି ନ
କହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୋ ଉପରେ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ସେ ରଖିଛନ୍ତି । କାଗଜ-
ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆମ ହାତକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ପୁଲିଶ ଯଦି ତାହା
ହସ୍ତଗତ କରି ବସେ, ତାହାହେଲେ ଆମ ଉତ୍ତପୂର୍ବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବିପଦ । ସୁତରାଂ ପୁଲିଶ ସେଗୁଡ଼ିକ ହାତେଇବା ଆଗରୁ ଆମକୁ
ଆଗେ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମଧ୍ୟ ସମୟ ଘନାଘନୀର ଓ ଶାନ୍ତ ମାରବତା ପୃଥ୍ବୀକୁ ଆକଳ୍ପ କରି ରଖିଥାଏ । ଜନାକାଣ୍ଡ ସହରର ସମ୍ରାଜ୍ୟଟି ମାରବ, ଜନସ୍ଥାନ ।

ଗୌପୁଷ୍ପ-ଉଦନ ସଦର ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଜଣେ ଲଳପଗଡ଼ ପ୍ରହରୀରତ ଥିଲ । ନିକଟସ୍ଥ ଥାନାର ପିଟା ଘଣ୍ଟାରେ ଗଢ଼ ୧୨ଟା ଦୋଷଣା ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ରାଜ୍ୟରୁ ଶୁଣି ବୁଟ୍ଟର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଗୌପୁଷ୍ପ-ଉଦନର ପ୍ରହରୀଟି ଗୋଟାଏ ଆଗମପ୍ରଦ ନିଶ୍ଚାସ ତ୍ୟାଗ କରି ଚାଲି ସମ୍ରାଜ୍ୟକୁ...ଆନନ୍ଦରେ ଆସି ଦୁଇଟି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖାଗଲା — ଅର୍ଥାତ୍ ବଦଳି ତାର ଆସିଯାଇଛି...ଏଥର ସେ କୁଟି ପାଇବ ।

ଆଗେଇ ଆସିଲା ଅନୁରୂପ ପୋଷାକ ପରିହର ଜଣେ ସର୍ଦ୍ଦାରୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ।

—କଣ ଭାଇ, ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି ତ...ଆଗନ୍ତୁକ ପ୍ରହରୀକାଳଟି ପ୍ରଶ୍ନ କଲ ପ୍ରଥମକୁ ।

—ନିଶ୍ଚୟ । ମଣିଷ କେହି ଆସିବା ତ ଦୁଇର କଥା, ଜନ୍ମା ପିତୃକୃତୀଏ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗୌପୁଷ୍ପ-ଉଦନ ଭିତରୁ ବାହାର ନାହାନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ଉକ୍ତି ସତ୍ୟ ନୁହେଁ । ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହରୀକାଳ ଯେତେବେଳେ କଥାବର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ, ଠିକ୍ ସେତେବେଳେ ଘରର ପଛପଟ ପାଚେଣ୍ଡା ଡେଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଘରର ଦକ୍ଷିଣ ପଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଗୋଟିଏ ମୋଟା ସିମେଣ୍ଟ-ପାତ୍ର୍ୟା କଢ଼ରେ ଆନୁଗୋପନ କଲା । କିଛିକ୍ଷଣ ଯାଏ ନିଶ୍ଚାସ ରୁଦ୍ଧ କରି, ସ୍ଥିରଭାବେ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ

ଠାରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଆସି ନକଟରେ ଥିବା ଗବାକ୍ଷଟିକୁ ଖୋଲି
ଧୂଳିରେ ପ୍ରବେଶ କଲ । ଏହି ଅଲୌକିକ ଚପ୍ପରତା ପଦ୍ମରାଜାଙ୍କ
ଦୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରହରା ବିଦାୟ ନେଇ ଚାଲିଗଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରହରାବାଳଟି
ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ କରି ଭଜନ ଆରମ୍ଭ କରି ଘରର ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେ
ମୁଣ୍ଡଯାଏ ଯିବା ଆସିବା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଅଦୂରରେ ଥିବା ପୋଖରୀ ହ୍ରଦରେ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧାର
ପଛପଟେ ଲୁଚି ରହି ଗୋଟିଏ ଗୁଣ୍ଡାମୂର୍ତ୍ତି କନେଷ୍ଟ୍ରକଲ ଦୟାକର
କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣୁଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଜଣକ ବିଦାୟ ହେବା ପରେ ସେହି
ମୂର୍ତ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତବେଗରେ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ମିଳାଇଗଲା
ହଠାତ୍ ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଝରକା ଡେଇଁ ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ
କରିଥିଲା ସେ ହେଉଛି ଅତନୁ ଓ ଗତ ରାସିରେ ଜୟପ୍ରକାଶ
ବାବୁଙ୍କର ମୃତଦେହ ଯେଉଁ ଘରଟିରେ ପଡ଼ିଥିଲା ଇଏ ହେଉଛି
ସେହି ଘର । ରୁଦ୍ଧ ଘରଟି ଭିତରୁ କପରି ଗୋଟାଏ ଦୁଃସହମୟ
ଗର ମଧ୍ୟ ଆସୁଥିଲା । ଭଙ୍ଗାଭଙ୍ଗି ଜନିତଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ କୋଣରେ
ଜମା ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଟକ ଛାଳ ଅତନୁ ଦେଖିପାରିଲା କାର୍ପେଟ
ଉପରେ ଜମିଥିବା ରକ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଶୁଖି କଳାରଙ୍ଗ ଦେଖାଯାଉଛି—
ସମୟ ନଷ୍ଟ ନ କରି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆରମ୍ଭ କଲ ସେ । ଦୁଇଟି ବଡ଼
ଟେବୁଲର ଉପାରଗୁଡ଼ିକ ଓ କାନ୍ଥ ଦେହରେ ଥିବା ସେଲ୍‌ଫଗୁଡ଼ିକ
ତଳ ତଳ କରି ପରୀକ୍ଷା କରି ସୁଦ୍ଧା କୋଣସି ପ୍ରକାର ଆପତ୍ତିଜନକ
କାଗଜପତ୍ର ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

କେଉଁଠାରେ ସେହି ଗୁପ୍ତ ଦ୍ଵାର ଅବସ୍ଥିତ ! କାନ୍ଥର କେଉଁ
ସ୍ଥାନରେ ! କାହିଁ, ଆଖିକୁ ତ କିଛି ଦିଶାଯାଉ ନାହିଁ ! ଅତନୁ

କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନ ଉପରେ ଆଘାତ କରି ପରୀକ୍ଷା-
ପ୍ରକୃତ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ବୃଥା ନୁହେଁ ତ କଣ ! ଏହିପରି ଭାବେ
ସାଗ ଗୁଡ଼ିକ ସେ ଯଦି ପରୀକ୍ଷା ଚଳାଏ କୌଣସି ସୁଫଳର ସମ୍ଭାବନା
ନାହିଁ ।

ସଲଖ ହୋଇ ଠିଆ ହେଲା ଅତନୁ । ଦେଖି ପାରିଲା ତାର
ସମ୍ମୁଖରେ ଲାଲାର ତୈଳବିଧି ଖଣ୍ଡିକ ପ୍ରଲମ୍ବିତ—ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଟକ
ଆଲୋକ ନିବନ୍ଧ ହୋଇଛି ଲାଲାର ଅପରୂପ ମୁଖମଣ୍ଡଳଟିର
ଉପରେ । ଅଭୁତ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଧରଣର ଚନ୍ଦ୍ର—ଜୀବନ୍ତ
ଦେଖାଯାଉଛି ପ୍ରତିକୃତିଟି, ଆଖି ଦୁଇଟିରେ ରହସ୍ୟମୟ ଗୁପ୍ତା !
ଘରର ଯାକଗଣ୍ଠ ପଦାର୍ଥର ବିଶୁଦ୍ଧତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ
ଅସତ ରହିଛି ଏହାହିଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !

ନିକଟରେ କାନ୍ଥକୁ ଲାଗି ରଖାହୋଇଛି ଗୋଟିଏ ବଡ଼
ଲୁହା ସିନ୍ଦୂକ ।

ଅତନୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଜାଣିପାରିଲା ଏହି ବସ୍ତୁଟି ଅନେକ
ଦିନ ହେଲା ବ୍ୟବହାର ହୋଇନାହିଁ । ସ୍ଥିର ଦୃଷ୍ଟିରେ
କେତେବେଳଯାଏ ସେ ଚାହିଁ ରହିଲା ସିନ୍ଦୂକଟିକୁ । ସିନ୍ଦୂକଟିର
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ପରୀକ୍ଷା କରୁ କରୁ ହଠାତ୍ ସିନ୍ଦୂକର ପଛ ପଟେ ଥିବା
ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ବୋତାମ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ତାର ସ୍ଥିର ହୋଇ
ରହିଲା । କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ବୋତାମଟି ଉପରେ ଆଙ୍ଗୁଳର ସ୍ପର୍ଶ
ଦେବା ମାତ୍ରେ ସେହି ସିନ୍ଦୂକର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ କିଛି ଦୂର
ବା ଆଡ଼କୁ ଘୁଞ୍ଚି ଆସିଲା...କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଭିତରେ...ତାପରେ
ସବୁ ସ୍ଥିର । ଉତ୍ତେଜନାରେ ସଫାଜ ତାର ସେତେବେଳେ
ଅରବୀକୁ ଲାଗିଲା...ସୁନବାର ବୋତାମଟିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କଲେ ସୁଦ୍ଧା
ତାହା ଆଉ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ନାହିଁ ।

ନିଜର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅତନୁ ଉନ୍ନତକୁ ସିନ୍ଦୂର ଦ୍ଵାରଟିକୁ ଯଥା ସ୍ଥାନକୁ ଆଣିବା ଲାଗି ଆପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା କଲ । ହାୟରେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ! ଯାହା ହେବାର ନୁହେଁ ତାହା ହେବ ବା କପରି ! ଅଗତ୍ୟା ଲଲଟର ସ୍ଵେଦ ଖୋଲୁ ଉଠି ଠିଆହେଲ ଅତନୁ ।

ଆହୁରି ବିସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ବୋଧହୁଏ ତା'ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲ !

ଏ କଣ ହେଖୁଛି ସେ...କାନ୍ଥରେ ଲାଲାର ଯେଉଁ ତିଳ-ଚିତ୍ତି ଝୁଲୁଥିଲା ତାହା ପୁଣି ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲା କପରି ?...ବିସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ହତବାକ୍ ଅତନୁ ନିସ୍ଵଦ ହୋଇ ଚାରିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ସଞ୍ଚାଳନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା—ଉପୁ ଓ ବିସ୍ଫୁର୍ତ୍ତରେ ଶରୀରର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଯେପରି ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇଛି...କିଏ ତାହାହେଲେ ଅନିକାର ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଚିତ୍ତିକୁ ଖୋଲି ନେଇଗଲା ? କପରି ଭାବେ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ! ଭାଷା ଛବିଟିକୁ କାଢ଼ି, ତାକୁ ବାଗେଇ ନେବାକୁ ହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଇଥାନ୍ତା... କିନ୍ତୁ ଅନୁତ ତ କୌଣସି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରି ନାହିଁ ! ନା, ସାମାନ୍ୟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ନୁହେଁ...ତଥାପି ଛବିଟି ଯେ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇଛି ଏହା ସ୍ଥିର ଅବଧାରିତ...

ବାହାରୁ ଗୋଡ଼-ବିଗ୍ରହ ଗସ୍ତା ଉପରୁ ଅପସ୍ମୁ ଶବ୍ଦ ଧ୍ଵନିତ ହେଲା । ବୋଧହୁଏ ପହରାବଳର ଭାଷା ବୁଟ୍ଟର ମେଟାଲିକ୍ ଶବ୍ଦ ! ଘରଟିକୁ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରି ସେ ପହରା ଦେଉଛି ।

ଟକ ଲିଭାଇ ଅତନୁ ଘରର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଆସ୍ତ-ଆସ୍ତ ଗୋପନ କଲା—କିନ୍ତୁ ଝେଙ୍କାବାଟେ ଟକ ଆଲୋକ ନିକ୍ଷେପ କରି ପହରାବଳ ଦେଖିପାରିଲା ଅତନୁକୁ—ବାଧା ହୋଇ ଅତନୁ

ବଡ଼ ସେହେଟାଣ୍ଟାଏଟ୍ ଟେବୁଲ ତଳେ ଲୁଚି ଆତ୍ମଗୋପନ କଲ ଏଥର ।

ଉକ୍ତ କନେଷ୍ଟବଲଟି ଯେତେବେଳେ ଘରର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରୁଥିଲା ସେତେବେଳେ ବଗିଚା ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ପୁଅକୁ ଗୁପ୍ତାମୁଖିନି ସୁଯୋଗର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଥାଏ ଏଥର ପହଞ୍ଚିବାଲାଗି ଘେନି ବାରି ପାରି ସେ ଆଉ ଟିକିଏ ଦନ-ପସର ଅନ୍ତରାଳରେ ଆତ୍ମଗୋପନ କଲା ।

ଟକର ଆଲୋକ ପକାଇ ପହଞ୍ଚିବାଲା ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିଲା ଅଗକୁ । ଡାହାଣ ପଟକୁ ଆସି ଝରକା ବାଟେ ଟକ ପକାଇ ଫେରମକ ଉଠିଲା... ଶୁଦ୍ଧସ୍ୱାମୀର ମୃତଦେହ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଥିଲା ଏହି ଘରଟି ଭିତରୁ । କିନ୍ତୁ ଏ କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଝରକାର ପର୍ଦା ଖଣ୍ଡିତ କିଏ ବା କେଉଁମାନେ କାନ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ... ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ! ସେ ତ କାହାରିକୁ ଆସିବାର ଦେଖିନାହିଁ ।

ଝରକାପାଖକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା ସେ । ଜମି ଉପରୁ ପ୍ରାୟ ଛଅ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ ଏହି ଝରକାଟି ଅବସ୍ଥିତ ! ଗବାକ୍ଷ ବାଟେ ମୁହଁ ଗଲାଇ ସେ ଉଚ୍ଚକଣ୍ଠରେ କହିଲା—କିଏ ତୁମେ ଘର ଭିତରେ ? ଉତ୍ତର ଦିଅ—ତା' ନହେଲେ...

ସଦନାଶ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ! ପହଞ୍ଚିବାଲା ନିଶ୍ଚୟ ତାର ଉପସ୍ଥିତି ଜାଣି ପାରିଛି ।

ରୁଦ୍ଧ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ପ୍ରାଣପଣ ଚେଷ୍ଟାରେ ଟେବୁଲତଳେ ଲୁଚି ରହିଲା ଅତରୁ — ଆତ୍ମର ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇ ଆତ୍ମଗୋପନ କଲା ସେ ।

କନେଷ୍ଟବଲଟିର ସନ୍ଦେହ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ନା, ପବନରେ କେବେ ପର୍ଦାଟି ଉଡ଼ିଯାଇ ପାରେନା,

କେହି ନିଶ୍ଚୟ ପଦା କାଢ଼ି ଘରଭିତରେ ପଶିଛି । ଧରଣ-
ଭଲଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ।

ନିଃଶଙ୍କରେ ଘରର ସଦରଦ୍ୱାର ପାଖକୁ ଆସିଲ ସେ । କନ୍ତୁ-
ସେ ଜାଣିପାରିଲ ନାହିଁ ଗୁପ୍ତାମୂର୍ତ୍ତିଟି ତାହାକୁ ନିଃଶଙ୍କରେ ଅନୁ-
ସରଣ କରୁଛି ।

ବା ପାଖ ଦରଜା ପାଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ମାତ୍ରେ ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ-
ଶୁଣିପାରିଲ ପଛଆଡ଼ୁ ନିଃଶ୍ୱାସର ଉଚ୍ଚ ଧାନ-ପତନ ଶବ୍ଦ । ସଙ୍ଗେ-
ସଙ୍ଗେ ସେ ଫେରି ଚାଲିଲା, ଆଖି-ପିଛୁଳାକେ ମେଞ୍ଚାଏ ସାଦା ଗୁଣ୍ଡ-
ଆସି ପଡ଼ିଲା ତାର ମୁହଁ ଉପରେ । ଆକସ୍ମିକ ଆଦମଣ୍ଡଳେ ସେ
ବସ୍ତ୍ରତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତା ପରେ ନିଃଶ୍ୱାସ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲେ
ମନୁଷ୍ୟର ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥା ଘଟେ ସେଇଆ ଘଟିଲା । ଦୁଇ ଦାତରେ
ବେକଟିକୁ ଜାପୋଟି ଧରି ସଗଙ୍କରେ ଭୂତଳରେ ପଡ଼ିଗଲା ସେ ଓ
ପର ମୁହଁ ଉଁରେ ଧରଣାୟୀ ଦେହଟି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଧନୁପରି ବଙ୍କେଇ-
ଯାଇ ଶକ୍ତ, ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା ।

ଗୁପ୍ତାମୂର୍ତ୍ତି ଗୁଣ୍ଡ-ନିକ୍ଷେପ-ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ପକେଟରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି
ପହରାବ୍ୟାଜିକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ
ହେଲା ସେ ଏ ନିଦ୍ରା ଆଉ ଭାଙ୍ଗିବାର ନୁହେଁ, ସେତେବେଳେ ସେ
ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ଭିତର ଘରକୁ ।

ଇଆଡ଼େ ଟେବୁଲତଳେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଅତନୁର ଅବସ୍ଥା
କହିଲେ ନ ସରେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ କରିବ ! ପହରାବ୍ୟାଜି ଯଦି
ଖୋଜି ଖୋଜି ଆରମ୍ଭ କରେ, ତାହାହେଲେ ସବୁ ପରିଶ୍ରମ ଓ
ପରିକଳ୍ପନା ଏହିଠାରୁ ଇତି ହେଲା । ଝରକା ଦେଇ ବାହାରକୁ
ପଳାଇଯିବା ଚିନ୍ତା କି ନୁହେଁ...

ଟେବୁଲ ତଳୁ ନିଶଙ୍କରେ ବାହାରି ଆସିଲା ସେ...

ଖଟ୍ କରି ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲା ଅତନୁ ।
ସରସ୍ୱତୀରେ ଥିବା ବୈଦ୍ୟୁତକ ଆଲୋକଟି ମଧ୍ୟ ଜଳ ଉଠିଲା
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ । ସମ୍ମୁଖରେ ଅତନୁ ଯାହା ଦେଖିଲା, ଶରୀରର
ରକ୍ତ-ସଞ୍ଚାର ତାର ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ବୋଲି
ମନେହେଲା ।

ଘର୍ଷକାୟ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟମୁଖି କାଳାନ୍ତକ ପରି ଠିଆ ହୋଇ ଛୁ
ଦରଟି ଭିତରେ ।

ସଦାଜ୍ଞ ଘର୍ଷ ଓଭରକୋଟର ଆଜ୍ଞାଦନରେ ଆବୃତ । ମୁହଁ
ଉପରେ ଗୋଟିଏ କଳା-ପତ୍ତି । ଓ ସେହି ପତ୍ତି ଦେହରେ
ଗୋଟିଏ ମାସ ଛୁଦ୍ର, ଯେଉଁ ଛୁଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଚକ୍ରର ଦୃଷ୍ଟି
ବାହାର ବସ୍ତୁ ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇପାରେ । କେତେଟା
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବିମୁଡ଼ାକ୍ତେ ଠିଆ ହୋଇ ଅତନୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା—କିଏ
ତୁମେ ?

ସେ କଥାର କୌଣସି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ଆଗନ୍ତୁକ ଛୁପ୍ପାମୁଖି
ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ନିଆଁକୁ ହାତରେ ଧରି ଖେଳିଲେ
କିପରି ଅବସ୍ଥା ହୁଏ, ତାହା ଜାଣ ନାହିଁ ବୋଧହୁଏ !

ଅଭୂତ ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠସ୍ୱର !

ଅତନୁ ସ୍ଥିର ନେତ୍ରରେ ଚାହିଁ ସଂଯତକଣ୍ଠରେ କହିଲା—
ମୁଁ କଣ କରିବାକୁ ଆସିଛି ନ ଆସିଛି ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ, କିନ୍ତୁ
ତୁମେ କିଏ ?

ଛୁପ୍ପାମୁଖି ସେହିପରି ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲା—ମୁଁ ଯିଏ
ହୁଏ; ତୁମର ସେଥିରେ ଯାଏ ଆସେ କଣ ! କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯେ
ସାକ୍ଷାତ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛ, ଏହା ବୋଧହୁଏ,
ତୁମେ ଜାଣନା ! ପକେଟରୁ ଗୋଟିଏ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବାହାର କରି

ଆଗନ୍ତୁକ ପୁନର୍ବାର କହିଲୁ—ଏହି ଯନ୍ତ୍ରଟି ଭିତରେ ଏପରି ଏକ
 ପ୍ରକାର ସାଦା ବସ୍ତୁ ଅଛି, ତାହା ଯଦି ତୁମର ମୁହଁ ଉପରେ
 ପଡ଼େ, ତୁମର ପୁଷ୍ପପୁଷ୍ପ ଦିପ୍ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ-
 ଯିବ । ଏହି ମାରାତ୍ମକ ବିଷର ପ୍ରତିଷେଧକ ଶକ୍ତି ମୋର ଏହି
 କଳା ପଦ୍ମାଟିର ତଳେ ଅଛି । ଗୁଡ଼ ସେସବୁ... ଆଗେ କୁହ, ତୁମେ
 କି... କାହିଁକି ତୁମେ.....

ଦୋ-ତାଲର ସିଡ଼ି ଉପରେ ପଦଶବ୍ଦ ଧ୍ବନିତ ହେଲା ।
 ଉଭୟେ ସେହି ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ପୁଣି ବଞ୍ଚିତ ମୁକ୍ତ ଓ
 ବଧୂର ଭୃତ୍ୟାଟି ହାତରେ ଖଣ୍ଡି ଏ ଗ୍ରେଟ ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଧରି ବ୍ୟସ୍ତ-
 ଭାବେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଛି । ଭୃତ୍ୟା ନିକଟସ୍ଥ ହେବାମତେ
 ଅତନୁ ଦେଖି ପାରିଲା, ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିର ଉପରେ ଇଂରାଜୀ “ଏଲ”
 ଅକ୍ଷରଟି ଲେଖା ହୋଇଅଛି ।

ଏହି ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଖଣ୍ଡି କି ଯେ ଲୀଳାର ତାହା ସନ୍ଦେହ-
 ବିହୀନ.....

ଛତୁବେଶୀ ଆଗନ୍ତୁକ ମଧ୍ୟ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଦେଖି ପାରିଥିଲା
 ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଗେଇ ଆସି ପରିଚ୍ଛେଦକାଟିର ପାଖରୁ ତାହା
 ନେବାଲାଗି ହାତ ବଢ଼ାଇଲା ।

ପରିଚ୍ଛେଦକା ମଧ୍ୟ ଗୁପ୍ତାମୁଖିଟାକୁ ଦେଖି ଗୋଟାଏ ଉପାଦାନ
 ଶଙ୍କ କରି ପୁନର୍ବାର ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା, କିନ୍ତୁ ବାଧାଦେଲା ସେହି
 ଗୁପ୍ତାମୁଖି । ହିଂସ୍ର ଶ୍ଵାପଦ ପରି ଲମ୍ଫି ପ୍ରଦାନ କରି ସିଡ଼ି ଉପରେ
 ଉଠି ଭୃତ୍ୟାଟିକୁ କରକବଳିତ କରି ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଛଡ଼ାଇ
 ନେବାଲାଗି ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କଲା ।

ଅତନୁ ଶେଷ ପାହାଚ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।
 ଗୋଟାଏ ବିଷମ ସକଳୁ ସ୍ଥିର କରିନେଇ ଆଉ ଦୁଇଟି ପାହାଚ

ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲା ସେ । ଏଇ ତ' ସୁଯୋଗ ! ଅତନୁ ଆଡ଼େ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ ରଖି ଗୁପ୍ତାମୂର୍ତ୍ତି ସେତେବେଳେ ଭୃତ୍ୟା ହାତରୁ ସୁଟକେସ୍
 ଛଡ଼ାଇ ନେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ—ଏହି ଅବସରରେ ଅତନୁ ସମ୍ମୁଖୀନ
 ହୋଇ ପ୍ରାଣପଣ ଶକ୍ତିରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗୋଟାଏ ଘୁସି ବସାଇ ଦେଲ
 ଗୁପ୍ତାମୂର୍ତ୍ତିର ମୁହଁରେ । ଆତମ୍ବିତ ଆତ୍ମମଣରେ ବହୁଳ ହୋଇ
 ସେହି ମୂର୍ତ୍ତି ନିଜର ସମତା ରକ୍ଷା କରି ନ ପାରି, ଛୁଟିକି ଆସି
 ସଣକରେ ଭୂତଳରେ ପଡ଼ିଲା, ସିଡ଼ର ରେଲିଂ ଦେହରେ ମୁଣ୍ଡ
 ବାଜି ଭାଙ୍ଗଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସେ ଅନୁଭବ କଲା ।

ମୁଣ୍ଡଫର କଠିନ ଆଘାତ ପାଇ ତଳେ ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ
 ପଡ଼ିଲା ଗୁପ୍ତାମୂର୍ତ୍ତି ।

ଅତନୁ ମୂର୍ତ୍ତିର ସମ୍ମୁଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ପସ୍ତା କର
 ଦେଖିଲା ତାହାର ଆଉ ଦୁଇତଳ ହେବା ଉପାୟ ନାହିଁ—ସେ
 ଶକ୍ତି ତାର ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଛି । କାଳି ବିଳମ୍ବ ନ କରି କଳାପର୍ଦ୍ଦାଟିକୁ
 ଅପସାରଣ କଲା ସେ । ଆଜ୍ଞାଦନ ଉନ୍ମୋଚନ ହେବା ପରେ
 ପ୍ରଖର ବିଦ୍ୟୁତାଲୋକରେ ଦେଖାଗଲା, ଲୋକଟିର ପାଂଶୁବିକର୍ଣ୍ଣ
 ମୁଖ—କୋଟରଗତ ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି, ଗାଲ ଉପରର ଚମଡ଼ା
 ବୁଝିତ । ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି... ଅତନୁ ତାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲାନାହିଁ ।

ସେହି ଭୃତ୍ୟାଟି ଉପରକୁ ଉଠିଯାଇ କବାଟ କଳି ଘର
 ଭିତରେ ରହିଲା । ଆରକସିକ୍ତ କଳା ପର୍ଦ୍ଦାଟିକୁ ପକେଟରେ
 ରଖି ଅତନୁ ଆସି ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଘରଟିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ଲୋଦ
 ସିନ୍ଦୁକଟି ଇତି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରିୟ ହୋଇ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଆସି ରହିଛି ।
 ସୁତରାଂ ତାହାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଅପସାରଣ କରାଯାଇ ପାରେ ଓ
 ପଛରେ ଏପରି କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ଗହର ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ କ
 ଇପ୍ସିତ କାଗଜ-ପତ୍ର ମିଳିବା ସମ୍ଭବ ! ଭୃତ୍ୟା ତାହାକୁ ଚିହ୍ନି

ପାରିଲୁ । ପୁଲିଶ୍ ଆସିଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତନୁ
ଆସିଥିଲା ବୋଲି ବୁଝାଇ କହିବ ।

ହଠାତ୍ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କରିନେଇ ଘରର ବାହାରକୁ
ବାହାର ଆସି ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ପର୍ଦାଟିକୁ ଖଣ୍ଡ
ଖଣ୍ଡ କରି ଚରି, ତାମାକୁ ଦଉଡ଼ି ଆକାରରେ ବଳି, ସେହି
ଶୁପ୍ତାମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ଅତି ଦୃଢ଼ଭାବେ ବାନ୍ଧି ପକାଇଲା—ଯେପରି କି
ପୁଲିଶ୍ ଆସି ତାକୁ ସହଜରେ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରି ପାରିବ ।

ପୁନର୍ବାର ଘର ଭିତରକୁ ଆସି ଲୁହା ସିନ୍ଦୂକଟିର ଡାଳ
ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ସେ, କିନ୍ତୁ ପାରିଲା ନାହିଁ । ନିଶ୍ଚୟ
ଅନ୍ତରରେ ଘର୍ମିଳ ହୋଇ ବସି ପଡ଼ିଲା ସେଇଠି । ହଠାତ୍ ଘର
ଭିତରେ ଥିବା ଟେଲିଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି ବାଜି ଉଠିଲା । କଣ ଭାବି
ଅତନୁ ନିଜେ ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ଧରିଲା । ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ନିଜେ ସେ
ପ୍ରହସ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବ ।

କିନ୍ତୁ ଟେଲିଫୋନ୍‌ଟି ପୁଲିଶ୍ ଅଫିସରୁ ଆସିନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀ
ଲୋକର କଣ୍ଠସ୍ଵର । ଅତନୁ ବସି ତ ହେଲା । ଲୀଳା ବୋଧହୁଏ ।

— Hallo ବିସିଭଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ପଚାରିଲା
ଅତନୁ ।

ଅପରପାର୍ଶ୍ଵସ୍ଥ କଣ୍ଠସ୍ଵରରେ ଭାଷି ଆସିଲା— କଏ...
ଅ-ବାବୁ କହୁଛନ୍ତି ନା...

ବ୍ୟଗ୍ରକଣ୍ଠରେ ଅତନୁ କହିଲା — ହଁ-ହଁ, ଲୀଳାଦେବୀ
ବୋଧ ହୁଏ ?

—ହଁ, ମୁଁ ଲୀଳା...

—ମୁଁ ଅତନୁ କହୁଛି...କଣ ହୋଇଛି କହନ୍ତୁ—

—ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋରବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ
ପାଖକୁ ଆସିଥିଲେ । ମୋତେ ସେ ଅନେକ କଥା ପଚାରିଗଲେ ।
ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୌଧୁରୀ-ଭବନ ଆଡ଼େ ଗଲେ ବୋଧହୁଏ...

—ସତେ ? ...ବସ୍ତୁ ଓ ଆଶଙ୍କାରେ ବିଚଳିତ ହୋଇ
ଉଠିଲ ଅତନୁ ।

ଲୀଳା କହିବାକୁ ଲାଗିଲା—ବିନୋଦ ମଧ୍ୟ କିଛି ସମୟ
ପୂର୍ବରୁ ଆସିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ହୋଟେଲର ବୈଠକଖାନାରେ ଦୁଇ
ଗୁଣି ଜଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବସି ଗଳ୍ପ କରୁଥିଲା ବୋଲି ସେ ସାତ୍ତ୍ୱ
କରି ମୋତେ କିଛି ପଚାରିପାରି ନାହିଁ । ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର
ବ୍ରଜକଣୋରବାରୁ କିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିଲେ ନାହିଁ । ଡାକି ନେଇ ମୋତେ
କେତେପ୍ରକାର ଜେସ କରାଇଲେ । ଶେଷରେ ଆପଣଙ୍କ କଥା ମଧ୍ୟ
ପଚାରିଲେ । ମୁଁ କହିଲି ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ତାହା
ମୁଁ ଜାଣେ ନା...

—ତା'ପରେ...ରୁଦ୍ଧ-ନିଃଶ୍ୱାସରେ ପଚାରିଲା ଅତନୁ ।

—ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ହୋଟେଲରେ ଖୋଜିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଦେଖା
ପାଇଲେ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲେ । କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ ବୁଝିପାରିଲି
ଅପଣ ଚୌଧୁରୀ-ଭବନରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ସେ ସନ୍ତୋଷ କରୁଛନ୍ତି
ଓ ଏହି କାରଣରୁ ସେ ସେଠାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଆପଣ ଚୌଧୁରୀ-
ଭବନରୁ ଖସି ପଳାନ୍ତୁ...

ଟେଲିଫୋନଟିକୁ ରଖିଦେଲା ଲୀଳା । ଅତନୁ ଯେପରି ପଥର
ପାଲଟି ଯାଇଛି । ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ଘରର ଆଲୁଅଗୁଡ଼ିକକୁ
ଲିଭାଇ ଦେଲା ସେ—ଗବାସ ବାଟେ ଡେଇଁ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରେ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଅଦୂରରୁ ଶୁଣାଗଲା ମଟରର ଗର୍ଜନ, ବୋଧହୁଏ
ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଏଇଆଡ଼େ ଆସୁଛି ।

ସଦର ଦୁଆର ମୁହଁରେ ପଡ଼ିଛି ଜନେଷୁବଲଟିର ମୃତ୍ୟୁ
ଦେହ । ଅତନୁ ବୁଝିପାରିଲ ଛୁପ୍ପାମୁଖିର ବିଷବାସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗରେ
ପହରାବାଲଟି ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଛି । କେଡ଼େ ସାଂଘାତିକ ଏହି
ଲୋକଟା । ମନୁଷ୍ୟକୁ ସେ ପୋକମାଛି ପରି ମନେ କରେ । ମନେ
ମନେ ଆଉ ଅରେ ଶିଫର ଉଠିଲ ଅତନୁ ।

ଏହି ପହରାବାଲଟି ପରି ତାର ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଦଢ଼ିଆନ୍ତା—
ଅଳ୍ପକେ ସେ ରକ୍ଷା ପାଇଯାଇଛି ।

ମଟର ଶବ୍ଦ ହମେ ନିକଟେଇ ଆସିଲା । ଅତି ସନ୍ତପଣରେ
ଉଦ୍ୟାନରୁ ବାହାରି ଏନ ବୃକ୍ଷରାଜର ଅନ୍ତରାଳରେ ଆନୁଗୋପନ
କଲ ଅତନୁ...

ରାସ୍ତା ଉପରେ ମଟରଟିକୁ ବେକ୍ କରାଇ ଜଣେ ଅନୁଚର
ସହ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋର ଚୌଧୁରୀ-ଉଦନ ଆଡ଼କୁ
ଆଗେଇ ଆସିଲେ ।

ଅତନୁ ଚମକି ପଡ଼ିଲା... ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଆଉ
ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲକଣ୍ଠି ବୁଦା ନିକଟରେ ଏ କି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଛି...
କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଶବ୍ଦଟି ମଧ୍ୟ ମିଳାଇଗଲା ।

ତା'ପରେ ସୁନବୀର ସେହି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ । ଶବ୍ଦ ଆଉ ଟିକିଏ
ପ୍ରସ୍ତୁତର ହେଲା...ମନୁଷ୍ୟ ପଦ ଶବ୍ଦ ପରି...ମାତାଲଙ୍କ ପରି ଟଳ
ଟଳ କିଏ ଯେପରି ତାରି ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛି...ଅତୁଟ ଗୋଟାଏ
ଛୁପ୍ପାମୁଖି । ତାହାହେଲେ କଣ ବନ୍ଦନ-ମୁକ୍ତ ହୋଇ ସେହି
ଲୋକଟା ଚୌଧୁରୀ-ଉଦନ ଭିତରୁ ପଳାଇ ଆସିଛି !

ସଦାଜ ଅରହର ହୋଇ କର୍ମି ବାକୁ ଲାଗିଲା ଅତନୁର ।

ଏ କଣ ! ସେ ଯେ ତାରି ଆଡ଼କୁ ହମେ ଆଗେଇ ଆସୁଛି...
ସେ କଣ ପ୍ରସ୍ତୁତବେ ଦେଖିପାରୁଛି ଅତନୁକୁ ! କୌଣସି ପ୍ରକାରେ

ଉଠି ଠିଆହେଲୁ ସେ... ସବାଜ ତାର କଠିନ ହୋଇ ଆସିଲା—
ହାତ ଦୁଇଟି ମୁଣ୍ଡିବର କରି ...

ଲୋକଟି ଦେଖିପାରି ଅମକ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ଗୋଟାଏ
ବକ୍ର ଅନୁକ ହିଂସ୍ରଧନ ଶୁଣାଗଲା ଏଥର । ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ଦେଖାଗଲା
ଲୋକଟି ହାତରେ ଗ୍ୟାସ୍-ପିସ୍ତଲ ଧରିଛି । ଅତନୁ କିନ୍ତୁ ଭୟ
ନ କରି ସିପ୍ର ହସ୍ତରେ ପକେଟରୁ ଗ୍ୟାସ୍-ପ୍ରତିକ୍ଷେପକ ନଳା
ପର୍ଦାଟିକୁ ବାହାର କରି ଶବ୍ଦବେଗରେ ଲୋକଟି ଆଡ଼କୁ ଧାବତ
ହେଲା । ଆଦାତ-ପ୍ରତିଦାତର ଉତ୍ତେଜନାରେ ସେତେବେଳେ ପ୍ରାୟ
ପାଗଳ ହୋଇଛି ଅତନୁ...

ଲୋକଟା ମୁହଁରେ ମାସି ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଗ୍ୟାସ୍-ପିସ୍ତଲର
ଘୋଡ଼ା ଟିପିଲା । ଉଗ୍ର ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସ ନିର୍ଗତ ହେଲା ପିସ୍ତଲର
ନଳରୁ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିକ୍ଷେପକ ପର୍ଦା ମୁହଁରେ ଥିବାରୁ ତାହା ଅତନୁର
କୌଣସି କ୍ଷତିସାଧନ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସୁଯୋଗ ବୁଝି ଅତନୁ ଆତତାପୀକୁ ଆକ୍ରମଣ କରି
ଧସିଗାସୀ କଲା... ଶୁଣାମୁଣ୍ଡି ଆଦାତର ବେଗ ସହ୍ୟ କରି
ପାରିଲା ନାହିଁ... ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରସ୍ତର ଦେହରେ ମୁଣ୍ଡ ବାଜି
ରକ୍ତ ସରିବାକୁ ଲାଗିଲା... ଚେତନା ମଧ୍ୟ ବିଲୁପ୍ତ ହେଲା ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ।

ସୂଚୀଭେଦ୍ୟ ଅରକାର ଓ ପ୍ରଗାଢ଼ ନିସ୍ତବ୍ୟତା ଭେଦ
କରି ପୁଲିଶର ସାଙ୍କେତିକ ଧ୍ବନି ଶବ୍ଦ ପିତ ହେଲା । ଅତନୁ ଆଉ
ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ସଥାସମ୍ଭବ ଦୂରପଦକ୍ଷେପରେ ସଦର ବସ୍ତା
ଆଡ଼େ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅତି ନିକଟରୁ ଶୁଣାଯାଇଥାଏ
ଏକାଧିକ ଲୋକର ପଦଶବ୍ଦ ଓ ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠସ୍ଵର । X X X

ଆଗେଇ ଚାଲିଲ ଅତନୁ । ସମ୍ଭୁ ଖରେ ଇନ୍ଦ୍ରପଥେକର
ବ୍ରଜକଣୋରବାବୁଙ୍କର ଗାପ ଖଣ୍ଡି କ...ଆଗେସାଶୁନ୍ୟ ଯତ୍ନ-ଶକଟ-
ଆଉ ଭାବବାର କଣ ଅଛି !

ଗୁଣିଆଡ଼େ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ଆଣି ଅତନୁ ଗାପଟିରେ
ଉଠିପଡ଼ି ଶ୍ଵାଟ୍ ଦେଲ...ତା ପରେ ଯାହା ଦର୍ଶିବାର ଦର୍ଶିଲା ।
ପଛରୁ ଚିତ୍କାର ଓ ପୁଲିଶର ଘନ ଘନ ବର୍ଣ୍ଣାଧୁନ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ—
ସାହି-ପଡ଼ିଶାମାନେ ସେହି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ବାହାରେ ଆସି ରୁଣ୍ଡି
ହେଲେଣି...କିନ୍ତୁ ଯାହାକୁ ନେଇ ଏତେ କଥା ସେ ସେତେବେଳେ
ପାଇବା ପାର...ସାଠିଏ ମାଇଲ ବେଗରେ ଛୁଟିଛି ଗାପ ଖଣ୍ଡି କ
ମେଟାଲ-ଭେଡ଼ ଉପର ଦେଇ...

କନେଷ୍ଟବଲ୍‌ର ମୃତ ଦେହ ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ରପଥେକର ବ୍ରଜ-
କଣୋରବାବୁ ଉତ୍ତେଜନାରେ ଅଧୀର ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଏହି
ଲୋକଟିକୁ ସେ ନିଜେ ପଠାଇଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ
ପ୍ରାଣ ହରାଇଲ । ପକେଟରୁ ପିସ୍ତୁଲ ବାହାର କରି ଅନୁଚରଟି ସହ
ସେ ବାହାରିଲେ ଚୌଧୁରୀ-ଉତ୍ତର ଭିତରକୁ ।

କେହି କେଉଁଠାରେ ନାହାନ୍ତି, ଚଳେ ସୁଦ୍ଧା ଘରଭିତରେ
ଆଲୋକଟି ଜଳୁଛି । ଗୁରୁ-ପାଉଁଡ଼ର ଗର ପରି ଗୋଟାଏ ଗର
ବାହାରୁଛି ଘରଟି ଭିତରୁ ।

—ତୁମେ ଏହିଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଅ, ଦୁର୍ଗମାନସି...
ଏହି କେହି ଆତ୍ମମଣି କରନ୍ତୁ ବିନା ଦ୍ଵିଧାରେ ତୁମେ ଚାଲି
ଚଳାଇବ...କହୁ କହୁ ବ୍ରଜକଣୋରବାବୁ ଦକ୍ଷିଣ-ପଟରେ ଥିବା
ଘରଟି ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ।

ଶୂନ୍ୟ ଘର । ହଠାତ୍ ଇନ୍ଦ୍ରପଥେକର ଦେଖିପାରିଲେ
ଜ୍ଞାନୀର ଚୈତନ୍ୟଟି ଅନୁଦ୍ଵିତ ହୋଇଛି ! ଏହା କମ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର

ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ଓ ହନୁମାନସିଂହ ଦୃଷ୍ଟି ଧାବମାନ ଜାପ
ଉପରେ ନବକ । ସେମାନେ ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ ଯେ—ସେମାନଙ୍କ
ପାଖରୁ ମାତ୍ର ଦଶ ହାତ ଦୂରରେ, ଘନ-ଅରଣ୍ୟ-ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଢ଼ା-
ମୂଳରେ ଏହି ରହସ୍ୟ-ଯବନକାର ପ୍ରକୃତ ନାୟକ, ସେହି
ଛଦ୍ମ ବେଶୀ ଗୁପ୍ତାମୂର୍ତ୍ତି ସୁଯୋଗର ପ୍ରଶଂସାରେ ରହିଛି ।

ଉଭୟେ ଫେରି ଆସିଲେ ଘର ଭିତରକୁ । ବିକୃତଜହ୍ନା
ଭୃତ୍ୟା ସୁଚ୍ଚକେସ୍‌ଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ପଲାଇ ଯାଉଥିଲା,
ହନୁମାନସିଂ ବାଧା ଦେଲା ତାକୁ । ତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲାରୁ ଯାହାସବୁ
ସେ କହିଗଲା କେହି ତାର ବିୟୁ-ବିସର୍ଗ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ବୁଝି-
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସୁଚ୍ଚକେସ୍‌ଟିର ଉପରେ “ଏଲ୍” ଅକ୍ଷରଟି
ଲେଖା ହୋଇଥିବା ଦେଖି ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋରବାକୁ
ସେ ଖଣ୍ଡିକ ତା’ ହାତରୁ ଛଡ଼ାଇନେଲେ ।

ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟରଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଏହି ସୁଚ୍ଚକେସ୍‌ଟି
ପାଇଁ ଲାଳାଦେଶ ଆଜି ସକାଳେ ଅତନ୍ତୁ ସହିତ ହୋଟେଲରେ
ଦେଖାକରିଥିଲା—ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ, ଏହି ରହସ୍ୟ ସମ୍ଭବୀୟ
ସୁପାଦ ନହିତ ଅଛି ସୁଚ୍ଚକେସ୍‌ଟି ଭିତରେ...

ସୁଚ୍ଚକେସ୍‌ଟି ଖୋଲଗଲା । ବାହାରିଲା ଗୋଟିଏ ପାଉଁଡ଼ର
କେସ୍, ଗ୍ଲୋଟ ଖଣ୍ଡିଏ ଆଇନା, ସ୍ତ୍ରୀ-ମାନଙ୍କର ପ୍ରସାଧନର
ଉପଯୋଗୀ କେତୋଟି ଗ୍ଲୋଟ ଗ୍ଲୋଟ ପଦାର୍ଥ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର । ଯାହା ସେ ଆଶା କରି-
ଥିଲେ ସେହି ଇସ୍‌ସିତ ବସ୍ତୁ କାହିଁ ଏଥିରେ ...

ହେଉ କାଟିରକୁ ଫୋନ୍ କଲେ ସେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସ୍ପେଶାଲ-କ୍ରାଫ୍ଟର
ଡେପୁଟି ଗୌତମ ସୁଗୁଣି, ସହକାରୀ ଓ ଭାଷା-ବିଶାରଦ ଅନିରୁଦ୍ଧ

ଦାସ । ଆନୁଲ୍ଲସ ମଧ୍ୟ ଆସିଲ ସମ୍ଭାବ ପାଇ ।

ଗୌତମ ସୁକୁର୍ତ୍ତ ବହୁ ଦିନର ଅଭିଜ୍ଞ ପୁଲିଶ କର୍ମଗୁଣ-
ପୁଲିଶ-ମହଲରେ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁନାମ ।

ବ୍ରଜକଣୋର ବାବୁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ—ଗ୍ରାସା-ବିଶା-
ରଦ ଅନରୁଦ ବାବୁ ସେହି ରୁକ୍ତଗଣୀଟିର କଥା ବୁଝି ପାରିବେ ।
ସେମାନେ ଉପରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ... ଆଉ ଯାହାସବୁ ଘଟିଛି ସଂକ୍ଷେପରେ
ସବୁ କଥା ମୋତେ କହ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ପେକ୍ଟର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଘଟଣାଟିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି
କହିଲେ—ଭୃତ୍ୟାଟିକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଆନୁମାନେ ଜାଣି ପାରିବୁ ଯେ
ଅତନୁ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲା ଓ ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ଅତନୁ ଆମର
ଜୀର୍ଣ୍ଣକ ନେଇ ପଳାଇଯାଇଛି ।

କିଛିକ୍ଷଣ ଚିନ୍ତା କରି ଗୌତମ ବାବୁ କହିଲେ—ଦୁଇ ଜଣ
ବ୍ୟକ୍ତି, ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଆହତ । ଜୀର୍ଣ୍ଣକ ନିଶ୍ଚୟ ଅତନୁ
ନେଇ ଯାଇଛି ବୋଲି ମନେହୁଏ । କାରଣ, ଯିଏ ଏ ଦିଗରେ
ଅଭିଜ୍ଞ—ସେ କେବେ ପୁଲିଶର ମଠର ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ
ନାହିଁ । ଅତନୁର ହୋଟେଲକୁ ଫୋନ୍ କରି ବୁଝିନିଅ ଜୀର୍ଣ୍ଣ
କ ନେଇ ସେ କେଉଁଠି ରହିଛି । ଦ୍ଵିତୀୟ ଲୋକଟି ଧର
ପଡ଼ିଲେ ଏହି ରହସ୍ୟ ନିମିଷେକ ଭିତରେ ପରିଷ୍କାର
ହୋଇଯାନ୍ତା...

ବ୍ରଜକଣୋରବାବୁ ଫୋନ୍ କଲେ । ସେ ବିଶେଷ ଶୁଣି
ହେଲେ ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ସେ ଶୁଣିଲେ ଯେ ଗୌତମବାବୁଙ୍କ
ଅନୁମାନ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ—ଅତନୁ ପ୍ରକୃତରେ ପୁଲିଶର ଜୀର୍ଣ୍ଣ
କ ନେଇ ପଳାଇଯାଇଛି ଓ ସେ କହୁଛି ଯେ, ସେମାନଙ୍କୁ
ଅପେକ୍ଷା କରି ସେ ହୋଟେଲରେ ଅଛି । ପୁଲିଶ ଯେତେବେଳେ

ରଜା ତାକୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରି ପାରନ୍ତି । ଶାପଟିକୁ ସେ ରଖିଛନ୍ତି
ହୋଟେଲଫଲଗ୍ନ ଗ୍ୟାରେଜଟିରେ ।

ମୁଦୁ ହସି ଗୌତମବାବୁ କହିଲେ—ଅତନୁ ବିଶେଷ ରୁଲକ
ଲେକ ନୁହେଁ । ପଲାଇସିବା ତା'ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଲଜ୍ଜାକର । ସେ
ଯଦି ସାହସ କରି ତୁମ ସହିତ ଦେଖା କରିଥାନ୍ତା, ତାହାହେଲେ
ଏହିଠାରେ ସବୁ ରହସ୍ୟର ସମାଧାନ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତା ...

ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର କହିଲେ—ଆପଣ ଯଦି ଆଦେଶ କରନ୍ତି
ତାହାହେଲେ ମୁଁ ହୋଟେଲ-ଦି-ରେନ୍‌ବୋ'ରେ ପହଞ୍ଚି ବର୍ତ୍ତମାନ
ତାକୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରନ୍ତି !

ମୁଣ୍ଡ ହଲଇ ଗୌତମବାବୁ କହିଲେ—ନା । ରେନ୍‌ବୋ
ହୋଟେଲରେ ଯାଇ ତା' ସହିତ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖା କରିବ—କିନ୍ତୁ
ଗ୍ରେପ୍ତାର କରିବ ନାହିଁ । ତାକୁ ଯାଇ କହିବ, ମୁଁ ଆଗେ
ଲୁଲାଦେବୀଙ୍କୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବି, ଯଦି ଅତନୁ
ସବୁ କଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ନ ହୁଏ...

ସହକାଶ ଅନିରୁଦ୍ଧବାବୁ ଫେରି ଆସି କହିଲେ—ସ୍ତ୍ରୀ
ଲେକଟି ପାଖରୁ ଯାହା ଜାଣିବା ଦରକାର ମୁଁ ତାହା ସଗ୍ରହ
କରି ସାରୁଛି ।

—ପନ୍ଥବାଦ...କହିଲେ ଗୌତମବାବୁ... “ଚକ୍ରଧର”ର
ପରିଚୟ ସଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି ?

ଅନିରୁଦ୍ଧବାବୁ କହିଲେ—ବିଶେଷ କିଛି ସଗ୍ରହ କରି
ପାରିନାହିଁ । ମୁଁ ତାକୁ ନାନାଭାବେ ଜେରା କଲି, କିନ୍ତୁ ସଦୁତ୍ତର
ଆତାପ୍ତ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ତା ପରେ ଯାହାସବୁ ସେ ସଗ୍ରହ
କରିଥିଲେ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ।

—ମୋର ମନେହୁଏ, କହିଲେ ଗୌତମବାବୁ—ସେହି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଅନେକ କିଛି ଜାଣେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେପରେ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରୁନାହିଁ । ଯେଉଁ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଏହି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିର ପାଖରୁ ମିଳିଛି; ନିଶ୍ଚୟ ତାହା ପ୍ରକୃତ ସୁଟ୍‌କେସ୍, ନୁହେଁ—ଯାହାପାଇଁ ଏହି ରହସ୍ୟର ଅବତାରଣା । କିନ୍ତୁ ଲୀଳାଦେବୀ ଯେଉଁ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଏଠାରୁ ନେଇ ବସ୍ତ୍ରରେ ଉଠିଥିଲେ, ସେହି ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଭିତରେ ଅଛି ପ୍ରକୃତ ରହସ୍ୟ ।

ସମସ୍ତେ ଶୁଣୁଥାନ୍ତୁ ଗୌତମ ବାବୁଙ୍କର କଥା ।

ଟିକିଏ ପରେ ପୁନର୍ବାର ସେ ଆରମ୍ଭ କଲେ—ଏହି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିର କଥା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣ ହେଉଛି ଯେ, ଦ୍ଵିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ତା’ ହାତରେ ଥିବା ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଦେଖି ପ୍ରକୃତ ସୁଟ୍‌କେସ୍ ମନେ କରି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିର ହାତରୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇଥିଲା ଓ ଇପ୍‌ସିତ ଜନସମୂହଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରସାଧନ ଦେଖି ଯଥେଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ ହୋଇଥିଲା । ତାହାହେଲେ ଲୀଳାଦେବୀ ଯେଉଁ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ନେଇଥିଲେ ସେଥିରେ କଣ ଥିଲା କିଏ ଜାଣେ !.....ଗୌତମ-ବାବୁଙ୍କୁ ଏଥର ଚିନ୍ତିତ ଦେଖାଗଲା ।

କହିଲେ—ଦୁଇଟି ସୁଟ୍‌କେସ୍ ବୋଧହୁଏ ଦେଖିବାକୁ ଏକ । ତେଣୁ ଭୁଲରେ ନିଜର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନ୍ୟଟିକୁ ଲୀଳା ନେଇ-ଯାଇଥିଲା ଓ ଉକ୍ତ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିରେ ଥିଲା ସନ୍ଦେହଜନକ ବସ୍ତୁ-ଗୁଡ଼ିକ ।

...ଆଉ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଭାବେ, ଚରଚରରେ ଲୀଳା ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ବସରୁ ନେବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା, ପରେ ଅତନୁ ତାହା ନିଜେ ନେଇ ଆସିଛି । ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଖୋଲି, ସନ୍ଦେହଜନକ ବସ୍ତୁ-ଗୁଡ଼ିକ ସେ ଦେଖି ପାରିଛି । ସୁନ୍ଦରୀ ରୂପକଣ୍ଠ ଲୀଳାପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ

ହୋଇ ସେ ଯେ ସୁଟ୍‌କେସ୍ କଥା ଅସ୍ୱୀକାର କରିବ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଭାବିକ ।

...ବିନୋଦ ଦାସର ଆବିଷ୍କାର ହେତୁ ଘଟଣାଟି ଆହୁରି ଜଟିଳ ଆକାର ଧାରଣ କରୁଛି । ବିନୋଦ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପୁରୁଣା ବନ୍ଧୁ । ସୁତରାଂ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଅବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇ ପାରେନା । କିନ୍ତୁ ସେ କାହା ପକ୍ଷ ନେଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳାଇଛି, ଏହା ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଜାଣିବା ଦରକାର !

...ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଗୁଜକଶୋର ବାବୁ ଅତନୁ ପାଖରୁ ଶୁଣିଛନ୍ତି ଯେ, ବିନୋଦ ଦାସ, ସ୍ୱାଗୁଣ୍ଡକ ଅପହୃତ ହୋଇଛି ଓ ତାର ସନ୍ଧାନରେ ସେ ଆସିଥିଲା ଅତନୁ ପାଖକୁ । ତାହାହେଲେ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ଯେ ଲୀଳାର ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଅତନୁ ନେଇଥିଲା ଓ ସେଥିରେ ଥିବା ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ସବୁ କିଛି ଜାଣେ ।

...ଚନ୍ଦ୍ରଧର ବୋଧହୁଏ ଏ ସବୁ ଜାଣେନା, ଜାଣିଥିଲେ ପରିବୃତ୍ତିକା ହାତରେ ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଦେଖି ତାହା ସେ ନେବା ଲାଗି କୌତୂହଳ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରଧରକୁ ଅତି ନିକଟରେ ପାଇ ତାକୁ ଯେ ଆତ୍ମମାନେ ଆପୂର୍ତ୍ତକୁ ଆଣି ପାରିଲୁ ନାହିଁ, ଏହାହିଁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ପୁଲିଶର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ତା' ହାତରେ ନିହତ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ସଦାଗ୍ରହେ ତାକୁ ଚେପ୍ଟାର କରିବା ଦରକାର ।

ଗୌତମବାବୁଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ଶବ୍ଦ ଦୃଢ଼ତା ପୁଣି ଉଠିଲା । ଜନେଷ୍ଟକଲ୍‌ଟିର ମୃତ୍ୟୁରେ ସେ ଯେପରି ବିଶେଷ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ରେନ୍‌ବୋ ହୋଟେଲକୁ ପଠାଇ ଗ୍ରେପୁଣ୍ଡ-ଉଦନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କକ୍ଷ ଓ ଉଦ୍ୟାନ ଆଦି ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜିତ୍ରାଦି ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଯିଏ କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଶତ୍ରୁତ୍ଵର ନାୟକ, ସେମାନେ ଏହି ଶ୍ରେୟଶାଳୀବନସ୍ଥ କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ଆସନ୍ତୁ— ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ତଳେ କୌଣସି ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀ ଅଛି, ସେମାନେ ରହନ୍ତୁ ତାରି ଭିତରେ ।

ଏସବୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ଯତ୍ନ । ଘର ଭିତରର ମାପ ଓ ବାହାରର ମାପ ସହଜ ଆଦୌ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା ରକ୍ଷା କରୁନାହିଁ ଯେତେବେଳେ, ନିଶ୍ଚୟ କେଉଁଠି ହେଲେ କିଛି ଗୋଳମାଳ ରହିଛି ।

ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ ହୋଟେଲରେ ପହଞ୍ଚି ଅତନୁର ଘରର ଦୁଆର ଆଉଜା ହୋଇଥିବା ଦେଖି କବାଟ ଉପରେ ମୃଦୁ ଆଘାତ କଲେ । ଘର ଭିତରୁ ଉତ୍ତର ଆସିଲା— ଦୁଆର ଖୋଲ ଅଛି, ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ।

ଦ୍ଵାର ଠେଲି ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ । ବିଚ୍ଛଣା ଉପରେ ଅତନୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବସିଥିଲା । ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ କହିଲେ—ଉପରୁ ହୁକୁମ ପାଇ ମୁଁ ଆସିଲି— ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରେପ୍ସାର କରିବାକୁ ହେବ ।

ସମ୍ମତ ଜଣାଇ ଅତନୁ କହିଲା—ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ! ବୋଧହୁଏ ହାତକଡ଼ା ପିନ୍ଧାଇବାର ଦରକାର ହେବ ନାହିଁ ?

ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ ଅତନୁ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସାଦୃଶ୍ୟ ଏହି ଅତନୁର । ପ୍ରକୃତରେ କି ସେ ଏହି ହତ୍ୟାରହସ୍ୟ ସହଜ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରି କହିଲେ—ମୁଁ ଗ୍ରେପ୍ସାର କରିବାକୁ ଆସିଛି ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦୁହେଁ ।

ଅତନୁର ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ବିସ୍ମାଶିତ ହେଲା; କହିଲା—ତା' ମାନେ ?

—ନା, ଆପଣଙ୍କୁ ନୁହେଁ—ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ଏଇ ବାଟ ଦେଇ ଯାଉଥିଲି, ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଲା ଜାପ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଟିକିଏ ବୁଝିଯାଏ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଚୌଧୁରୀ-ଭବନ ସମ୍ମୁଖରେ ଯଦି କୌଣସି ନୂଆ ସମ୍ବାଦ ଆପଣ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି, ତାହା ମଧ୍ୟ ବୁଝିପିବ ।

—ନା, ଆଜି କିଛି ନୂଆ ଖବର ନାହିଁ । ମୁଁ ଯାହା ଜାଣେ ସବୁ କହିଛି ।

—କିନ୍ତୁ ଉପର-ମହଲର ଧାରଣା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ।

—ନା, ଆଜି କିଛି ମୋର କହିବାର ନାହିଁ—କହିଲୁ ଅତନୁ ।

ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ କହିଲେ—ଆପଣ ଆଜି ରାତରେ ଚୌଧୁରୀ-ଭବନ ଅଡ଼େ ଯାଇଥିଲେ ?—

—ସେ କଥା ମୁଁ ଆଗରୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଛି ।

—ବୋଧହୁଏ ଜାଣନ୍ତି, ଜଣେ ପୁଲିଶ କର୍ମଚାରୀ ସେଠାରେ ଖୁଣ୍ ହୋଇଛି ?

—ଜାଣେ । କିଏ ଖୁଣ୍ କରିଛି, ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣେ । ବିଷ-ବାସ୍ତୁ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ କନେଷ୍ଟ୍ରକଲ୍ଟିର ନିଶ୍ୱାସ ବନ୍ଦ କରି ଦେଖା କରିଛି । ଏହି ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସର ପ୍ରତିଷେଧକ, ଆତତାପ୍ତା ମୁହଁରେ ଯେଉଁ କଳାପଦ୍ମ ପିନ୍ଧିଥିଲା, ଉକ୍ତ ପଦ୍ମର ପଛପଟେ ଥିଲା । ମୁଁ ସେହି ପଦ୍ମଟିକୁ ନେଇ ଆସିଛି । ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଛି, ଦେଖନ୍ତୁ—କହିଲୁ ଅତନୁ ।

ଇନ୍ସପେକ୍ଟର କହିଲେ— ସେହି ଲୋକଟିକୁ ଦେଖିଲେ ଆପଣ ଚିହ୍ନି ପାରିବେ ?—

—ଆଶାକରେ ପାରିବ ।

ତାହାହେଲେ ସକାଳେ ଥାନାକୁ ଆସି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପଟୋ
ଦେଖିବେ । ସବୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବୁ...

—ସିବ ।

—ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ଅତନୁବାବୁ ! ... ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର-
ଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଏଥର ଗମ୍ଭୀର ଶୁଣାଗଲା । ହୋଟେଲର
ମେନେଜରଙ୍କ ପାଖରୁ ଖବର ନେଇ ଜାଣିପାରିଛି, ବିନୋଦ ଦାସ
ବୋଲି ଜଣେ କେହି ସ୍ୱାସ-ଜହରତର ସନ୍ଧାନରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ
ଆସିଥିଲା । ଲୋକଟିର ଅନୁମାନ କିନ୍ତୁ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ । ଲଲାଦେଶ
ସେଗୁଡ଼ିକ ଚୋପୁସ-ଭବନରୁ ଚୋରି କରି ଆଣିଥିଲେ ।

ଅତନୁ ଯେପରି ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରତିବାଦ କଣ୍ଠରେ
କହିଲା—କିଏ ଏସବୁ କଥା ଆପଣଙ୍କୁ କହିଛି ? ନିହାତି ବାଜେ
କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଛନ୍ତି ।

ମୃଦୁ ହସି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର କହିଲେ—ନା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଜେ
ନୁହେଁ । ଲଲା ଦେଶଙ୍କୁ ଗ୍ରେପ୍ଟାର କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ ଆଦେଶ
ଦିଆ ହୋଇଛି । ଯାଏ ତାହାହେଲେ; ଆଉ ଡେରି କରି ଲାଭ
କଣ !

ଅତନୁ ଆଉ ନିଜକୁ ଆୟତ୍ତରେ ରଖି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଉତ୍ତେଜନାରେ ବିଛଣାରୁ ଉଠି ଠିଆ ହୋଇ କହିଲା—ଆପଣ
ଲଲା ଦେଶଙ୍କୁ ଆରେଷ୍ଟ କରିବେ...ନା-ନା, ଏହା କେବେ
ହୋଇ ପାରେନା ।

ଅତନୁର ବ୍ୟବହାରରେ ଆତଙ୍କ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ।
ହସି ହସି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ପୁନର୍ବାର କହିଲେ—କାହିଁକି ହୋଇ
ପାରେନା, ଅତନୁବାବୁ ! କିଏ ବାଧା ଦେବ ଶୁଣେ ?—

—ମୁଁ ବାଧା ଦେବି...କହୁ କହୁ ଦୁଆର ପାଖକୁ ଆଗେଇ
ଆସି ବାଟ ଓଗାଳି କହିଲୁ—ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଏଠାରୁ ଯିବାକୁ
ଦେବି ନାହିଁ ।

ହସିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରପେକ୍ଷର । କହିଲେ—ଆପଣ ମୋତେ
ଯିବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ । ତାହାହେଲେ କଣ କରିବେ ଶୁଣେ ?
ମୋତେ ଟିକ ଟିକ କରି କାଟି ବାକ୍ସରେ ବନ୍ଦ କରି ଲଗ୍ ଚାଲଣ
ଦେବେ ? କିନ୍ତୁ ପୁଲିଶର ଆଉ ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅଛନ୍ତି
ତାଙ୍କୁ କଣ କରିବେ ? ମୁଁ ଗ୍ରେପ୍ସାର ନ କରି ପାରିଲେ, ସେମାନେ ତ
କରିବେ ! ଆଉ କଣ ବୋମା ପକାଇ ସବୁ ପୁଲିଶମାନଙ୍କୁ
ତଡ଼ାଇଦେବେ ?

ଏ କଥା ଶୁଣି ଅଚନୁର ମୁଣ୍ଡ ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କାତର-
କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଆପଣମାନେ ଭୁଲ କରୁଛନ୍ତି, ବ୍ରଜକଣ୍ଠୀର
ବାବୁ ! ଲାଳାକୁ ଗ୍ରେପ୍ସାର କଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆପଣମାନେ ପ୍ରକୃତ
ଘଟଣାଟିକୁ ଆୟତ୍ତ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେତେଦୂର
ଜାଣେ, ଲାଳା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ।

—ହୁଏ ତ ଆପଣଙ୍କର ଅନୁମାନ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ । ତଥାପି
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଯାହାସବୁ ଘଟିଛି, ପାରିପାର୍ଶ୍ଵିକ ଅବସ୍ଥା
ଅନୁଯାୟୀ ଲାଳା ଦେବଙ୍କର ବହିଷ୍କରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି ।
ଆପଣ ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ, ଅଚନୁ ବାବୁ—ଦୁଇଟି ଖୁଣ୍ଟ,
ଦୁଇଟି ନରହତ୍ୟା ଓ ଏହି ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଆମର ନିଜତ
ଲୋକ, ପୁଲିଶର ଜଣେ ବିଶ୍ଵସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ନହେବ । ଆମେ କଣ
ସହଜରେ କେସ୍ଟିକୁ ଗୁଡ଼ାଦେଇ ପାରୁ ? ତେବେ ସୁଦ୍ଧା, ପ୍ରକୃତ
ଘଟଣାଟିକୁ ସ୍ଵୀକାର କରିଗଲେ ଆମେ ଅଲଗା କିଛି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
କରିପାରୁ ।

ଅତନୁ ମୁହଁ ତଳକୁ ପୋତି କେତେଟା ମୁହଁ ମନେ ମନେ
କଣ କହିଲା । ତା' ପରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋର ବାବୁଙ୍କ
ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲା—ଆମ୍ଭେମାନେ ଯଦି ପ୍ରକୃତ କଥା ଆପଣ-
ମାନଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ଉପସ୍ଥେ
କର୍ମରୂପ କଣ ଆମ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ?

—ନିଶ୍ଚୟ କରିବେ — ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର କହିଲେ ।
ଘଟଣାଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି ଲୀଳା ଦେବୀ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଆସି
ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ, ଯାହା ଯୋଗୁଁ ସେ ପ୍ରକୃତ କଥା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ
ଭୟ କରୁଛନ୍ତି । ଆଉ, ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଖାର ସଜପୁଅ ପରି ତାଙ୍କୁ
ରକ୍ଷା କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ପାଠରେ
ପଡ଼ିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ଆପଣମାନେ ଭୁଲ୍ ପଥରେ ପରି-
ଗୁଳିତ ହେବୁଛନ୍ତି ।

ଅତନୁର ମନୋଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିଛିକ୍ଷଣ
ଯାଏ ତା' ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ପୁନର୍ବାର କହିଲେ—
ଧୁଳିଶର ପ୍ରଧାନ-କର୍ତ୍ତା ଗୌତମ ବାବୁଙ୍କ ଆଗରେ ସବୁକଥା
ପ୍ରକାଶ କରା ଆପଣମାନଙ୍କର ଉଚିତ । ଲୀଳା ଦେବୀଙ୍କୁ
ଛେପ୍ରାର ଜରିବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ,
ଆମ୍ଭେମାନେ ଚାହୁଁ ତାଙ୍କର ଏକାଦାର, ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷୀ—
ଯାହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ଅପରାଧକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଛେପ୍ରାର କରି
ପାରିବୁ । ଆପଣ ଯଦି ସଜ ହୁଅନ୍ତି, ଗୌତମ ବାବୁଙ୍କୁ ଫୋନ୍‌ରେ
ମୁଁ ସବୁକଥା କହିବି ।

ହତାଶଭାବେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଅତନୁ କହିଲା—ଆପଣ ଯାହା
ଭଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି, କରନ୍ତୁ—ମୋ' ମୁଣ୍ଡରେ ଆଉ କିଛି ପଶୁନାହିଁ...

ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋର ବାବୁ ଗୌତମ ବାବୁଙ୍କ
ଫୋନ୍‌ରେ ଡାକିଲେ । ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵରୁ ଉତ୍ତର ଆସିଲା କିଏ
କହୁଛନ୍ତି ?

—ମୁଁ ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକଣୋର କହୁଛି, ସାର୍ !
ଅତନୁ ବାବୁଙ୍କ ଘରୁ କଥା କହୁଛି... ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୀଲା ଦେବୀଙ୍କୁ
ଗ୍ରେସ୍ତାର କରିବା କୌଣସି ପ୍ରୟୋଜନ ମନେ କରୁନାହିଁ... କାରଣ,
ଅତନୁ ବାବୁ ସବୁକଥା ସ୍ଵୀକାର କରିବେ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି... କଣ
କହିଲେ... ଅତନୁ ବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ଦେବ... ଆଜ୍ଞା,
ଦେଉଛି ।

ରିସିଭର୍‌ଟିକୁ ଅତନୁ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଉ ଦେଉ
ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍ଟର କହିଲେ — ଗୌତମ ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କୁ
ଡାକୁଛନ୍ତି !

ଅତନୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ଧରିଲା । ଅପର ପ୍ରାନ୍ତରରୁ ଶାନ୍ତ
ଚନ୍ଦ୍ରୀର କଣ୍ଠ ଘଷି ଆସିଲା — କିଏ, ଅତନୁ ବାବୁ ! ମୁଁ ଡ୍ରେସ୍‌ଟି
ଗୌତମ ସୁବୁଦ୍ଧି କହୁଛି । ବ୍ରଜକଣୋର ବାବୁ କହୁଛନ୍ତି ଯେ
ଆପଣ ଯାହା ଜାଣନ୍ତି ସେସବୁ କହିବା ପାଇଁ ରାଜି ଅଛନ୍ତି, ଏହା
କଣ ସତ୍ୟ ?

ଅତନୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା — ହଁ, ସେ ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି । ମୁଁ
ଆପଣଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

—ଧନ୍ୟବାଦ ! ଆଜି ରାତିଟା ଆପଣ ସୁଖନଦ୍ରା ଉପଭୋଗ
କରି ପାରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିଣ୍ଡେଷ କିଛି ପରୁରବାର ନାହିଁ । ମୋର
ଏଠାକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଡେରି ହେବ ।
କେତେକ ମୂଲ୍ୟବାନ ପୁସ୍ତକ ମୁଁ ଏଠାରେ ଆବଣ୍ଟାର କରି ପାରୁଛି ।

ଏଠାକାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବି । କେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କୁ ସମୟ ହେବ କହନ୍ତୁ ।

—ଆପଣଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ସୁବିଧା ହେବ—କହିଲେ ଅଛନ୍ତୁ ।

—ବେଶ୍ । ତାହାହେଲେ କାଲି ଦି-ପହର ବେଳକୁ ଆପଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ—ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ଗୌତମ ବାବୁ । ଲାଲା ଦେଶଙ୍କର ସୁଚ୍ଚକେସ୍ଟିକୁ ସାବଧାନରେ ରଖିଅଛନ୍ତୁ ତୁ ? ଆଉ ସେହି ସ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ...

ଅରନୁ ସ୍ତର ଓ ସୁଚ୍ଚକେସ୍ କଥା ଶୁଣି ପ୍ରଥମେ ଅଭଭୂତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପରେ ସଫଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲା--ମୁଁ ସାବଧାନରେ ରଖିଛି ।

—ଅତି ସୁସମ୍ଭାବ ! ଡେସୁଟି ସାହେବ କହିଲେ । ସୁଚ୍ଚକେସ୍ଟି ମୋର ବିଶେଷ ଦରକାର ଓ ତାହା ଗ୍ରେପୁସ୍-ଭବନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ, ଦସ୍ୟୁ ସୁଚ୍ଚକେସ୍ଟିର ସନ୍ଧାନରେ ଆଜି ଥରେ ଏଠାକୁ ଆସିବ । ସେହି ବସ୍ତୁଟି ପାଇଁ ରହସ୍ୟର ସମାବେଦ । କାଲି ଠିକ୍ ଦିନ ବାରଟା ବେଳେ ସୁଚ୍ଚକେସ୍ଟିକୁ ଧରି ଆପଣ ଗ୍ରେପୁସ୍-ଭବନକୁ ଆସନ୍ତୁ । ଏହିଠାରେ ସବୁ ବିଷୟ ନେଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ ।

—ଠିକ୍ ବାରଟା ବେଳେ ମୁଁ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି, ଆପଣଙ୍କୁ କଥା ଦେଲି ।

—Excellent. ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କୁ କଣ କରବାକୁ ହେବ ଶୁଣନ୍ତୁ—ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କଲେ ଗୌତମ ବାବୁ । ମୋର ଧାରଣା, “ଚନ୍ଦ୍ରଧର” ଗ୍ରେପୁସ୍-ଭବନ ଉପରେ ନିଶ୍ଚୟ ଦୃଷ୍ଟି

ରଖିଛି । ନିକଟରେ ଥିବା କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ରହି ସୁଯୋଗର
 ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି । କୌଣସି ଗୁପ୍ତଦ୍ୱାର ଦେଇ ସେ
 ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ ଓ ବାହାରକୁ ବାହାର ଯାଇ
 ପାରେ ମଧ୍ୟ । ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ନେବାଲାଗି ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ,
 କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁଟି ଯେ କେଉଁଠାରେ ଅଛି ତାହା ସେ ଜାଣେନା ।
 ତେଣୁ ତାକୁ ଟିକିଏ ଲୋଭ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ।

ଗୌତମ ବାବୁ ମାରବ ହେଲେ । ଅତନୁ ମଧ୍ୟ କେତେଟା
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମାରବ ରହି କହିଲ—ମୋତେ ତାହାହେଲେ କିପରିଭାବେ
 ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କହୁଛନ୍ତି ?

ଗୌତମ ବାବୁଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣାଗଲା—କାଲି ଦି-ପହର
 ବେଳେ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ଆପଣ ଏଠାକୁ ଆସିବେ ।
 ଏପରିଭାବେ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ହାତରେ ଧରିଥିବେ ସେ, ଦୁଇରୁ
 ଯେପରି ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ଏହି ବସ୍ତୁଟି ଉପରେ । ବୋଧ-
 ହୁଏ ମୋ କଥା ବୁଝି ପାରୁଛନ୍ତି ! ଆପଣଙ୍କର ଭାବଭଙ୍ଗୀ ଭୀତ-
 ସମ୍ପ୍ର ହେଲପରି ଯେପରି ଜଣାପଡୁଥାଏ—ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଟ୍‌କେସ୍
 ଭିତରେ ଥିବା ଜନସମୂହକ ଦେଖି ଆପଣ ଯେପରି ଯଥେଷ୍ଟ ଭୟ
 ପାଇଛନ୍ତି । ସେଥିଯୋଗୁଁ ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଯେଉଁଠାରୁ ପାଇଛନ୍ତି
 ସେହିଠାରେ ଆଣି ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଜ୍ଞାତରେ ରଖିଦେବାକୁ ଆସି-
 ଛନ୍ତି । ସଦର ଦିଆର ପାଖକୁ ଆସି ଟିକିଏ ଅମଳ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ-
 ଯିବେ, ତା ପରେ ଯେପରି ମନ ସ୍ଥିର କରି ସାରିଛନ୍ତି ଏହିପରି
 ଭାବ ପୁଟାଇ ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ.....ସବୁକଥା
 ବୁଝି ପାରିଲେ ତ' ?

—ବୁଝିଛି । ଆପଣଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଅମୂଳକ ନୁହେଁ,
 କେବଳ ସଫଳ ହେଲେ ହେଲା ।

—ଦେଖାଯାଉ ... ଟେଲିଫୋନ ର ରସିଭରଟିକୁ
ଭଣିଦେଲେ ଗୌତମ ବାବୁ ।

ଇନ୍ ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋର ବାବୁ ଛିନ୍ନ ସମୟ
କଥାବାତ୍ତା କରି ଚାଲିଗଲେ । ଅତନୁ ଶୋଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା
କଲ, କିନ୍ତୁ ନଦ୍ୱା ଆସିଲା ନାହିଁ । ସକାଳ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅସ୍ଥିର ଉତ୍ତେଜନା ନେଇ ସେ ଘରଟି ଭିତରେ କେବଳ ପଦ
ଭରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ନିଜା ଭିତ ସମୟରେ ଅତନୁ ରୈଧୁଣ୍ଡ-ଭବନ ନିକଟରେ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ରୈଧୁଣ୍ଡ-ଭବନର ଯେତେ ନିକଟସ୍ଥ ସେ
ହେଉଥାଏ, ଗୋଟାଏ ଅଜଣା ଆତଙ୍କ ଓ ଉତ୍ତେଜନାରେ ବସର
ସ୍ତନ୍ଦନ ସେତେ ଦୃଢ଼ତର ହେଉଥାଏ ତାର । ସମ୍ମୁଖରେ ସେ
କାହାରିକୁ ଦେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ—ପ୍ରତ୍ୟେ ରୈଧୁଣ୍ଡ-ଭାଗରେ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ଉଷ୍ଣ-ବାସ୍ତୁ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ନିଆଁ-ପରି ଶରୀରକୁ
ସୋଡ଼ି ଦେଉଥାଏ ଯେପରି । ସାହସୀ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅତନୁର ମନ
ପ୍ରତି ପଦକ୍ଷେପରେ ଦ୍ୱିଧାଗ୍ରସ୍ତ ହେଲପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥାଏ ।
ପୂଲିଶ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଗୁପ୍ତସ୍ଥଳରେ ରୈଧୁଣ୍ଡ-ଭବନରେ ଅବସ୍ଥାନ
କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଭିତରେ ଯଦି “ଚନ୍ଦ୍ରଧର” କମ୍ପା ତାର ନିୟୋଜିତ
କୌଣସି ଅନୁଚର ତାକୁ ଆହ୍ୱାନଣ କରେ, ତାହାହେଲେ କି
ଉପାୟରେ ସେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବ ?

ଏହିସବୁ କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଗୌତମ ବାବୁଙ୍କ କଥାନ୍ତୁପାସୀ
ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟିକୁ ଧରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା
ସେ ।

ଶ୍ରେ ଧୁସ୍ତ-ଭବନର ଉପର-ମହଲପୁ ସ୍ତୁତ୍ତ ଗୋଟିଏ କକ୍ଷର
ଚକାସ ବାଟ ଦେଇ କିଏ ଜଣେ ଶ୍ରେୟଦୃଷ୍ଟି ତା' ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରିଛି, ଅତନୁ ଏହା ଜାଣିପାରିଲା ନାହିଁ । କେଉଁମାନେ “ଶ୍ରେ ଧୁସ୍ତ-
ଭବନ” ଭିତରକୁ ଯା-ଆସ କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକକର ଗତବଧୁ
ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛି ଏହି ସ୍ଥାନଟିରେ ବସି । ଆଜି ଗତରେ ସୁଯୋଗ
କୁହୁଁ ପୁଣି ଅରେ ତାକୁ ଭୁଗର୍ଭଭିତରେ ପଶିବାକୁ ହେବ ।

ଅତନୁକୁ ଲୋକଟି ପରିସ୍ଫାରଣବେ ଦେଖିପାରିଲା ଓ
ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବାମାତ୍ରେ ଉତ୍ତେଜନାରେ ଆଖି
ଦୁଇଟି ତାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ନିଶ୍ଚୟ ଏହି ସୁଟ୍‌କେସ୍
ଭିତରେ ତାର ଇସ୍ତେଦ ବସୁ ଲୁକ୍କାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି । ଆହୁରି
ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଲା, ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଖୋଲି ମହାମୂଲ୍ୟ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଦେଖି
ଭୟ ପାଇ ପୁଲିଶକୁ ଚାହା ଫେରାଇ ଦେବାଲାଗି ଆସିଛି ଅତନୁ ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଅତନୁ ଚୌଧୁସ୍ତ-ଭବନ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ।
ଗୌତମବାବୁ ତାର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଥିଲେ । ଅତନୁକୁ ଦେଖିବା
ମାତ୍ରେ କହିଲେ—ଆପଣଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟ ଧନ୍ୟବାଦ, ଅତନୁବାବୁ ।

ତା ପରେ ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଭିତରୁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ବାହାର କରି
ଭଲଭାବେ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ସେ । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ତତ୍ତୁ
ତାଙ୍କର ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଆକାର ଧାରଣ କଲା । ଅତନୁ ଏକଧାନରେ
ତାଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଶ୍ରେୟଦୃଷ୍ଟିର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଗୌତମବାବୁ କହିଲେ—ମୁଁ ଯାହା ସମ୍ଭାବ ପାଇଛି ତାହା ଯେ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ବୁଝିପାରୁଛି । ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ କାହାର ଜାଣନ୍ତି ଅତନୁ-ବାବୁ ! ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଅଞ୍ଜନଗଡ଼ ନାମକ ଗୋଟିଏ ନେଟିଭ-ସ୍ପୋଟ୍‌ର ଗଣିସାହେବଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି । ଭାରତବର୍ଷ ଭିତରେ ଏଡ଼େବଡ଼ ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ବସ୍ତୁ ବୋଧହୁଏ କାହାର ପାଖରେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦିନ ଏହି ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ବିଦେଶରୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା, ଭାରତରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁଲିଶ-ଘାଟିକୁ ସମ୍ଭାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ପୃଥିବୀର ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଅଳଙ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ଅଞ୍ଜନଗଡ଼କୁ ଯାଉଛି—ପୁଲିଶ ଯେପରି ସବୁ ସମୟରେ ସତର୍କ ଥାଏ ...

ତା' ପରେ — ପ୍ରଶ୍ନ କଲ ଅତନୁ ।

ଗୌତମବାବୁ ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କଲେ—ଯଥେଷ୍ଟ ସତର୍କତା ମଧ୍ୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିହୋଇଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଅଳଙ୍କାର-ଗୁଡ଼ିକ ଲୋଭରେ ଅଞ୍ଜନଗଡ଼ରେ ଦୁଇ ଥର ଦସ୍ୟୁର ଉପଦ୍ରବ ଘଟିଥିଲା । ମୁଁ ସେତେବେଳେ କୋମ୍ପାଇରୁ ଫେରିଥାଏ । ପୁଲିଶ କମିଶନରଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ତଦନ୍ତ ଲାଗି ଅଞ୍ଜନଗଡ଼କୁ ମୋତେ ଯିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଯାଇ ଶୁଣିପାରିଲି, ଯେଉଁ ଦେଶରୁ ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଆସିଥିଲା, ସେଠାକାର ଜଣେ ଲୋକ ଅର୍ଥଦ୍ୱାରା ଅଞ୍ଜନଗଡ଼ର ଜଣେ ଲୋକକୁ ବଣ୍ଟିତୁଳ କରି ଅଳଙ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତଗତ କରିବାଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ।

ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦ୍ୱାରା ଜାଣିପାରିଲି ବଣ୍ଟିତୁଳ ହୋଇଥିବା ଲୋକଟି ଆଉ କେହି ନୁହେଁ, ଗଣିସାହେବଙ୍କର ଜଣେ ଆତ୍ମୀୟ ଗୋବିନ୍ଦସିଂ ନାମକ ଏକ ଚରୁଣ ଯୁବକ । ଅଞ୍ଜନଗଡ଼ରେ ଏହି

ତାଙ୍କର ସଥେଷ୍ଟ ଆଳାପ ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ ସଫଳାନ୍ତୀୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଚାଲୁଥିଲା ।

...ଇଆଡ଼େ ମୋହନଲାଲ ସ୍ତ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ରତ କରି ସୁଦ୍ଧା ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଚୋର-ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ସମ୍ମାନରେ ରହିଲା । ବର୍ମା, ଜାଭା ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ଥିବା ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ସହିତ ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ଜଣାଶୁଣା ଥିଲା ଓ ଜୟପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ଜଣେ ଜୟପ୍ରକାଶ । ସମ୍ମାନ ପାଇ ମୋହନଲାଲ ଆହୁରି ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଚୋର ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ ଜୟପ୍ରକାଶ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ— ତେଣୁ ନିର୍ଭୟରେ ସେ ଦେଖାକଲ ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ସହିତ । ଚଢ଼ିଗ୍ରାମର ପୋଲିସ ଅଫିସକୁ ଟେଲିଗ୍ରାମ କରିଥିଲା, ସେମାନେ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ସେଠାରେ ଥିବା ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଚଢ଼ି କରି ଯାହା ଜଣାଇଛନ୍ତି, ସେହି ଅନୁସାରେ ମୁଁ ରିପୋର୍ଟ କରୁଛି ।

ଅତନୁ ଗଣ୍ଡାର ମନୋଯୋଗ ସହ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଶୁଣୁଥାଏ । ଟିକଏ ପରେ ଗୋତମବାବୁ ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କଲେ— ଚୋଧୁରୀବନରୁ କାଲି ସାଞ୍ଜରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାଗଜପତ୍ର ଉଦ୍ଧାର କରିଛି । ଉକ୍ତ କାଗଜପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷା କରି ବୁଝିପାରିଲି, ମୋହନଲାଲ ଓ ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଚୁକ୍ତି ହେଲା । ବେଶି କମିଶନ ନେଇ ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରିବା ଦାୟିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଜୟପ୍ରକାଶ । ସ୍ଥିର ହେଲା, ସ୍ତ୍ରୀର ହାରଟିକୁ ଏତେ ଦାମ ଦେଇ କେହି କଣି ପାରିବେ ନାହିଁ, ହାରଟିରୁ ଢିନଖଣ୍ଡ ସ୍ତ୍ରୀ ବାହାର କରି ବିଦି ହେଲା ଓ ମୋହନ-ଲାଲ ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ପାଇଲା । କିନ୍ତୁ ମୋହନଲାଲର ଧାରଣା ଯେ ଜୟପ୍ରକାଶ ତାକୁ ଠକାଇଛି ଓ ଢିନଖଣ୍ଡରୁ ଅଧିକ ସ୍ତ୍ରୀ ବିଦି

କରିଛି । ଧୂର୍ତ୍ତି ଜୟପ୍ରକାଶ ଇତିମଧ୍ୟରେ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ଏଠାକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲା । ନିଜର ଅଜ୍ଞତସାରରେ ଏଗୁଡ଼ିକ କିଏ ବର୍ମାରୁ ଏଠାକୁ ଆଣିଥିଲା ଜାଣନ୍ତି ?—ଲାଳା ନିଜେ ।

ଅତନୁ ଯେପରି ଏସବୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନାହିଁ ।

—ମୋହନଲାଲ ଏଠାରେ ଜୟପ୍ରକାଶ ସହିତ ଦେଖା କଲେ, ଏବଂ ମୋର ଧାରଣା ଦୁଇଟି ନରହତ୍ୟା ମଧ୍ୟ ତାହାରି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି—“ଚନ୍ଦ୍ରଧର” ବୋଧହୁଏ ସେ ନିଜେ ।

କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ବ୍ୟାପିଗଲା ଅଖଣ୍ଡ ନିସ୍ତବ୍ଧତା... ଅତନୁ ମାରବରେ ମୁହଁ ତଳକୁ ଘୋଡ଼ି ବସିଥାଏ । ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭଙ୍ଗ କରି ଗୌତମବୀରୁ ପୁନବୀର ଆରମ୍ଭ କଲେ—ଆଉ ଗୋଟିଏ ରହସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ରହିଛି । ସେ ରହସ୍ୟ ଆହୁରି ଅଧିକ— ଆହୁରି ରୋମାଞ୍ଚକର । କଲ୍ଲୁନାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାହାରେ । ବିନୋଦ ଦାସ କଣ ପାଇଁ ଏହି ରହସ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ଆନୁମାନକର ଅଜ୍ଞତ । ମୁଁ କେବଳ ଏତିକି ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛି ଯେ, ଯେଉଁ ଘରେ ଜୟପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାହୋଇଛି, ସେହି ଘରର ପଛପଟେ କାନ୍ଥ ଘେରା ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଏଣ୍ଟି-ରୁମ୍ ଅଛି ଓ ସେହି ଘର ଭିତରୁ ତଳେ ଥିବା ଗୁପ୍ତକୋଠରକୁ ଯିବା ଲାଗି ସିଡ଼ିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଛି ନିଶ୍ଚୟ ।

ଅତନୁ ଏତେବେଳେ ମୁହଁ ଖୋଲିଲା । କହିଲା—ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅନୁମାନ କରେ । କାଲି ରାତିରେ ମୁଁ ଏହି ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଗୁପ୍ତଦ୍ୱାର ଥିବାର ଅନୁମାନ କରିଥିଲି ।

—କିପରି ?.....ଗୌତମବାବୁଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ବିସ୍ମାରିତ ହେଲା ।

ବସୁଗୁଡ଼ିକ ଭଲଭାବେ ଦେଖିଥିବା ହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ସହଜରେ ଚିହ୍ନି ପାରିଲି ଓ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରକଣ୍ଠର ଫଟୋ ମଧ୍ୟ ମୋ ନିକଟରେ ଅଛି ।

ଟିକିଏ ପରେ ପୁନର୍ବାର ସେ ଆରମ୍ଭ କଲେ—ଶେଷରକ୍ଷା କିନ୍ତୁ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଜହରଭଞ୍ଜନ ଦିନେ ଗଜଭଣ୍ଡାରରୁ ଶ୍ଵେତ ହୋଇଗଲା । ଗ୍ରେପ୍ସାର କରି ପୁରୀ ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରୁ ଗୋବିନ୍ଦସିଂ ମୁକ୍ତିଲାଭ କଲା । ଦୁଇ ତିନି ବର୍ଷ ପରେ ସେଠାକାର ପୁଲିଶ ସମ୍ବାଦ ଦେଲେ, ଗୋବିନ୍ଦସିଂ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରି ଦେଶତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି—ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସନ୍ତାନ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଦେଶ-ତ୍ୟାଗୀ ହୋଇ ଚଢ଼ିଗ୍ରାମରେ ଗୋବିନ୍ଦସିଂ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି ଓ ମୋହନଲାଲ ନାମକ ଜଣେ ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ଦସ୍ୟୁ ସହିତ ସେ ଯୋଗା-ଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରୁଛନ୍ତି ।

...ମୋହନଲାଲର ପୁତ୍ରପରିଚୟ ଅତି ଉପଯୁକ୍ତ । ଅନେକଙ୍କୁ ସେ ହତ୍ୟାକରିଛି, ବହୁ ସ୍ଥାନରେ ତାର ଗତିବିଧି—ପଶୁ ପରି ସେ ନୃଶଂସ ଓ ବିବେକଶୂନ୍ୟ । ଚଢ଼ିଗ୍ରାମର ପୁଲିଶ ତାକୁ ଧରିବାଲାଗି ଯଥେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଧରିବା କିଛି ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଛଦ୍ମବେଶ ଧାରଣରେ ତାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମତା, କେନ୍ଦ୍ର ବୋଧହୁଏ ତାକୁ ସ୍ଵରୂପରେ କେବେ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ।

...କିଛିଦିନ ପରେ ଶୁଣାଗଲା, ଗୋବିନ୍ଦସିଂ ଖୁଣ୍ଟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅଞ୍ଜନଗଡ଼ର ରହଗୁଡ଼ିକ ତା' ପାଖରେ ଥିଲା, ଏହି ମୋହନଲାଲ ସେଗୁଡ଼ିକ ତା' ପାଖରୁ ଛଡ଼ାଇନେଇଛନ୍ତି । ଗୋବିନ୍ଦସିଂର ଘର ଖାନ୍-ତଲ୍ଲୀସ କରି ଜୟପ୍ରକାଶ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର କେତେଖଣ୍ଡ ଚିଠି ମଧ୍ୟ ଆବିଷ୍କୃତ ହେଲା । ଚିଠିଦ୍ଵାରା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଗୋବିନ୍ଦସିଂ ସହିତ

ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଆଳାପ ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ ସୁଧାକାରୀୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଚାଲୁଥିଲା ।

...ଇଆଡ଼େ ମୋହନଲାଲ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଗ୍ରହ କରି ସୁଦ୍ଧା ବିକସୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ରୋଗ-ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ସହାନରେ ରହିଲା । ବର୍ମା, ଜାଭା ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ଥିବା ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ସହିତ ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ଜଣାଶୁଣା ଥିଲା ଓ ଜୟପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ଜଣେ ଜୟପ୍ରକାଶ । ସହାନ ପାଇ ମୋହନଲାଲ ଆଦୃଷ୍ଟ ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ରୋଗ ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ ଜୟପ୍ରକାଶ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ— ତେଣୁ ନିର୍ଭୟରେ ସେ ଦେଖାକଲ ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ସହିତ । ଚଢ଼ିତ୍ରାମର ପୋଲିସ ଅଫିସକୁ ଟେଲିଗ୍ରାମ କରିଥିଲା, ସେମାନେ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ସେଠାରେ ଥିବା ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ତଦନ୍ତ କରି ଯାହା ଜଣାଇଛନ୍ତି, ସେହି ଅନୁସାରେ ମୁଁ ରିପୋର୍ଟ କରୁଛି ।

ଅତନୁ ଗଢ଼ାର ମନୋଯୋଗ ସହ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଶୁଣୁଥାଏ । ଟିକଏ ପରେ ଗୋଡ଼ମବାବୁ ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କଲେ— ଚୌଧୁରୀଭବନରୁ କାଲି ରାତିରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାଗଜପତ୍ର ଉଦ୍ଧାର କରିଛି । ଉକ୍ତ କାଗଜପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ିବା କରି ବୁଝିପାରିଲି, ମୋହନଲାଲ ଓ ଜୟପ୍ରକାଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଚୁକ୍ତି ହେଲା । ବେଶି କମିଶନ ନେଇ ଜହରତଗୁଡ଼ିକ ବିକସୟ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଜୟପ୍ରକାଶ । ସ୍ଥିର ହେଲା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଦ୍ୱାରଟିକୁ ଏତେ ଦାମ ଦେଇ କେହି କଣି ପାରିବେ ନାହିଁ, ଦ୍ୱାରଟିରୁ ଭିନିଖଣ୍ଡି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାହାର କରି ବିକସୟ ହେଲା ଓ ମୋହନଲାଲ ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ପାଇଲା । କିନ୍ତୁ ମୋହନଲାଲର ଧାରଣା ଯେ ଜୟପ୍ରକାଶ ତାକୁ ଠକାଇଛି ଓ ଭିନିଖଣ୍ଡିରୁ ଅଧିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିକସୟ

କରିଛି । ଧୂର୍ତ୍ତ ଜୟପ୍ରକାଶ ଇତିମଧ୍ୟରେ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ଏଠାକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲା । ନିଜର ଅଜ୍ଞାତସାରରେ ଏଗୁଡ଼ିକ କିଏ ବର୍ମାରୁ ଏଠାକୁ ଆଣିଥିଲା ଜାଣନ୍ତି ?—ଲାଲା ନିଜେ ।

ଅତନୁ ଯେପରି ଏସବୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନାହିଁ ।

—ମୋହନଲାଲ ଏଠାରେ ଜୟପ୍ରକାଶ ସହିତ ଦେଖା କଲ, ଏବଂ ମୋର ଧାରଣା ଦୁଇଟି ନରହତ୍ୟା ମଧ୍ୟ ତାହାରି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି—“ରହସ୍ୟର” ବୋଧହୁଏ ସେ ନିଜେ ।

କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ବ୍ୟାପିଗଲା ଅଖଣ୍ଡ ନିସ୍ତବ୍ଧତା... ଅତନୁ ମାରବରେ ମୁହଁ ତଳକୁ ପୋତି ବସିଥାଏ । ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭଙ୍ଗ କରି ଗୌତମବାରୁ ପୁନବାର ଆରମ୍ଭ କଲେ—ଆଉ ଗୋଟିଏ ରହସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ରହିଛି । ସେ ରହସ୍ୟ ଆହୁରି ଅଧିକ— ଆହୁରି ରୋମାଞ୍ଚକର । କଲ୍ପନାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଦାରେ । ବିନୋଦ ଦାସ କଣ ପାଇଁ ଏହି ରହସ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ଆନୁମାନକର ଅଜ୍ଞାତ । ମୁଁ କେବଳ ଏତିକି ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛି ଯେ, ଯେଉଁ ଘରେ ଜୟପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାହୋଇଛି, ସେହି ଘରର ପଛପଟେ କାନ୍ଥ ଘେର ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଏଣ୍ଟି-ରୁମ୍ ଅଛି ଓ ସେହି ଘର ଭିତରୁ ତଳେ ଥିବା ଗୁପ୍ତକୋଠରକୁ ଯିବା ଲାଗି ସିଡ଼ିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଛି ନିଶ୍ଚୟ ।

ଅତନୁ ଏତେବେଳେ ମୁହଁ ଖୋଲିଲା । କହିଲା—ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅନୁମାନ କରେ । କାଲି ରାତିରେ ମୁଁ ଏହି ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଗୁପ୍ତଦ୍ୱାର ଥିବାର ଅନୁମାନ କରିଥିଲି ।

—କିପରି ?.....ଗୌତମବାବୁଙ୍କର ଚଷ୍ମା ବିସ୍ତାରିତ ହେଲା ।

ଅତନୁ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା—ଦରର କୋଣଟିରେ ଯେଉଁ
 ଲୋଡ଼-ସିନ୍ଦୂକଟି ଅଛି, କାଲି ରାତିରେ ମୁଁ ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରୁ କରୁ
 ସେହି ସିନ୍ଦୂକର ଦେହରେ ବୋତାମ ପରି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁ ଦେଖି ପାରି
 ତାହା ଚିପିବା ମାତ୍ରେ ସିନ୍ଦୂକଟି ଦଶ ଇଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଘ୍ଟି ଗଲା, ମାତ୍ର
 ଆଉ ତାକୁ ବେଶି ଦୂର ଦୁର୍ଘ୍ଟାଇ ପାରିଲିନାହିଁ—ଅବଶ୍ୟ ସଂଧ୍ୟେ
 ପରଶ୍ରମ ମୁଁ ଏଥିପାଇଁ କରିଥିଲି । ସିନ୍ଦୂକର ପଛଆଡ଼େ ନିଶ୍ଚୟ
 କୌଣସି ଗୁପ୍ତରହସ୍ୟ ଅଛି ବୋଲି ମୋର ଅନୁମାନ ।

—ଏ କଥା ଆଗରୁ କହିଥିଲେ ସଂଧ୍ୟେ ସୁବଧା ହୋଇଥାନ୍ତା,
 ଅତନୁବାବୁ ! କହି ଗୋତମବାବୁ ଉଠି ଠିଆ ହୋଇ ଅନୁର-
 ମାନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ—ତୁମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁଡ଼...ତା
 ପରେ ଅତନୁ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲେ—ଆପଣ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ
 ଆସନ୍ତୁ, ଅତନୁବାବୁ !

ଉଭୟେ ଆସି ସିନ୍ଦୂକଟି ପାଖରେ ଠିଆହେଲେ ।
 ଅନୁରମାନେ ଇଆଡ଼େ ସିଆଡ଼େ ପହଞ୍ଚି ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଅତନୁ ଗୋତମବାବୁକୁ କହିଲା— ବୋତାମ ଚିପିବା
 ମାତ୍ରେ ସିନ୍ଦୂକର ଗୋଟାଏ ପାଖ ଦୁର୍ଘ୍ଟିତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲାଲାର
 ଚୈତନ୍ୟ ଖଣ୍ଡିକ ମଧ୍ୟ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା...ଦର ଭିତରଟା
 ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ଧକାରରେ ଥିଲା ବୋଲି ଚିତ୍ତେ କିପରିଭାବେ ଅଦୃଶ୍ୟ
 ହେଲା ତାହା ବୁଝିପାରିଲି ନାହିଁ ।

ସଂଧ୍ୟେ ଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ ସିନ୍ଦୂକର ଲୁହାପଟାଟି ଆଦୌ
 ଦୁର୍ଘ୍ଟିତ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କଣ ଭାବି ଗୋତମବାବୁ କହିଲେ—
 ଅତନୁବାବୁ, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସନ୍ତୁ—ବାହାର ପଟରୁ ଚାଲି
 ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବା...ତା ପରେ ଅନୁର ଦୁନୁମାନସି ଆଡ଼େ

ରହି କହିଲେ—ତୁମେ ଏହିଠାରେ ଥାଅ, ଆଉ କାହାର ରହିବାର ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଘରର ଦୁଆର ମୁହଁ ପାଖରେ ଜଣକୁ ପହଞ୍ଚିବେ ରଖି ବାକି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାହାରେ ଜଗିବା ଲାଗି ଆଦେଶ ଦେଲେ— ସମସ୍ତେ ଗୁପ୍ତଶବ୍ଦେ ସୁଯୋଗର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଓ ଅତିଥିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଗୌତମବାବୁ ଉଦ୍ୟାନ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଥିଲେ, ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଖବୁ ଆର୍ତ୍ତନାଦ ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଅମକ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । କେତେଟି ମାତ୍ର ମୁହୂର୍ତ୍ତ...ତା'ପରେ ସେହି ସ୍ଵର ପ୍ରବ୍ୟ ହୋଇଗଲା ହଠାତ୍...

ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ—ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ହନୁମାନ ସ୍ତମ୍ଭର ଆର୍ତ୍ତସ୍ଵର...

ତନୁଜଣଯାକ ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲେ । ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ, କେତେଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାର କଥା କହିବାର ଶକ୍ତି ସୁଦ୍ଧା ରହିଲା ନାହିଁ । ତଳେ ପଡ଼ି ହନୁମାନସ୍ତମ୍ଭ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ କରୁଥାଏ— ଆଖି ଦୁଇଟି ତାର କୋଟର ଠେଲି ବାହାର ଆସୁଥାଏ ପଦାକୁ... ବିଭୀଷଣ ସେ ଆଖିର ଦୃଷ୍ଟି...ପ୍ରାଣବାୟୁ ନିର୍ଗତ ହେବାରେ ଆଉ ଯେପରି ବିଳମ୍ବ ନାହିଁ...ଝଲକାଏ ଝଲକାଏ କରି ରକ୍ତ ବାହାରୁ ଥାଏ ମୁହଁ ବାଟ ଦେଇ...

ହୋଧ, ଆତଙ୍କ ଓ ଦୁଃଖରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବକାଶବାବୁ ଡାକିଲେ—ହନୁମାନସ୍ତମ୍ଭ...ହନୁମାନସ୍ତମ୍ଭ...କ୍ୟା ହୁସ୍ତା ଉସ୍ତା... କିଏ ତୁମକୁ ଆଘାତ କରିଛି ?

ହନୁମାନଙ୍କି ଅତି କଷ୍ଟରେ କାନ୍ଧୁଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ନିକେ କରି
କହିଲ—ଏଇ ବାଟ ଦେଇ...କେଡ଼େ ଉପୁଙ୍କର ସେହି ମୁହଁ...
ମୋତେ...

ସମସ୍ତେ କାନ୍ଧୁଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ...କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ...ଲୀଳାର
ତେଲଚିତ୍ର ଖଣ୍ଡିକ ସଥାସ୍ଥାନରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଇଛି—ପୁଣ୍ୟପଣ
ହେଲୁଛି କାନ୍ଧୁ ଦେହରେ...ଆଉ ଛବିର ଅତି ନିକଟରେ, କାନ୍ଧୁ
ଦେହରେ ଲାଗିଛି କେତେ ଟୋପା ତାଜା ରକ୍ତ...

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ହନୁମାନଙ୍କିର ଆହତ ଶରୀର ଧନୁ ପରି
ବଙ୍କେଇ ହୋଇ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା । କଠିନ
ମୁଖରେ ଗୌତମବାବୁ ମୃତ ଦେହ ସମ୍ମୁଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ
ଶିର ନିତ କରି ମୃତ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରେଙ୍କର
ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ । ଅତନୁର ଚକ୍ଷୁ ସ୍ଥିର ।
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆଖିଆଗରେ ମୃତ୍ୟୁ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ
ପୃଥକ୍ କରିଦେଲା । ଏଥର କାହାର ପାଳି ଆସୁଛି କିଏ ଜାଣେ...

ସହସା ଚିତ୍କାର କରି ଇନ୍ଦ୍ରେଙ୍କର କହିଲେ—ଛବି ପାଖରେ
ଠିଆ ହେଉଛୁ ନାହିଁ, ସାର୍...ହନୁମାନଙ୍କି ଛବି ପାଖରେ ଠିଆ
ହୋଇ...

ଶଗୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତେଲଚିତ୍ରଟି ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଗୌତମବାବୁ
କହିଲେ—ମୁଁ ସାବଧାନ ହୋଇ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି, ଇନ୍ଦ୍ରେଙ୍କର ।
ଚିତ୍ରଟିକୁ କିଏ ଓ କିପରିଭାବେ ଅପସାରଣ କରିଥିଲା, ସେହି
ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଇଥିଲୁ—ବର୍ତ୍ତମାନ କେଣୁ
ବୁଝାଗଲା ଯେ ଚିତ୍ରଟି ଏହି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା...“ଚନ୍ଦ୍ରଧର”
ଆସିଛି...ହଁ, ମୁଁ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ଆସିଛି ! ଚିତ୍ରଟିର

ପଛପଟେ ସେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛି... ସେହିଠାରୁ ବାହାର ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରି ହନୁମାନଙ୍କୁ ସେ ଦେଖିପାରିଥିଲା—ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ କରି, ପରେ ଚିତ୍ତ-ବାସ୍ତୁ ପ୍ରୟୋଗ କରି ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ସେ । ବିରାଟ ହନୁମାନଙ୍କୁ...

ସମସ୍ତେ ମାରକ ହେଲେ । କିଛିକ୍ଷଣଯାଏ ମାରକତା ବ୍ୟାପି-ଗଲା ଘରଟି ଭିତରେ । ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଷର ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଆସି ମୃତଦେହଟିକୁ ସଫଳରେ ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ ନେଇ ଆସିଲେ । ଅତନୁକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଗୌତମବାବୁ କହିଲେ—ଅତନୁବାବୁ, ବାହାରେ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତରରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ କହିଦିଅନ୍ତୁ ଯେ “ଚନ୍ଦ୍ରଧର” ଆସିଛି—ସମସ୍ତେ ସାବଧାନ ଥିବେ, କାହାରିକୁ ବାହାରକୁ ବାହାରିବାର ଦେଖିଲେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୁଳି କରିବେ । ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ “ଚନ୍ଦ୍ରଧର” ଓ ତାର ଦଳୀୟ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ମୁଁ ଗୁଳିକରି ହତ୍ୟା କରିବି—କୈଫିୟତ ଦେବାକୁ ହେଲେ ସେ ଦାୟିତ୍ଵ ମୋର ।

ଗୌତମବାବୁ ଆଗେଇ ଆସି ଚନ୍ଦ୍ରଧରକୁ କାନ୍ଦୁଛୁ କାନ୍ଦି ନେଲେ ! କାଠଦ୍ଵାରା କାନ୍ଦୁଟି ତଥାପି, କୌଣସିଠାରେ ଟିକିଏ ହେଲେ ଛୁପି ନାହିଁ । ଭଲଭାବେ କାନ୍ଦୁଟିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଗୌତମବାବୁ ... ପକେଟରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୋଟିଏ ଦୁରବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ଓ ଛୁଣ୍ଟର ଅଗ୍ରଭାଗ ପରି ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର ବାହାର କରି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଦୁରବାକ୍ଷଣରେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ତାଙ୍କର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଷର ଓ ଅତନୁ ଉଭୟେ ନିଶ୍ଚଳ ଭାବେ ଗୌତମବାବୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପରିଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ଘରଟି ଭିତରେ ଅଖଣ୍ଡ ମାରକତା ।

ପରୀକ୍ଷା କରୁ କରୁ ସେ ଅମକଗଲେ । ଛୁଣ୍ଟର ଅଗ୍ରଭାଗ
 ପରି ସେହି ଯନ୍ତ୍ରଟି ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନକୁ ସେ ବାରମ୍ବାର ଆଘାତ
 କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କାଠ ତିଆରି କାନ୍ଥର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଲମ୍ବା
 ସୂତା ଦାଗ ପରି ଗୋଟିଏ ଚିହ୍ନ ସେ ଦେଖିପାରିଛନ୍ତି—ତେଣୁ କରି
 ସେହି ଦାଗ ଉପରେ ଛୁଣ୍ଟର ଅଗ୍ରଭାଗ ପ୍ରବିଷ୍ଟ କରି ସେ
 କହିଲେ—ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର, ସୁସ୍ତ ଏଥର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଛି...ଏହି
 ଚିହ୍ନଟିର କିମ୍ପଦଂଶ କାଠ ତିଆରି କାନ୍ଥ ଦେହରୁ ଅଲଗା ହୋଇ
 ରହିଛି...କାଠ-ପଟାକୁ ଦୁଆଇ ତାହା ବାହାର କରିବା ଉଚିତ ଯନ୍ତ୍ର
 ମୋ ପାଖରେ ନାହିଁ । ଲୌହ-ସିନ୍ଦୂକ କବାଟ ସହିତ କାଠ-ତକ୍କାର
 ଯୋଗାଯୋଗ ଅଛି ବୋଲି ମନେହୁଏ । ସେହି ସିନ୍ଦୂକର କବାଟଟିକୁ
 କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦୁଆଇ ଦେଇ ପାରିଲେ କାଠର ପ୍ୟାନେଲ୍
 କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହେବ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ରହସ୍ୟପୁରୀ
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବା ।

ଅତନୁ ତାହା ବୁଝିପାରି ଗତ ରାତରେ ସିନ୍ଦୂକ ପାଖରେ
 ବସି, ସିନ୍ଦୂକର ପଛପଟେ ହାତ ବଢାଇ ଯେପରିଭାବେ ଠେଲିବା
 ଲାଗି ତେଣୁ କରିଥିଲା, ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କଲା ।

ଗୌତମବାବୁ କହିଲେ—ଗ୍ରେଟ ବୋତାମ ପରି ଯାହା
 ତୁମେ ଦେଖିଥିଲ ତାହା ପଛପଟେ ଥିଲା, ନା ? ...

—ହଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା କିନ୍ତୁ ପାଉନାହିଁ...କହିଲା ଅତନୁ ।

—ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଦେଖୁଛି ... କହି ଗ୍ରେଟ ଗୋଟିଏ
 ସ୍ତମ୍ଭ ସାହାଯ୍ୟରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅତନୁ ଓ
 ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇ
 ଗୌତମବାବୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଅନସ୍ଵାଭାବେ ଗୋଟାଏ ଭୟଙ୍କର ହିଂସା ଗର୍ଜନ ସେମାନେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ପ୍ରଥମେ ସମସ୍ତେ ମନେ କରିଥିଲେ ଏହାପୈନ୍ କୋଥରୁ ଏ ସେମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଉପର ଦେଇ ଉଡ଼ିଯାଉଛି । ପର ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରିଲେ । ଗୋଟାଏ ବିଭୀଷଣ ଶବ୍ଦ...କେଉଁଠାରୁ ଆସୁଛି କେଜାଣି ? ମାଟିତଳ, କାନ୍ଥ ଭିତରୁ କିମ୍ବା ଗୁଳି ଉପରୁ ସେହି ଶବ୍ଦ ଆସୁଛି ତାହା ସେମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ପାରିଲେନାହିଁ ।

ଅତନୁ ଭୟରେ ସେତେବେଳେ ଅରବୀକୁ ଲାଗିଲା—କଣ ଗୋଟାଏ ଭୟଙ୍କର ଘଟଣା ଘଟିବ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା କରୁଥାଏ ସେ ।

ଗୌତମବାବୁ ନିର୍ଭୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଥାନ୍ତି । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ କଣ କହି ଯାଉଛି ଦ୍ଵାରା ଜୋରରେ ଟିକିଏ ଗୁପ୍ତ ଦେବାମାତ୍ରେ ଲୌହ-ଦ୍ଵାରର ପଛପଟୁ ମୋଟର-ଇଞ୍ଜିନର ଶବ୍ଦ ପରି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା, ତା ପରେ ଦ୍ଵାରଟି ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୋଟିଏ ପାଖକୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ଯେଉଁ ଲୌହ-ଦ୍ଵାରଟି ଉପରେ ତେଲଗିରି ଖଣ୍ଡିକ ଝୁଲୁଥିଲା, ସେଠାକାର କାନ୍ଥ ସହିତ କାଠର ତଳା ଖଣ୍ଡିକ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅପସାରିତ ହୋଇ ପଛଆଡ଼େ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଶ ଗହର ଦେଖାଗଲା । ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟ ଯିବା ଭଙ୍ଗି ଶବ୍ଦ ସେମାନେ ଦେଖିପାରିଲେ ।

ବସ୍ତୁ ଓ ଅଜଣା ଆତଙ୍କରେ ଅତନୁ ନିଦ୍ଵାକ୍—ଉନ୍ନତ ପେକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ବସ୍ତୁରେ ଉତ୍ତେଜିତ—କିନ୍ତୁ ଗୌତମବାବୁ ନିର୍ଭୀକାର । ସେ କହିଲେ—ଯନ୍ତ୍ର ବସାଇବାର ଅପୂର୍ବ କୌଶଲ ଉଦ୍ଘାଟନ କର ହୋଇଅଛି । ଏଥର ଜଣା ପଡ଼ିଛି, ଅତନୁ

କାନ୍ତ ଦେହରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେଖିପାରିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ତାର
 କାରଣ ହେଉଛି, ବୋତାମ ଉପରେ ଗୁପ୍ତ ପଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
 ଲୌହଦ୍ୱାର ସହିତ ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତର ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଯାଏ ଏବଂ ସେହି
 ମାପର ଖଣିଏ କାଠର ତକ୍ରା ପଛଆଡ଼ୁ ଆସି ଗହ୍ୱର ମୁହଁଟିକୁ
 ବନ୍ଦ କରିଦିଏ । ଏହା ଦେଖି ଅତନୁବାବୁ ମନେ କରିଥିଲେ ଯେ,
 କାନ୍ତଟି ସେହିପରି ରହିଛି—କେବଳ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଛି ଚନ୍ଦ୍ରଟି ।

ଗହ୍ୱର ମୁହଁରେ ଭିନ୍ନ ଜଣ ଯାକ ଠିଆ ହୋଇ ଉତ୍ତରକୁ ଦୃଷ୍ଟି
 ସଞ୍ଚାଳନ କଲେ । ମାତ୍ର କୌଣସି ବସ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଧରା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଉତ୍ତରେ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ଅନ୍ଧକାର । ଶ୍ୱାସଶ୍ୱେଧକାଣ୍ଡ
 ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ବଳ ସେମାନେ ଅନୁଭବ କରି ପାରୁଥିଲେ । ଚିତ୍ରଆ-
 ଶାନାରେ ଥିବା ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ ଯେଉଁ ଗନ୍ଧ
 ବାହାରେ ଏ' ଗନ୍ଧ ଠିକ୍ ସେହିପରି ।

ଇନ୍ ସପେକ୍ଟର ଗୌତମବାବୁକୁ କହିଲେ—ଉକ୍ତ ଗନ୍ଧ
 ଆପଣ ବାରି ପାରୁଛନ୍ତି ତ', ସାର୍ !

ହସିଲେ ଗୌତମବାବୁ । କହିଲେ—ମୋର ଅନୁମାନ
 ଯଦି ସତ୍ୟ ହୁଏ, ତାହାହେଲେ ଏହି ଗନ୍ଧଟି କି ଗନ୍ଧ ତାହା ସମସ୍ତେ
 ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖି ପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ତା' ପୂର୍ବରୁ ଆନୁମାନକୁ
 ଯଥେଷ୍ଟ ସାବଧାନରେ ରହିବାକୁ ହେବ । ଅତନୁବାବୁ, ଆପଣ
 ପିପ୍ପଲ ଧରନ୍ତୁ.....ବର୍ତ୍ତମାନ ଗହ୍ୱର ଉତ୍ତରେ ପଶିବାକୁ ହେବ ।

ସମସ୍ତେ ସତର୍କ ଭାବେ ଗହ୍ୱର ଉତ୍ତରକୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇଲେ ।
 ଗୌତମବାବୁ ଟକ୍ ପକାଇ ଦେଖିଲେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପାହାଚ
 ହମେସମେ ତଳକୁ ଚାଲି ଆସିଛି—ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ
 ସେମାନେ ।

ଦଶ ବାର ହାତ ଆସିବା ପରେ ଡାହାଣ ପଟରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଘର ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆସି ପଡ଼ିଲା । ଘର ଭିତରେ ଟେବୁଲ ଶ୍ରେଣୀ ପଡ଼ିଥିବା ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଦେଖିପାରିଲେ । ବୋଧହୁଏ ଜୟ ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ଅଫିସ୍‌ଘର ।

ସମସ୍ତେ ଘର ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ଅତନୁ ଆଗ ହୋଇ ବ୍ୟଗ୍ରଭାବେ ଟେବୁଲର ଡ୍ରାୟାରଗୁଡ଼ିକ ଟାଣିବାକୁ ଲାଗିଲା । କେତେକ କାଗଜପତ୍ର ସହ ଅତନୁର ଇସ୍ପତ ବସ୍ତୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଲୀଳା ନାମରେ ଥିବା ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଶ୍ରେଣୀ-ବ୍ୟବସାୟ ସଂହାଳୀୟ କେତେକ ଲେଖା ଅତି ସହଜରେ ହସ୍ତଗତ ହେଲା ।

ଅନ୍ଧକାର ଗହ୍ୱର ଭିତରୁ ଗୌତମବାବୁ ଉଠି କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ଉପର ଘରକୁ ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ ଅତନୁବାବୁ—ଯଦି କେହି ପଳାଇଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, ଗୁଳି କରି ତାକୁ ଜଖମ କରିଦିଅନ୍ତୁ ।

ଗୌତମବାବୁ ଓ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଅନ୍ଧକାରରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । କର୍ମୀ ତ ବସରେ ଉପରକୁ ଉଠିଲା ଅତନୁ..... ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରୁ ଶୁଣାଗଲା ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍କାର... ଅତନୁର ସବାଙ୍ଗ ସେତେବେଳେ ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ କାତର ହୋଇ କିଏ ଯେପରି ଚିତ୍କାର କରୁଛି... ଆଉ, ସେହି ଚିତ୍କାର ସହିତ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ଗୋଟାଏ ଜାନ୍ତବ ଗର୍ଜନ... ହୁଇ କୌଣସି ପଶୁର ସ୍ୱିଦ୍‌ନାଦ ।

ଅତନୁ ଯେପରି ନିସ୍ତନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି । ଆଗେଇ ଆସି ପ୍ରକୃତ ଘଟଣାଟିକୁ ସେ ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିବ, ଏପରି ଶକ୍ତି ଆ ତାର ନାହିଁ । ଯନ୍ତ୍ରଣାକାତର ମନୁଷ୍ୟର ଆର୍ତ୍ତସ୍ୱର ହସେ ହେ

କସ୍ତେଜ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଏହି ସମୟରେ କିଏ ଯେପରି ଉଚ୍ଚ
କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ସାବଧାନ ।

ଗୋତମବାବୁଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା— ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର
ତାକୁ ଆଗେ ଚାଲି କର—ଚାଲି କର...

ସ୍ଫୁଲିତ କଣ୍ଠରେ ବ୍ରଜକିଶୋରବାବୁ କହିଲେ—ପିତ୍ରୁଲ...
ପିତ୍ରୁଲଟିକୁ ବାହାର କରି ପ୍ରାରୁନାହିଁ, ସାର୍...

ମନେ ହେଲା ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଯେପରି କାହା ସହିତ ଯୁଦ୍ଧରେ
ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

...ତା'ପରେ ... ସୁଡ଼ଙ୍ଗ-ପଥମୁଖରେ କିଏ ସେ ? ...
ଦୁଇଟି ବିଶାଳ ଚକ୍ଷୁ...ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ...ଅଗ୍ନି ଯେପରି ସତେସତେ
ବାହାର ପଡ଼ୁଛି ସେହି ଆଖି ଦୁଇଟିରୁ—ବିକୃତ ବିଭୀଷଣ ଉପାଙ୍କର
ମୁଖ, ଲୋମଶ ଓ ହିଂସ୍ର । ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟିରେ ଅତନୁକୁ
ସେ ଦେଖିଲା, ତା ପରେ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ଗୋଟାଏ ଭାଷା ବସ୍ତୁକୁ
ଦାନ୍ତରେ ଧରି ଫୋପାଡ଼ିଦେଲା ଘର ଭିତରକୁ...

ଅତନୁ ସେତେବେଳେ ବାହ୍ୟଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ । କିଛି ସମୟ
ପରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଚଳକୁ ଚାହେଁ, ଦେଖିଲା ତାରି ଅଳ୍ପ
ଦୂରରେ ଆସି ପଡ଼ୁଛି କ୍ଷତ-ବିକ୍ଷତ, ରକ୍ତାକ୍ତ ଓ ଅକମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନୋଦ
ଦାସର ଶରୀରଟା ।

ହିଂସ୍ର ପଶ୍ଚିମ ଗର୍ଜନ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଗଲା... କ୍ଷୁଧିତ
ଗର୍ଜନରେ ଅଗଭୀର ଘରର କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ...ଅତନୁର ଦୃଷ୍ଟି
ଜଳୁଟି ଉପରେ...ସେ ଦେଖୁଛି, ନଖଯୁକ୍ତ ଆବା ଦୁଇଟି କପରି
ଶୂନ୍ୟରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହେଉଛି—ଘର୍ଷଣ ଶ୍ଵେତଗୁଡ଼ୁ ଦନ୍ତସଳି କପରି
ବାହାରକୁ ବାହାର ପଡ଼ୁଛି...

ଚକ୍ଷୁରେ ଅନ୍ଧକାର ଦେଲେ ଆସିଲୁ ଅଚନ୍ଦ୍ର...ଆଖି ବୁଜି
 ପିପ୍ପଲର ଘୋଡ଼ା ଟିପିଲୁ...ଗୁଡୁମ୍, ଗୁଡୁମ୍...ଧୂଆଁ ଓ ବାରୁଦର
 ଗନ୍ଧ...ମରଣହତ ପଶୁର ଭୟଙ୍କର ଗଜନ...ବୁଲେଟ୍ ସଫାଙ୍ଗକୁ
 ତାର ଝିଞ୍ଜାରିଦେଲୁ...ଆବା ଦୁଇଟିକୁ ଶୂନ୍ୟକୁ ଉଠାଇ ଗାଁ ଗାଁ
 ଶବ୍ଦ କରି ସଶବ୍ଦରେ ପଡ଼ିଗଲା ତଳେ ।

ଉତ୍ତେଜନାରେ ଥରୁଥାଏ ଅଚନ୍ଦ୍ର । ବକ୍ଷର ପ୍ରଦାନ କିମ୍ପତ
 ପ୍ରଶମିତ ହେବା ପରେ ସେ ପ୍ରକୃତସ୍ଥ ହେଲା । ଏତେବେଳଯାଏ
 ତାର ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିଲା ଗୋଟାଏ କୃଷ୍ଣ-ଯବନିକା, ମନ
 ଭିତରେ ଥିଲା ମୃତ୍ୟୁର ଆଚଙ୍କ...ନିଜର ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇବା ଲାଗି
 ଜ୍ଞାନ, ତାର ଆଦୌ ନ ଥିଲା...ପ୍ରକୃତସ୍ଥ ହୋଇ ଦେଖିଲା, ସେହି
 ବୃହଦାକାର ପଶୁଟି ଗୁଡ଼ି ଉପରେ ହାତ ଦୁଇଟିକୁ ରଖି ଚାଲି
 ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ପ୍ରକାଶ୍ଟ ବିରାଟକାୟ ଗରିଲା । ନିକଟସ୍ଥ ହୋଇ
 ଦେଖିଲା, ଜନ୍ତୁଟିର ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ ଇସ୍ପାତ ବଳୟ ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଧା
 ହୋଇଛି, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଦୁଇଟି ବଳୟ ସେ ଦେଖିଥିଲା ଲାଲାର
 ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଭିତରେ ।

ସହସା ଅଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଣି ପାରିଲା କିଏ ଯେପରି ଅତି ନିକଟରେ
 ମଲ୍ଲୟୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ପରସ୍ପରରେ ଗୌତମବାବୁଙ୍କଠେ
 କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା...ହୁଇ ଗଜନ କରୁଛନ୍ତି ସେ, ଅନ୍ୟ ଏ
 ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଶ୍ଚିନାଦ...ଅଚନ୍ଦ୍ର ଶବ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଆଗେଇ ଆସିଲା
 —ସାବଧାନ ଅଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ—ସାବଧାନ !

କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ସାବଧାନ ହେବାର ଅବସର ନ ଥି
 ସମ୍ମୁଖ ଆଡୁ କିଏ ଜଣେ ଉନ୍ମତ୍ତ ବେଗରେ ଧାଇଁ ଆସୁ
 ବିକ୍-ବିସ୍‌କ୍ ଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଅଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣପଣ ଶକ୍ତିରେ

ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଜାଣିବି ଧରିଲ । ଉଭୟେ ସଗଭରେ ଧରଣୀୟା
ଦେଲେ...ମୁଣ୍ଡରେ କଠିନ ଆଦାତ ପାଇ ଅତନୁର ଚେତନା
ବିଲୁପ୍ତ ହେଲ ।

ଜ୍ଞାନ ଫେରି ଆସିବା ପରେ ଅତନୁ ଦେଖିଲ ସାମାନ୍ୟ
ଗୋଟିଏ ଶଯ୍ୟାରେ ସେ ଶୋଇଛି, ତାର ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ
ହୋଇଛନ୍ତି ଗୌତମବାବୁ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରେକ୍ଷର ବ୍ରଜକଣୋର
ବାବୁ । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ବିନୋଦ ଦାସ କ୍ଷତ-ବିକ୍ଷତ ଶରୀର ନେଇ
ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରୁଛୁ !

ଅତନୁ ମନେ ମନେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲ, ସେ ଲୋକଟି
କେଉଁଆଡ଼େ ଗଲ ! ଯାହାକୁ ସେ ଜାଣିବି ଧରିଥିଲ, କାହିଁ
ତାକୁ ତ' ସେ ଦେଖି ପାରୁନାହିଁ ।

ଗୌତମ ବାବୁ ନିକଟସ୍ଥ ହୋଇ କହିଲେ—ଶୁଣି ସୁଖୀ
ହେବେ, ଅତନୁବାବୁ...“ଚନ୍ଦ୍ରଧର”କୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରି ଥାନାକୁ
ପଠାଇ ଦେଇଛୁ ।

ଏହି ସମୟରେ ଅପ୍ପସ୍ତ କଣ୍ଠରେ ବିନୋଦ ଦାସ କଣ କହିଲ
କିଛି ବୁଝା ଗଲ ନାହିଁ । ଗୌତମ ବାବୁ ବୁଝିପାରିଲେ ପରମାତ୍ମ
ତାର ଶେଷ ହୋଇ ଆସୁଛି ।

ଗୌତମ ବାବୁ ନିକଟସ୍ଥ ହୋଇ କହିଲେ—ଦୋର
ଅନ୍ୟାୟ କରିଛ, ବିନୋଦ ! ପୁଲିଶର କର୍ମଚାରୀ ହୋଇ, ଅର୍ଥ-

ଲୋଭରେ ତୁମେ ଯେ ଏପରି ଜୀବନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଏହା ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରି ନ ଥିଲୁ ।

କାତର ଚକ୍ର ଦୁଇଟିକୁ ମେଲାଇ ବିନୋଦ କହିଲୁ—ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ଅନ୍ୟାୟ କରିଛି । ସେହି ଅନ୍ୟାୟର ଶାସ୍ତ୍ର ମୁଁ ହାତେ ହାତେ ପାଇଲି... ଅବଶ୍ୟ ସବୁ କଥା ସ୍ୱୀକାର କରି ମୁଁ ଯିବି ।

ଗୌତମ ବାବୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଅଞ୍ଜନଗଡ଼ର ରାଣୀ ତୁମକୁ ପ୍ରଥମେ ନିୟୁକ୍ତ କରିଥିଲେ, ନା ?—

ବିନୋଦ ଦାସ କହିଲୁ—ଆପଣ ଠିକ୍ ଶୁଣିଛନ୍ତି, ଗୌତମ ବାବୁ !... ଦିନ ଦିନ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରୁଥାଏ ବିନୋଦ—ସ୍ଥଳିତ କଣ୍ଠରେ କହୁଥାଏ... ରାଣୀଙ୍କ ପାଖରୁ ଟଙ୍କା ନେଇ ମୁଁ ସ୍ୱାସ-ଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଧାର ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲି । ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଲୋଭ ଦେଖାଇ ସ୍ୱାସଗୁଡ଼ିକ ଶେର କରି ତାହା ତାହାକି ଦେବା ଲାଗି ମୋତେ ନିୟୁକ୍ତ କଲେ— ଅସହପଥରେ ଚାଲୁଛି ବୋଲି ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ବୁଝିପାରୁଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଲୋଭ ବଡ଼ ମାଗମୁକ ବସ୍ତୁ ଗୌତମ ବାବୁ...

—କିପ୍ରକାଶବାବୁ ଯେଉଁ ଦିନ ନିହତ ହେଲେ, ସେ ଦିନ ରାତିରେ ତୁମେ ତାଙ୍କ ଘରେ ଥିଲ ? ... ପଚାରିଲେ ଗୌତମବାବୁ ।

—ହଁ, ସେ ଦିନ ରାତିରେ ମୁଁ ସେଠାରେ ଥିଲି । ଭାବୁଥିଲି ସେହିଦିନ ରାତିରେ ମୁଁ କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ସାହ କରିବି । ମୋହନଲାଲ ମଧ୍ୟ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ କିପ୍ରକାଶର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛି, ଏହା ମୁଁ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲି—କିନ୍ତୁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ଯେ ମୋହନଲାଲ ଚୌଧୁରୀ-ଉଦ୍ଧର ଉତ୍ତରେ ଅଲକ୍ଷିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଏ ଘରର ସବୁ କିଛି ଗୁପ୍ତ ରହସ୍ୟ ଜାଣି ନେଇଛି ବୋଲି । କିପ୍ରକାଶ

ସର୍ବସ ପାଟିରୁ ବହୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟରେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଗରିଲ ଦୟା
କରି, ଭୁଗର୍ଭରେ ଥିବା ଗୁପ୍ତ-କୋଠରୀ ପାଖରେ ତାକୁ ପହଞ୍ଚାଇ
ରଖିଛି ଏହା ମୁଁ ଆଗରୁ ଜାଣିଛି ।

ନିଃଶ୍ୱାସ ହୃଦୟର ଭାବେ ପଢୁଥାଏ ଉଠାଏ । ଅତି କଷ୍ଟରେ
ଦିନୋଦ ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କଲ—ସେହି ଗୁପ୍ତ-କୋଠରୀ
ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ମୋହନଲଲ ସେହି ଜନ୍ତୁଟିକୁ ଚାଲି ମାରି
ରଗାଇ ଦେଇଥିଲା, ହାତଗୋଡ଼ବନ୍ଦୀ ଜନ୍ତୁଟି କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ
ଶିକୁଳ ଛୁଣାଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । ଗୋଲମାଲ ଶୁଣି
ଜୟପ୍ରକାଶ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥିଲେ—ତାହା ଦେଖି,
ମୋହନଲଲ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ଲୁଚିଗଲା ଓ ମୁଁ ମଧ୍ୟ
କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଆତ୍ମଗୋପନ କଲି...ଜନ୍ତୁଟିର ହାତଗୋଡ଼ର
ଶିକୁଳ ମଧ୍ୟ ଛୁଣିଗଲା ହଠାତ୍...

ଆଉ କଣ ଦେଖିଲ ଜାଣନ୍ତୁ, ଗୌତମବାବୁ ! ଜୟପ୍ରକାଶକୁ
ଦେଖି, ଗରିଲଟା ବୋଧହୁଏ ମନେ କରିଥିଲା ମୋହନଲଲ
ବୋଲି...ପ୍ରଚଣ୍ଡ ରାଗରେ ଆତ୍ମମଣି କରି ଯାହା ସେ କରିଥିଲା
ତାହା ତ ଆପଣମାନେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଛନ୍ତି । ସ୍ୱାସଗୁଡ଼ିକ ଏହି
ଘରେ ଥିଲା...ଜୟପ୍ରକାଶକୁ ମାରି ଜନ୍ତୁଟା ପାଶୁ କଷକୁ, ଯେଉଁ
ଘରେ ସେ ଥାଏ ସେଠାକୁ ଚାଲି ଆସିଲା...ମୁଁ ସେତେବେଳେ
ପ୍ରାଣ ଉପରେ ବାହାରକୁ ଫଳାଇ ଆସି ଦେଖିଲି ବିକୃତ-ଜହ୍ନା
ଭଙ୍ଗ୍ୟା ଲବଣ୍ୟ, ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାରଟିକୁ ବନ୍ଦ କରି ସ୍ୱାସଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ
ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଲାଳା ହାତକୁ ବଢାଇ ଦେଲା । ଲାଳାର
ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଓ ଏହି ସୁଟ୍‌କେସ୍‌ଟି ଦେଖିବାକୁ ଅବକଳ ଏକ—
ଚେଷ୍ଟା ଲାଳା ମଧ୍ୟ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ ସୁଟ୍‌କେସ୍ ତା'ର
କଦଳ ହୋଇଛି ବୋଲି ।

...ସ୍ଵାଗତ୍ୟୁକ ଦ୍ଵାଦଶତା ହେବା ଦେଖି ମୁଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ
 ଦ୍ଵାରା ଜାଣି ପାରିଲି ଉକ୍ତ ସୁଚ୍ଚକେସ୍ଟି ଅତନୁବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ
 ଅଛି... ମୋହନଲଲ ମଧ୍ୟ ଜାଣିଥିଲୁ ସୁଚ୍ଚକେସ୍ଟିରେ ଜହରତଗୁଡ଼ିକ
 ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ବୋଲି କିନ୍ତୁ କେଉଁ ସୁଚ୍ଚକେସ୍ଟିରେ ଭର୍ତ୍ତି
 ହୋଇଛି ତାହା ସେ ଜାଣି ପାରି ନ ଥିଲା ।

କଥାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନେ ଅପସ୍ତୁ ହୋଇ ଆସିଲା—ବିନୋଦର
 ସମୟ ଆସି ଯାଇଛି । ଆତ୍ମଲୁନସ୍ୟ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ତାକୁ ଉଠାଇ
 ଦିଆଗଲା, କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଣର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଶରୀରରେ ଥିବା ଭଳି
 ଜଣାଯାଉ ନ ଥିଲା ।

ଗୌତମବାବୁ କହିଲେ—ଚଉଦବର୍ଷ ତଳେ ଯେଉଁମାନେ
 ଅକାତରରେ ଶ୍ରମଦାନ କରି, ନିଜକୁ ବିପନ୍ନ କରି ଏହି ରହସ୍ୟମୟ
 ଘଟଣାଟି ସମ୍ଭବରେ ତଦନ୍ତ ଚଳାଇଥିଲେ—ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଯେଉଁମାନେ ଆଜି ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି, ଏହି ରହସ୍ୟର ଯଦନିକା-
 ପାତରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବେ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାଶୀତ ।
 ଆଉ—ଗତାତ୍ମମାନେ ମଧ୍ୟ ପରପାରରେ ଥାଇ ବିଚାରର ଫଳା-
 ଫଳ ଲାଗି ଉତ୍ସୁକ ହୋଇ ଉଠିବେ ।

ଗଳାଟିକୁ ପରିଷ୍କାର କରି ନେଇ ସୁନବାର ସେ କହିଲେ—
 ଚୌଧୁରୀ-ଭବନର ଗୁପ୍ତ ଦରର ଗରିଲ ପ୍ରହରୀ ଯଶ ପରି ଯେଉଁ
 ମହାମୂଲ୍ୟ ରହୁଗୁଡ଼ିକ ଆଜିଯାଏ ଆଗୁଲେଇ ରଖିଥିଲା, ଆପଣ
 ତାହା ଅତି ସହଜରେ ହସଗତ କରି ପାରିଛନ୍ତି ଅତନୁବାବୁ !
 ମୁଁ ଥାନାରେ ଅଛି—ଆପଣ, ଲାଲାଦେବୀ ଓ ସେହି ରହୁଗୁଡ଼ିକ
 ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପାରିବୁ ଥାନାକୁ ଆସନ୍ତୁ !
 ତା'ପରେ ହସି ହସି କହିଲେ—ଅତି ଭାଗ୍ୟବାନ ନ ହେବେ

କାମିନୀ ଓ କାଞ୍ଚନର ଏକତ୍ର ଦର୍ଶନ କେତୁ କରନ୍ତି ନାହିଁ,
ବୁଝିଲେ ?... * * *

ମନୁଷ୍ୟର ଭାଗ୍ୟରେ କେତେବେଳେ କଣ ଘଟିବ, ମନୁଷ୍ୟ
କାହିଁକି—ଦେବତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ—ଏହାହିଁ
ହେଉଛି କମ୍ବଦନ୍ତୀ— କମ୍ବଦନ୍ତୀ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା
କହୁକ୍ଷେପରେ ସତ୍ୟର ରୂପରେଖ ନେଇଥାଏ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର, କଟକ-୧

ତା ୧୫/୧୧/୧୯୭୦

୧୩ଶ ପ୍ରାଧୀନତା ଦିବସ

ପୌରାଣିକ କାହାଣୀରେ ରୋମାଞ୍ଚର ସ୍ୱାଦ

ପରଘୂଳନା— ଭୂପେନ୍ ଗୋସ୍ୱାମୀ

ସାବିତ୍ରୀ

ସଦୃଶା ବାସୁଦରଞ୍ଜ କର୍ମିତ ହେଲ । ଅନ୍ଧକାର ମହାଶୂନ୍ୟରେ ପ୍ରଭାତସ୍ୱରରେ ଉଜ୍ଜାରିତ ହେଲ ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷର— ଗୋଟିଏ ପୁଣିକର୍ଣ୍ଣର ଶୋଭଣ ବର୍ଣ୍ଣ “ଠ”, ଅନ୍ୟଟି ଏକବିଂଶ ବର୍ଣ୍ଣ “ପ” । ତମସାରେ ଶବ୍ଦ ଉତ୍ପତ୍ତ ହେଲ, “ଠପ...ଠପ” ।

କିଏ ଏହା ଉଚ୍ଚାରଣ କଲ ? କେଉଁଠାରୁ ଆସିଲା ଏ ଆଦେଶ ? ବିଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମା ଚାରିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ସଞ୍ଚାଳନ କଲେ । ସମ୍ମୁଖ, ପଶ୍ଚାତ, ଦକ୍ଷିଣ ଓ ବାମ ଆଡ଼େ । ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଆଖିକୁ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ, କେବଳ ପ୍ରରେ ପ୍ରରେ ଘନ କନ୍ଦୁଳର ଆବରଣ—ତମଃ, ତାମିସ୍ର, ଅନ୍ଧତାମିସ୍ର, ମହାତାମିସ୍ର ।

କଳ୍ପାରମ୍ଭକାଳରେ ବ୍ରହ୍ମା ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭ କଲେ । ପ୍ରଳୟ ଚକ୍ର ସେତେବେଳ ଯାଏ ଲୁପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ଗର୍ଜନ କରୁଥିଲା ସାଗର ଜଳ, ଗର୍ଜନ କରୁଥିଲା ଅଶପଞ୍ଚାଶ ବାୟୁ । ପ୍ରଳୟର ରୂପ ଦେଖି ବ୍ରହ୍ମା ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ବୁଦ୍ଧି-ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ହେତୁ ଅନ୍ଧକାର ଘନେଇ ଆସିଲା, ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ମୋହତାମସ ।

“ଏଇ ମୋର ସୃଷ୍ଟି”...ଆହୁତ ହେଲୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଅନ୍ଧକାର । ଏହି ଅନ୍ଧକାରର ଅରୁଣ ରଙ୍ଗରେ ମାଳଲେହିତ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶୁଭ୍ରାମୂର୍ତ୍ତି ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କଲେ । ଶେଷସଙ୍କ ପରି ସେମାନଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ-କାମନା, ବିକଟ ଗର୍ଜନ କରି ଆଗେଇ ଆସିଲେ ସେମାନେ । କମଳଯୋନି ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଭ୍ରୁକୁସ୍ପତ କଲେ । ତଷ୍ଟୁ ଆରକ୍ତ ଦେଖାଗଲା, କମଳଦଳ କର୍ମୀ ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସହସା ସେହି କୁଟିଳ ଭ୍ରୁକୁଟିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲା ଘୋର ଇଚ୍ଛାର ପ୍ରତିଘାତରେ ନିଦାରୁଣ ଗୋଟିଏ ରୁଦ୍ରମୂର୍ତ୍ତି—“ହୋଧ” । ହୁଙ୍କାର ଶବ୍ଦ କରି ସେ ମଧ୍ୟ ଆଗେଇ ଆସିଲା । ପଦ୍ମଗର୍ଭ ପ୍ରମାଦ ରଖିଲେ ।

ସମଗ୍ର ତାମସୀ ସୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କୁ ଆଦମଣ କରିବାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । କେଉଁଆଡ଼େ ସେ ଯିବେ ?

—ଏଥର ମୋର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଲୋପ ପାଇବ...କହି ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ ସେ । କିନ୍ତୁ ଫଳ ଆହୁରି ଉତ୍ପଙ୍କର ହେଲା । କୃଷ୍ଣକାୟ ଏକ ବିଶାଳ ମୂର୍ତ୍ତି କରାଳ ଗ୍ରାସ ମେଲାଇ ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲା । ମୃତ୍ୟୁ...ମୃତ୍ୟୁ...କରୁଣ ହିମନରେ ଭରିଗଲା ତମୋଦନ ସୃଷ୍ଟି...ସନ୍ତପ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନ...ସଭୟରେ ସେ “ରକ୍ଷାକର—ରକ୍ଷାକର” ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏଥର ଶୁଣାଗଲା “ତପ-ତପ” ଧ୍ଵନି ।

କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧକାର ହେତୁ କାହାରିକୁ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । କମଳ ଆସନରେ ବସି ବିଚଳିତ ହେଲେ କମଳଯୋନି । ନିଜକୁ ବଡ଼ ଅସହାୟ ମନେ କଲେ ସେ । କଣ ସେ ରୁଣ୍ଡିଥିଲେ...ଘଟିଲା ଏ କଣ ! ଅଭୂତ ସୃଷ୍ଟି ! ସେ ଭାବିଥିଲେ, ସୃଷ୍ଟି ହେବ ସୁନ୍ଦର, ମଧୁର ହର୍ଷରେ ଭରି ଉଠିବ ଭୂଲୋକ, ଦୁଃଲୋକ—ସାମ ଛନ୍ଦରେ ଜାଗି ଉଠିବ ମଙ୍ଗଳଗୀତ ! ଏ ସବୁର ବଦଳରେ ଏହି ଘୋର

ଅନ୍ଧକାର ? ଉଃ, କି ଶ୍ଵାସଣ ! ଅଲକ୍ଷରେ ଯେପରି ଆବାତ
କରୁଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ନାଗିନୀ ।

ବିଭ୍ରାନ୍ତ କମଳଗର୍ଭ କରୁଣ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଅନ୍ଧକାର
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାଶୂନ୍ୟରୁ କିଏ “ତପ” ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ ? କିଏ
ଆପଣ...?

ଶବ୍ଦ କମ୍ପନରେ ଉତ୍ତର ହେଲା...ମୁଁ ବସଟ...

—ଅନନ୍ତ, ଅବ୍ୟକ୍ତ ବସଟ ?

—ହଁ, ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟିର ଗୀତ ମୁଁ...

—ତାହାହେଲେ ମୁଁ କିଏ ?

—ତୁମେ ପ୍ରଜାପତି ବ୍ରହ୍ମା । ମୋର ନାଭିକମଳରୁ ନବ
ସୃଷ୍ଟି ଲାଗି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଛ ତୁମେ । ପ୍ରତି କଳ୍ପରେ, ପ୍ରତି ଯୁଗରେ
ସୃଷ୍ଟିର ପୁନର୍ବିକାଶ ହୁଏ । କଲ୍ପାନ୍ତରେ ପ୍ରଳୟ, ପ୍ରଳୟାନ୍ତେ ସୃଷ୍ଟି ।
ମୋର ଶରୀରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୁସ୍ତକନ ସୃଷ୍ଟିକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ତୁମର
କାର୍ଯ୍ୟ ।

ସୁବ୍ୟ ସ୍ଵରରେ ବ୍ରହ୍ମା ପଚାରିଲେ—ଅକଲ୍ମାଶକର ପ୍ରଜା,
ଏହା କି ସେହି ପ୍ରକାଶ ?

—ସେ ଦୋଷ ତୁମର । ହେ ବ୍ରହ୍ମନ୍, ବିଚଳିତ ବୁଦ୍ଧି
ହେତୁ ଅମଙ୍ଗଳ ସୃଷ୍ଟି କରିଛ ତୁମେ । ତପସ୍ୟାରେ ସକଳୁ ସିଦ୍ଧି
ଲାଭ କରେ...ତପସ୍ୟା ମୋର ହୃଦୟ...ତପସ୍ୟା ହେଉଛି
କଲ୍ମାଶ । “ତପ” ଶବ୍ଦରେ ଏହି ଆଦେଶ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେଇଛି ।
ପବିତ୍ର ଭାବେ ତପସ୍ୟାରେ ଆତ୍ମନିୟୋଗ କର, ନିଶ୍ଚୟ ତୁମେ
ସୁ-ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିବ ।

ବ୍ରହ୍ମା ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ସେ ବୁଦ୍ଧି ହସ
ତାମସୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । କଲ୍ୟାଣୀ ସୃଷ୍ଟି କାମନାରେ ପୁନର୍ବ

ସେ ଚପସ୍ୟାରତ ହେଲେ । ବକ୍ଷିପ୍ରମନ, ସଭୟ ଦୁଦୟ—
 ଶୁଭିଆଡ଼େ ତମସାର ଯବନକା; ଧରଣର ଗଣ୍ଡର ଗଜନ । ତଥାପି
 ସେହି ପରିବେଶ ଭିତରେ କର୍ମ ତ କଣ୍ଠରେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ—
 ହେ ଦେବ, ମୋହ ବନ୍ଧନ କ୍ଷୟ କର । ଆଲୋକ ଦାନ କର, ସୃଷ୍ଟି
 ମୋର ସାର୍ଥକ କର ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ନିରର୍ଥକ ହେଲା ନାହିଁ । ସହସା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମନେ
 ହେଲା କେଉଁ ଦୂର ଲୋକରୁ ଧନିତ ହେଉଛି ଯେପରି ଅ-ରବ-
 ରବର କର୍ମ- ଅ-ଶୁଭ ଜ୍ୟୋତିଃକ୍ରମ । ମନେ ହେଲା, ସୁଦୂରରୁ
 ସ୍ମୃତିତ ହେଉଛି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରଣ-ନଦୀରୀକା ପରି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ।
 ଅରକାଚର ଯବନକା ଠେଲି ବାହାରି ଆସୁଛି ଗୋଟାଏ ଛୁପା-
 ପ୍ରତିଯୋଗିନୀ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ୟୋତି !

ହମେ ହମେ ସୁକ୍ତ ହୋଇଆସିଲା ସେହି ଜ୍ୟୋତି । ଧୀରେ-
 ଧୀରେ କମଳନୟନ ଉନ୍ମୀଳନ କଲେ କମଳଯୋନି । କ-
 ସୁନ୍ଦର ଘଣ୍ଟି ! ତମସାର ପର ପାରରେ କେଉଁ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ
 ଆଦିତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲା ଏହି ଆଲୋକ । ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ,
 ମାଳ, ଶ୍ଵେତ—ଶୁଭବରଣ । ସେହି ଦୁଧିରେ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ତମିର-
 ଜାଳ, ଝଲମଲ ସାଗର ତରଙ୍ଗ । ପାଣିରେ ଲବଣ୍ୟର ଚେଉ-
 ଢୋଳି ମରାଳ ବାହନରେ, ମରାଳ ଛନ୍ଦରେ ଆଗେଇ ଆସୁଛନ୍ତି
 ଅପୂର୍ବ ଅଭରଣ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ-ମୂର୍ତ୍ତି... ଶ୍ଵେତ କମଳରେ ସମାସୀନା
 ସର୍ବଶୁକ୍ଳା ସୁନ୍ଦରୀ ! ସେ ଯେତେ ଆଗେଇ ଆସୁଥାନ୍ତି, ଅରକାର
 ମିଳାଇ ଯାଉଥାଏ ସେହି ପରିମାଣରେ, ଆନନ୍ଦ ହେଉଥାଏ ବିଶୁଳ
 ତରଙ୍ଗ ।

ଆନନ୍ଦରେ ସେମାଞ୍ଚିତ ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମା, ବିସ୍ମୟରେ କଣ୍ଠ
 ତାଙ୍କର ଶୁଷ୍କ ହୋଇଆସିଲା । ମନରେ କେବଳ ଉଦୟ ହେଉଥାଏ
 କିଏ ଏହି ନାରୀ ?... କିଏ ଏହି ଆଲୋକନଦୀ ?

ଅନ୍ତଃସରୁ ଉଦ୍‌ଗତ ହେଲା—ଅନ୍ତର ଦୁଃଖର କର-
ସେହି ଶତ କମଳରେ ଯିଏ ଉଦୟ ହେଲେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି
ପରମା ବିଦ୍ୟା । ସବୁ ଆଲୋକର ଆଲୋକମଣି, ଜ୍ୟୋତିରୁଦ୍ରା
ସାବିତ୍ରୀ । ସୃଜନ ଶକ୍ତିର ସୃଷ୍ଟି ଏହି ନାଶ । ତୁମ ପର-
ଦୁଦୟରେ ଏହି ସାବିତ୍ରୀ ଦେଖାକୁ ଗ୍ରହଣ କର । ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣରେ
ତୁମର ସୃଷ୍ଟି ଶିବମୟ ହୋଇ ଉଠିବ ।

ସାବିତ୍ରୀ...

ମନ୍ତ୍ରମୁଖ୍ୟ ପରି ଉଠି ଠିଆହେଲେ ବ୍ରହ୍ମା । ମରା-
ବାହନରୁ ଓହ୍ଲାଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସମ୍ମୁଖରେ ଆସି ଠିଆହେଲେ
ଆଲୋକନଦୀ ।

ଅପରୁପ ରୂପ, ଅପରୁପ ଲବଣ୍ୟ । ଦୁର୍ଗ-ଧ୍ୟାତ ଶରୀର
ଦେଖାଯାଉଥାଏ ଠିକ୍ ଶୁଭ୍ର ମଲ୍ଲିକା ପରି । କୁଞ୍ଚିତ କୁନ୍ତଳରେ ଶୁଭ
ସ୍ପଟିକ ପରି ମୁଖ ଖଣ୍ଡିକ । ସୁବିଶାଳ ସିନ୍ଧୁ ନୟନ । ସେହି
ନୟନ ଦୟାରେ କେତେ ପ୍ରେମ, କେତେ ଶାନ୍ତି, କେତେ କରୁଣାର
ଧାର ଭରି ରହିଛି ।

ସୁଷ୍ମା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମନରେ ବିଦ୍ୟୁତର ତରଙ୍ଗ ପ୍ରବାହିତ
ହେଲା । ସେତେବେଳେ ଯାଏ ସୁଭା ସୁଧା କାମନାରୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ମୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ପାପ କଞ୍ଚୁକରେ ଆବୃତ ଦେହ । ମୋହ
ଆସି ଅଲକ୍ଷରେ ଆଦମଣ କଲା ତାଙ୍କୁ, ମୋହତ ହେଲେ ସେ ।
କାମ-କର୍ମରେ କର୍ମିତ ହେଲେ କମଳଯୋନି । ଆଖିରେ ରୂପର
ଅଗ୍ନି, ରକ୍ତରେ ଅଗ୍ନିର ଜ୍ୱାଳା । ଜଡ଼ତକଣ୍ଠରେ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ
କଲେ—ତୁମେ ସାବିତ୍ରୀ ?

—ସବିତାର ଦୁଃଖ, ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ।

—ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପତ୍ନୀ !

—ହଁ, ସୁଖା ବୁଢ଼ା ମୋର ପତିଦେବ ।

—ମୁ ସେହି ବୁଢ଼ା...

—ତୁମେ ସେହି ?

ସୁଗ୍ରହ ଲୋଚନରେ ଶକ୍ଷଣ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ ନେସରେ ବୁଢ଼ାଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ଶୁଭ୍ରା-ବରବର୍ଣ୍ଣିନୀ । ସଦାଞ୍ଜକୁ ତନ୍ମତନ୍ନ କରି ନିଗ୍ରହଣ କଲେ ସେ । ପୁଣି କଣ ଭାବ ଦୁଇପଦ ପଛକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଅସ୍ଥିର ହେଲେ ବୁଢ଼ା, ଅଭୁତ ସ୍ଵର-ଉନ୍ମାଦନା । ଆତୁରଙ୍କ ପରି ସେ ହାତ ବଢାଇଲେ, ବିହଳକଣ୍ଠରେ ଡାକିଲେ—
ସାବଣୀ !—

ସହସ୍ରା ଶତ୍ରୁ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ମେଘର ସଫାର ହେଲ । ଗଭୀର ବିଷାଦରେ ମୁହଁଟି ଶୁଣିଗଲ । ସକରୁଣ କମଳନୟନ । ଅଶ୍ରୁରୁଦ୍ଧ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ଶ୍ଵେତବରଣୀ—ନା-ନା, ତୁମେ ବୁଢ଼ା ନୁହଁ । କଲ୍ୟାଣ ମିତ୍ର କମଳଗର୍ଭ ବୁଢ଼ା କମନାର ଦାସ ନୁହନ୍ତି ।

ସବତା-ଦୁ୍ୟତ ପଛକୁ ଫେରିବାକୁ ଲାଗିଥାନ୍ତି—ପାଗଳ ପରି ତାଙ୍କ ଆଡ଼େ ଆଗେଇ ଆସୁଥାନ୍ତି ବୁଢ଼ା, କିନ୍ତୁ ଆସନରୁ ପାଦ ବାହାରକୁ ଆସୁନଥାଏ । ଅନୁଭୂତିସ୍ଥାନ ଚରଣ ଯୁଗଳର ସ୍ତମ୍ଭିତ ଗତି । ବ୍ୟାକୁଳଭାବେ ହାତ ବଢାଇ କେବଳ ଅନୁନୟ ସ୍ଵରରେ ସେ କହିଲେ—ଫେରି ଆସ, ଫେରି ଚାହିଁ ସାବଣୀ !

ଫେରିବାର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଗଲ ନାହିଁ । ଦୂରେ-ଦୂରକୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଉଥାଏ ଆଲୋକର ଆଲୋକ । ନାଡ଼ିଆସୁଥାଏ ଅନ୍ଧକାରର ଯବନିକା । ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧକାରରେ ବାସ୍ନା ପରି ଫଣା ଚୋଳ ଗଜନ କରୁଥାଏ ଉତ୍ତଳ ତରଙ୍ଗ । ଆନନ୍ଦରେ ନୃତ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ଦାନବ ଦାନବା । ଭୈରବ ରବରେ ହୁଙ୍କାର କରୁଥାଏ

ପ୍ରମତ୍ତ ପବନ । ଶ୍ଵାସଣ କଲରବରେ ଜାଣି ଉଠେ ତାମସୀ ସୃଷ୍ଟିର ବିଶ୍ଵାସିକା ।

ନୈରାଶ୍ୟ, ଶୋଭ, ଦୁଃଖ, ଉନ୍ମାଦନାରେ ଫଳନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ବ୍ରହ୍ମା—ସାବଣୀ ... ସାବଣୀ...

ଉତ୍ତଳ ସାଗର ତରଙ୍ଗରେ ମୋହ-ମଦ-ହୋଧର ବିପୁଳ ଗର୍ଜନ । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆକୂଳ କଣ୍ଠସ୍ଵର, ଶୂନ୍ୟରେ ମିଳାଇଗଲା । ଶୁଣାଯାଉଥାଏ କେବଳ ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ, ସାବଣୀ...ସାବଣୀ ...

ଅନ୍ତଃକ୍ଷରୁ ଧ୍ଵଜ ହେଲା କଠିନ ତରସ୍ଵାର—ହେ କାମ-ମୋହିତ ବ୍ରହ୍ମା, ଏ କଣ କଲ ତୁମେ ! ଅଖିଳ ଲୋକ ପ୍ରକାଶିତା ଶୁଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟାକୁ ଅନ୍ଧ କାମନାରେ ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦେଲି ତୁମେ ! ସବିତ୍ରମଣ୍ଡଳର ବରଣୀୟ ଦ୍ୟୁତି—ଜ୍ଞାନ-ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ସେ କଣ କାମନାର ଦାସୀ ହୋଇପାରନ୍ତୁ ?—

...ତାଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ଶକ୍ତି ଏ ଜଗତରେ କାହାକି ନାହିଁ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମହାଶକ୍ତି । ସ୍ଵେଚ୍ଛାରେ ସେ ଅବନ ହୁଅନ୍ତି । ଶୁଦ୍ଧ ସତ୍ତ୍ଵ ସାଧକର ବିଶୁଦ୍ଧ ସାଧନାରେ ଏହି ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅବତରଣ ଘଟେ । ଅଶୁଦ୍ଧ ତୁମର ତନ୍ତୁ...ଏ ତନ୍ତୁ ତ୍ୟାଗ କର, ଅନ୍ତର ତୁମର ପବିତ୍ର କର—ତେ ମହାଦେବୀଙ୍କୁ ଭୁଷ୍ଟ କର ।

ବିରାଟ କଣ୍ଠସ୍ଵର ମହାଶୂନ୍ୟରେ ମିଳାଇଗଲା ସ୍ଵପ୍ନା ମସ୍ତକ ଅବନତ କଲେ । ସୁଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ସାଧନାରେ ବସିଲେ ।

କଠିନ ତପ, ସୁକଠିନ ନିୟମ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ କମଳଯୋନି । ରକ୍ତପ୍ରବାଳ ପରି ବିଶୁଦ୍ଧ ହେ ପ୍ରକ କରୁ କରୁ କହିଲେ— ଦେବ, କାମ-ମୋହିତ

Patnaik, Jack-2

ମୁଁ ତୁମକୁ ଅପମାନ କରିଛି, ତୁମେ ମୋତେ କ୍ଷମା କର । ତୁମେ କ୍ଷମା, ତୁଷ୍ଟି, ମେଧା, ବିଦ୍ୟା, ଜ୍ଞାନ,—ତୁମେ ଅଖିଳ ଗାଥା, ନିଖିଳ ବେଦ । ହେ କଲ୍ୟାଣୀ ! ମଙ୍ଗଳ ସୃଷ୍ଟି ସାଧନରେ ତୁମେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କର ।

ଏକଧ୍ୟାନରେ ସେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥାନ୍ତି—“ଅସତୋ ମା ସତ୍‌ଗମୟ, ଚମସୋ ମା ଜ୍ୟୋତିର୍ଗମୟ । ମୃତ୍ୟୋର୍ମାମମୃତଂ ଗମୟ...”

ଏଥର ନିଜର ଶରୀରରେ ଛନ୍ଦ କମ୍ପନ ଅନୁଭବ କଲେ ବ୍ରହ୍ମା, ରମଣୀୟ ଛନ୍ଦର ସ୍ତୂତନ ଅନୁଭବ କଲେ ସେ । ପୁନର୍ବାର ନଇଁ ଆସିଲା ସେହି ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି, ସେହି ରୂପ—ସେହି ଶୁକ୍ଳା କାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ମନେହେଲା, ସର୍ବଶୁକ୍ଳା ଯେପରି ଦିନ ମାଳବରଣ ଧାରଣ କଲେ । ସୁମାଳ ଚରଙ୍ଗରେ ଚରଣ ଦୁଇଟି ରଖି ଆସୁଛନ୍ତି ଇନ୍ଦୀବରକାନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରମାଳମଣି । ମାଳ ଚକ୍ଷୁରେ ମାଳ ଆବେଶ ।

କେ ଜ୍ୟୋତି ନିକଟେଇ ଆସିଲାକୁ ଚମକ ଉଠିଲେ ବ୍ରହ୍ମା ।
ଶି କିଏ ? ଶୁକ୍ଳା ମୂର୍ତ୍ତି ନୁହେଁ, ମାଳଇନ୍ଦୀବର କାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ— ରକ୍ତବସ୍ତ୍ରାଲୁଲେପନା, ଆରକ୍ତ କପାଳ କପୋଳ, ବାହାଲେ ପରିଧାନା, କୋଟି ଲକ୍ଷାରସ ପରି ଅରୁଣ ଜ୍ୟୋତିରୂପା ଗତି । କ୍ଷୁଦ୍ରସ୍ତମ୍ଭରେ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—କିଏ ତୁମେ ?...କିଏ ସେ କହିଲେ

ପେଟିକିସି ସେହି ମୂର୍ତ୍ତି ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ସୃଷ୍ଟିର ରକ୍ତ ସମଶ ଦୂରକୁ ସ୍ଥେପତାୟିନୀ ବ୍ରହ୍ମାଣୀ ମୁଁ, ରଜୋଦ୍ୟୁତ ସାବଣୀ । ଅଜକାରର ନ ସାବଣୀ ?
ତୋଳ ଗର୍ଜନ ! ସୃଷ୍ଟିର ସକଳରେ ମୁଁ ରକ୍ତାଭ...ବିମୂର୍ତ୍ତି କରୁଥାନ୍ତି ଦା

ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଖରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲେ କୁସୁମ-
ଝରକା ଦେଖା—ସୃଷ୍ଟିର ସାବଣୀ ।

ସ୍ଥିଗ୍ୟ କରିଣ ସମ୍ପାତରେ ସୃଷ୍ଟିର ରକ୍ତକମଳ ଝଲମଳ
ହୋଇ ଉଠିଲା । କମଳ-କଣିକାରେ ହଂସ-ହଂସୀ ପକ୍ଷ ବୁଲୁ ଓ
ବୁଲୁଣୀ । ଉଭୟଙ୍କର ଶରୀରରାସ୍ତ୍ର ରୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସୃଷ୍ଟି
ହେଲା ସୁଦୃଶ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳା । ମାଳାଟିରେ ଗୁଚ୍ଛା ହୋଇଥାଏ ସ୍ଵରକ
ସୁସ୍ପର୍ଶାର୍ଥ୍ୟ, ବକେକ, କ୍ଷମା — ମିତ୍ର, ଶାନ୍ତି, ସୁମତି । ସେହି ସାବଣୀ
-ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶିଣ କରି ମଧୁର ଲୟ ଓ ସୁତାନରେ ଗାନ ଆରମ୍ଭ
କଲେ—ରୁଗବେଦ, ସପ୍ତ ଛନ୍ଦ, ଛବି ଶ ରାଗିଣୀ ।

ସାଗର-ଲହରୀ ଶାନ୍ତି ହୋଇ ଆସିଥାଏ । ମନ୍ଦବଳରେ
ମସ୍ତକ ଅବନତ କରିଛି ଯେପରି ଉଦ୍ୟତ-ପଶା ଭୁଞ୍ଜକ ଦଳ ।
ତାମସୀ ସୃଷ୍ଟିର ବିଶ୍ଵସିକା କେଉଁଆଡ଼େ ଅନୁହୀତ ହୋଇଥାଏ
ସେତେବେଳେ ।

* ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ, ୨ୟ ସ୍କନ୍ଧ, ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ

୩ୟ ସ୍କନ୍ଧ, ୧୨ଶ, ଅଧ୍ୟାୟ

ଦେଶ ଭଗବତ, ୯ମ ସ୍କନ୍ଧ, ୨୭ ଅଧ୍ୟାୟ